

**ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ
ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΑΣ**

ΓΙΑ ΤΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΑ

ΠΡΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΕΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΤΟ ΟΡΓΙΟΝ ΑΙΜΑΤΟΣ ΤΟΥ

«ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ»

**ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ**

Ὁ «Ἐλεύθερος Κόσμος» δημοσιεύει ἀπὸ σήμερα ἓνα σπάνιον ἱστορικὸν ντοκουμέντο, πὺ διαφωτίζει καὶ ἀπὸ ἄλλην ὀπτικήν γωνίαν τὰ γεγονότα τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος τοῦ 1944. Πρόκειται διὰ τὴν ἀναφορὰν, τὴν ὁποίαν ὑπέβαλε τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ τοῦ ΕΛΑΣ πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛΑΣ. Εἰς αὐτὴν περιγράφονται ἀπὸ τὴν σκοπιᾶν τοῦ ΕΛΑΣ ὅλαι αἱ μάχαι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, τὰ στρατηγικὰ σχέδια τῶν κομμουνιστῶν καὶ οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους ἀπέτυχον αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν

1ον

Τὸ κείμενον πὺ δημοσιεύομεν, εἶναι ἡ ἀκριβὴς ἀπόρρητος ἀναφορὰ τοῦ Α΄ Σ. Στρατοῦ τοῦ ΕΛΑΣ (Ι. Πυριόχος) ἡ ὁποία ὑπεβλήθη μετὰ τὴν λήξιν τῶν Δεκεμβριανῶν πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν (Σιάντων, Μάντακαν, Χατζημιχάλην) καὶ εἶναι ἄγνωστον. Περιέχει ὅπωσδήποτε ὠρισμένους ἱστορικὰς ἀνακριθείας, ἡθελμένους ἢ ὄχι, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι τὸ συνέταξαν. Διατηροῦμεν τὴν ὀρθογραφίαν καὶ τὴν συντάξιν ὡς ἔχουν εἰς τὸ χειρόγραφον, τὸ ὁποῖον περιῆλθεν εἰς χεῖρας μας. Τὰ περιγραφόμενα εἰς αὐτὸ θὰ σχολιαστοῦν ἐν καιρῷ.

Ἡ ἀξία τοῦ κειμένου πὺ δίδει ὁ «Ἐλεύθερος Κόσμος» εἰς τὴν δημοσιότητα ἐγκτεται εἰς τὸ ὅτι εἶναι ἡ πρώτη φορὰ πὺ ἀποκαλύπτονται ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους τοῦ ΕΛΑΣ αἱ λεπτομέρειαι τῶν κινήσεων τῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος. Εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ τοῦ ΕΛΑΣ περιέχονται ἐπίσης αἱ προκηρῦξεις τῶν κομμουνιστῶν, ἡ μετὰ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν ἀλληλογραφία, καθὼς καὶ ἄγνωστοι ἐπιστολαὶ ἀποσταλείσαι ἀπὸ τὸν ΕΛΑΣ πρὸς τὸν στρατηγὸν Σκόμπι.

Εἰς τὴν σημερινὴν πρότην συνέχειαν γίνεται ἀπὸ κομμουνιστικῆς πλευρᾶς ἡ ἐκτίμησις τῶν δυνάμεων τοῦ ΕΛΑΣ καὶ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων πὺ ὑπῆρχαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Γερμανῶν καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν. Ἐν συνεχείᾳ περιγράφονται αἱ πρώται συγκρούσεις τῶν Ἐλασιτῶν μετὰ τὴν ἀστυνομίαν καὶ τὴν χωροφυλακίαν.

1.— Ἀπὸ τὴν κατοχὴ (καλοκαίρι 1944) εἶχε πέσει στὰ χεῖρα τοῦ ΕΑΜ τῆς Ἀθήνας ἓνα «σχέδιο ἐπιχειρήσεων» ἐναντίον τοῦ ΕΛΑΣ πὺ εἶχε συνταχθεῖ ἀπὸ ἀνώτερα στελέχη τῶν ἀντιδραστικῶν ὀργανώσεων (Χ — ΕΔΕΣ — ΙΤ κλπ.) καὶ τῶν Ταγμάτων Ἀσφαλείας. Τὸ σχέδιο συντάχθηκε μέσα στὸ τότε Ἐπιτελεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Ἦταν συνταγμένο μετὰ μεγάλης λεπτομέρειας καὶ πρόβλεπε νὰ συγκεντρώσει δυνάμεις στὰ κέρια σημεῖα τῆς Ἀθήνας γιὰ νὰ χτυπήσῃ τὸν ΕΛΑΣ καὶ μὲ ἄλλες δυνάμεις νὰ ἐμποδίσει τὴ βοήθειά του ἀπ' ἔξω ἀπὸ τοὺς ἀνιέρτες.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἡ συγκέντρωσις τῶν δυνάμεων στὸ Γουδί, ἡ προσπάθεια ἀπὸ τὴν πρώτην μέραν νὰ σχηματισθῇ ἐστὶν ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων «ἐστὶν ἀντιστάσεως», ἡ συγκρότησις μεγάλων δυνάμεων τοῦ Μακρυγιάννη, παρὰ τὴς διαμαρτυρίας τῶν ΕΑΜικῶν Ἐπιτελεσθῶν γιὰ τὴν ἀργοπορία διάλυσις τοῦ ἐκεῖ Συναγματος

Χωροφυλακῆς, ὁ ἐξαιρετικὸς ἐξοπλισμὸς τῶν τμημάτων τῆς Ἀστυνομίας καὶ κάθε ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ εἴτε ἀστυνομίας πόλεων, εἴτε χωροφυλακῆς, ἡ διατήρησις μετὰ πίσμα ἐνόπλων συμμοριῶν στὰ μεγάλα Ξενοδοχεῖα τῆς Ὀμόνοιας (Ἐρμῆς, Ἐθνικὸν κ.ἄ.) ὅπως καὶ σ' ἄλλα κτίρια ἐπὶ τὴν ὁδὸν Σόλωνος, πλ. Κάνιγγος, στὸ κολωνάκι κ.λπ. ἡ προσπάθεια νὰ κρατήσῃ συσσωματωμένους καὶ ἐξοπλισμένους στὸ Γουδί τοὺς Ταγματάρχαι καὶ τοὺς δοσίλογους. Χωροφύλακες πὺ τοὺς ἐγύμνασε μάλιστα ἐντατικὰ μετὰ σχηματισμοὺς στρατ. Τμημάτων (Τάγματα — λόχοι — διμοιρίαι) διέγραφε καθαρὰ τὴν ἐναρξὴν ἐφαρμογῆς τοῦ πάρα-πάνω «σχεδίου ἐνεργείας» τῆς ἀντιδραστικῆς.

Οι δυνάμεις που συγκεντρώνονται μ' αυτόν τον τρόπο ήταν αρκετές: Νά οι αριθμοί:

α' Στο Γουδί :

— Στους στρατώνες Πυρικού ή Ταξιαρχία του Ρίμινι με τρία ενισχυμένα τάγματα, τη μηχανοκίνητη ομάδα αναγνωρίσεως και τους σχηματισμούς της. Δύναμη	2.500
— Στους άλλους στρατώνες του Γουδί οι ταγματάρχες συγκροτημένοι και εξοπλισμένοι. Δύναμη	1.500
— Στο Σχολείο Χωροφυλακής δυνάμεις Χωροφυλάκων συγκροτημένων και εξοπλισμένων. Δύναμη	1.500
Σύνολο στο Γουδί	5.000

(Σ.Σ.: Το άρθροιστικό λάθος είναι του χειρογράφου)

β' Στην περιοχή Μακρυγιάννη — Φρουραρχεία (παλιό Α' Σ.Σ. Δύναμη) 1.200

γ' Ίσχυρες Άστ. Δυνάμεις που κρατιώνταν με κάθε επιμέλεια και στής οποίες προστέθηκε ολόκληρο το μηχανοκίνητο του Μπουραντά (Βάθης) ύστερα από την απαίτηση του ΕΑΜ να διαλυθεί. Δηλαδή δυνάμεις στη Γενική Ασφάλεια, ειδική Ασφάλεια και Α', Β', Γ', Δ', Τμήματα .. 1.500

δ' Στα υπόλοιπα 20 τμήματα και στους σταθμούς Χωροφυλακής, όπως και σε διάφορα σημεία επικαΐα (Σχολή Ευελπίδων, Ν. Ίωνία, Ν. Φιλαδέλφεια, Ήλιούπολη κ.λ.π.) 3.000

ε' Χωροφύλακες στα Προάστεια 500
Γενικό σύνολο 11.200

(Σ.Σ.: Το όρθον άρθροισμα θα έπρεπε να είναι 11.700)

Αυτές της δυνάμεις συγκεντρώνω η αντίδραση για να χτυπήσει τον ΕΛΑΣ όπως είχε αποφασίσει πριν από την απελευθέρωση και όπως αποδείχτηκε σε τόσες δίκες (Ράλλη — Λάμπου — Μπουραντά) που εφρόντιζε να εξοπλίζει μέσω του Σπηλιοτόπουλου κρύβοντας τα όπλα που στελνόνταν από τη Μ. Ανατολή στα υπόγεια της Βάθης, στο Μηχανοκίνητο και σ' άλλα κέντρα

'Αλλά ξεχωρά απ' αυτές ο Σπηλιοτόπουλος όταν του δόθηκε η θέση του Στρ. Διοικητή οργανώσε δύο Συντάγματα «Εθνικού Στρατού» ένα με τον Γρίβα (Χίτη) και ένα με τον Καμπάνη (ΕΔΕσσιτη).

Την πρώτη Κυριακή της απελευθέρωσης έγινε μια δοκιμή που είχε σκοπό να προκαλέσει τον ΕΛΑΣ στη σύραξη, όταν ρίχτηκαν από τα οργανωμένα Ξενοδοχεία της Ομόνοιας χειροβομβίδες και βολές αυτομάτων εναντίον της διαδήλωσης του ΕΑΜ που περ-

νούσε άμεριμνα και είχε τόσα θύματα.

Τα πολιτικά γεγονότα της 30 η)δρίου — 4 Δεκεμβρίου απέδειξαν ολοφάνερα την πρόθεση της αντίδρασης να διαλύσει το ΕΑΜ και να επιβάλει το δικτατορικό καθεστώς.

Ο ΕΛΑΣ από την πρώτη μέρα της απελευθέρωσης αντιμετώπιζε την μελετημένη επίθεση όλης της αντίδρασης κρατώντας της δυνάμεις του πάντα σε επιφυλακή. Όταν όμως τα γεγονότα τραβούσαν φανερά για τη σύραξη μη διαθέτοντας αρκετές δυνάμεις μέσα στην πόλη και τον Πειραιά, αναγκάστηκε την 1η του Δεκεμβρη να κινησει την 11 Μεραρχία κοντύτερα στην Αθήνα και όχι πάρα — κάτω από τη Γραμμή Μενιδι — Έλευσινα. Την ίδια μέρα εκδίδει (Α.Π. 25.1.12.44) διαταγή του Α' Σ.Σ. του ΕΛΑΣ) σχέδιο ενεργείας σύμφωνα με το οποίο:

1) Έδραζε της δυνάμεις του

ΕΛΑΣ Αθήνα — Πειραιά και Περιχώρων σε άστυρη επιφυλακή.
2) Διέτασε την κύκλωση των Άστ. Τμημάτων και της Χωρ.

ροφυλακής ώστε στη δεδομένη στιγμή να άφοπλιστούν και να άμποδιστούν να χτυπήσουν το λαό.

3) Σε περίπτωση επίθεσης πρόβλεπε την κατάληψη των συνοικιών που είνε φιλικές στο ΕΑΜ.

4) Περισίφιξη σε συνέχεια του κέντρου ως που να επέμβουν στον άγώνα οι δυνάμεις από την ύπαιθρο.

Το σχέδιο δεν θα έφαρμαζόνταν αν ο έχθρος δεν έκανε την άρχη ρήτην επίθεση (Παραγρ. VIII).

Σαν άρχη επίθεσης μπορούσε να λογιστεί όταν χτυπήθηκε το συλλαλητήριο της 3.12.44 στη Πλατεία του Συντάγματος, μα ο ΕΛΑΣ έπειδή δεν έβλεπε για την ήμερα εκείνη άλλη εκδήλωση της αντίδρασης δεν διέταξε την άρχη των επιχειρήσεων. Την άλλη όμως μέρα (4.12.44) που χτυπήθηκε ο λαός όταν επέστρεφε στις συνοικίες του από την κηδεία των θυμάτων της χθεσινής επίθεσης και σε διάφορα σημεία της πόλης, ήταν φανερό πως η αντίδραση έκανε άρχη στην έφαρμογη του σχεδίου της και έτσι δόθηκε η διαταγή του αιφνιδιαστικής επίθεσης του ΕΛΑΣ.

2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

α' Αντίδραση και Άγγλοι

Είδαμε πάρα — πάνω πως η αντίδραση μέσα στην Αθήνα είχε 11.200 ένοπλους. Σ' αυτούς πρέπει να προστεθή και ο άριθμός των ταγμάτων έθνοφυλακής (ο Γίλαστήρας στής 26.12.44 τ' άνέβασε σε τριάντα (30)) που έφτασαν με έπιστράτευση, περισσότεροι από 4.000. Όστε οι Έλληνικές δυνάμεις άνέρχονται σε 15.000.

Οι Άγγλοι είχαν φέρι από της πρώτες ήμέρες της απελευθέρωσης μέχρι την 1.12.44 μια Μεραρχία, από την οποία μια ταξιαρχία τουλάχιστον με Μηχανοκίνητο τμήμα έμεινε στην Αθήνα	2.500
Άλλες δυνάμεις Έγγλέζικες (άστυνομία — ΕΜ ΕΛ — Ούρα κ.λ.π.)	2.500
Στο διάστημα του Δεκέμβρη και μέχρι της 20 μεταφέρθηκαν για τον άγώνα της Αθήνας από την Ιταλία (γι' αυτό ήλθε και ο Άλεξάντερ) άλλη μια μεραρχία και τουλάχιστον μια Ταξιαρχία Μηχανοκίνητη...	10.000
Γενικό σύνολο των Άγγλων	15.000

Όστε όλες οι δυνάμεις που αντιμετώπισε ο ΕΛΑΣ στην Αθήνα — Πειραιά στή 33 ημέρες ανέρχονται σε 30.000.

β' Δυνάμεις το ΕΛΑΣ: Στην Αθήνα και τον Πειραιά ο ΕΛΑΣ ήταν οργανωμένος στο Α' Σώμα Στρατού που περιλάμβανε: Μόνιμο και εφεδρικό στρατό. Η οργάνωση, αυτή δικαιολογιόταν για την έλλειψη όπλισμού που είχε. Όσο αυξανόταν οι ένοπλοι τόσο αυξάνει και η δύναμη του

τακτικού στρατού. Στο τέλος της κατοχής ή πραγματική δύναμη σε ένοπλους του ΕΛΑΣ ήταν 2.500 τακτικός στρατός (ένοπλοι) και 18.000 εφεδρικός (άοπλοι).

Άμέσως μετά την απελευθέρωση ή οργάνωση του ΕΛΑΣ Αθήνα — Πειραιά ήταν:

Στρατηγείο του Α' Σ.Σ.	
με Μηχανοκίνητο τμήμα	250
1η Ταξιαρχία Αθηνών	
1ο Συντάγμα	800

Διαδήλωσης των Έσμιτων - Έλασιτών, μετά την απελευθέρωση των Αθηνών από τις δυνάμεις κατοχής. Το όργανο των σφαγίων, θα εξασπλυθη όλιγον αργότερον και άφοβ «κατασκευασθούν» κάποια προσχήματα

2ο Συντάγμα	1.500	6ο 'Ανεξάρτητο σύνταγμα Πειραιά	1.200
2η Ταξιαρχία Αθηνών					
3ο Συντάγμα	900			
4ο Συντάγμα	1.200	Σύνολο Α' Σ. Στρατού ..		6.250
5ο 'Ανεξάρτητο σύνταγμα Περιχώρων	..	400	Κατά την διάρκεια του άγώνα		ένισχυσαν το Α' Σ.Σ.:

Η ΙΙ Μερραρχία με δύο Συντάγματα (το 3ο άφοπλίστηκε από έγγλεζικη ενέδρα στο Χαλάνδρι την 3.12.44) Δύναμη ..	2.500
Η ΧΙΙΙ Μερραρχία με ελαττωμένη δύναμη	2.000
Η VIII Ταξιαρχία (τρία συντάγματα) με δύναμη	2.500
Κι' άλλα δύο Συντάγματα με δύναμη	2.000

Γενικό Σύνολο 15.350
(Σ.Σ.: Το σωστόν άθροισμα είναι 15.250)

Οι δυνάμεις αυτές μπήκαν προδευτικά στον άγώνα και πολλές δέν έλαβαν καθόλου μέρος ή γιατί δέν πρόφθασαν (το 54 Συντάγμα) ή γιατί τάχτηκαν σε θέσεις που ήσαν άποκεντρες σε σχέση με τον άγώνα (1—2 Συντάγματα στη γραμμή Έλευσίνας — Σκαρματσκά).

ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Α.Ε.Ε. ΑΘΗΝΩΝ

3. ΟΠΛΙΣΜΟΣ

α' Αντίδραση — Άγγλοι: Διέθεταν τέλειο και πλήρη όπλισμό. Η όρεινη Ταξιαρχία έφερε τον όπλισμό που πολέμησε στην Ιταλία. Οι ταγματάρχες, οι Άστυφύλακες, οι Χωροφύλακες και οι Έθνοφύλακες ήταν όμοια τέλεια όπλισμένοι. Οι Έγγλεζοι επίσης με άρτιο όπλισμό επί πλέον διέθεταν και θωρακισμένα άρματα, άεροπορία, Στόλο, Πυροβολικό άφθονο και καλά εφοδιασμένο. Όλος αυτός ο όπλισμός με τα άφθονα αυτόματα, όπλοπολυβόλα, πολυβόλα, όλμους (άτομικούς και μεγάλους) και άλλα μηχανήματα έλαβε μέρος από την πρώτη μέρα με άφθονία στη μάχη.

β' ΕΛΑΣ: Το Α' Σώμα Στρατού στή 3.12.44 διέθετε 3.000 τυφέκια Ιταλικά τά περισσότερα, 300 αυτόματα, έως 500 πιστόλια και καμμιά 100αριά όπλοπολυβόλα 'Απ' αυτά την τρίτη ημέρα του άγώνα άχρηστεύθηκαν για έλλειψη πυρομαχικών 300 Μάλιχερ και 150 Στέν ως και όλα σχεδόν τά όπλοπολυβόλα και δέν χρησιμοποιήθηκαν πιά. Είχε αρκετές χειροβομβίδες ίδιως επιθετικές, 2 όλμους μεγάλους και 8 άτομικούς.

Μετά την 4.12.44 από την κατάληψη πολλών κέντρων αντίστασης του έγερου ο όπλισμός του ΕΛΑΣ Αθηνών — Πειραιώς αύξηθηκε κατά 2.000 άκόμα όπλα και μερικά αυτόματα και όλμους που χρησιμοποιήθηκαν στή μάχη.

Οι Μερραρχίες της Υπαίθρου ήταν καλλίτερα εξοπλισμένες από την Αθήνα. Είχαν 2—4 πολυβόλα κατά Συντάγμα, 6—8 όπλοπολυβόλα περισσότερα αυτόματα και Πυροβολικό Η ΙΙ Μερραρχία 4 Πολυβόλα ή ΧΙΙΙ άλλα 4 και δύο βαρέα (105) που ήρθαν άργότερα. Επίσης, ήρθαν άπ' έξω και 8 άντισαρκικά των 37, Καμένα άντισεροπορικό. Διέτίθετο άκόμη και τμήμα άνατινάξεων με δύο αυτοκίνητα. Το Πυροβολικό για έλλειψη πυρομαχικών (200 βλήματα κατά πυροβόλο για όλο τον άγώνα) δέν ήταν ικανό να ενεργήσει συστηματικούς βομβαρδισμούς ούτε προπαρασκευή ούτε καν παρενόχληση.

II Η ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

1.— Η Διοίκηση του Α' Σ. Στρατού την 1.12.44 αφού κοινοποίησε το σχέδιο ενέργειας του στους δικηκτάς των μονάδων του και έδωσε της προφορικές οδηγίες του γ' ο την εφαρμογή του, μετακίνησε το Σταθμό Διοικήσεώς του στην Ν. Φιλαδέλφεια.

2.— Στις 2.12.44 αποφασίστηκε η άνασυγκρότηση της Κεντρικής Έπιτροπής του ΕΛΑΣ ή όποια γνωστοποίησε την απόφασή της στην μονάδες του ΕΛΑΣ της ύπόλοιπης Ελλάδος (Γεν. Στρατηγείο — Πελοπόννησο) ως και τη σοδαοότητα της κατάστασης που δημιουργήθηκε στην Αθήνα μετά την παραίτηση του ΕΑΜ από την κυβέρνηση. Καθιστά προσηκτικούς να μην επιτρέψουν να σχηματισθή ή έθνοφυλακή που μελετούσε να σχηματίσει η Κυβέρνηση και αν γίνει απόπειρα συγκρότησης να επιδιωχθή ή διάλυσή της είτε με πολιτικά είτε στην ανάγκη και με βία μέσα.

3.— Στις 3.12.44 η κατάσταση είνε οξύτατη. Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ διαβλέπouσα πώς ή σύρραξη είνε άσευκτη ζητή την κάθοδο πρὸς Αθήνας (Α.Π. 11) των 42 και 52 Συν. των και των Σ.Δ. της XIII Μεραρχίας και της ΟΜΣ. Όμοίως ζητεί την προώθησή από την Πελοπόννησο (Α.Π. 12) τμημάτων και από το Γεν. Στρατηγείο (Α.Π. 15) βραίου όπλισμού και τμημάτων πυροβολικού.

Τό Α' Σ.Σ. μετά τό χτύπημα του λαού από την Άστυνομία

στη Πλατεί. Συντάγματος αποφασίζει στην άρχή (Α.Π. 51) την εκτέλεση του σχεδίου ενέργειας, ύστερα όμως από προσωπική συνάντηση με τη Κ.Ε. του ΕΛΑΣ άναστέλλει την εκτέλεσή του (Α.Π. 64) και διατάσσει την 1η Ταξιαρχία (Καίσαριανή) να μη έμποδίσει την Όρεινή Ταξιαρχία αν επιχείρηση να κατέβει στην Αθήνα, άπαγορεύει τους μεμονωμένους έλέγχους και τό σταμάτημα της κυκλοφορίας. Διατάσσει όμοίως την II Μεραρχία να έγκατασταθή κλιμακωτά στη γραμμή Μενιδι — Χασιά (Α.Π. 65).

Την νύχτα τό 2 Σύνταγμα της II Μεραρχίας κινούμενο πρὸς Αθήνας για να μείνει στην περιοχή Μαραθιά — Χαλάνδρι — Ψυχικό, δέν είνε λάθει τά κανονικά μέτρα άσφαλείας κι' έπεσε σ' ένέδρα μηχανοκινήτου τμήματος Άγγλικού. Άναγκάστηκε, παρά τη

διαταγή που είνε, να παραδοθή όλόκληρο και ν' άφοπλιστεί.

4.— Στις 4 του Δεκέμβρη τό 34 Σύνταγμα της II Μεραρχίας κλιμακώνεται, ύστερα από διαταγή του Α' Σ.Σ. (Α.Π. 63) μ' ένα Τάγμα στη Ν. Φιλαδέλφεια Ριζόπολι και ένα Ν. Λίσσια Άγ. Αναργούρας.

Μέχρι της απογυμνατινές ώρες ή κατάσταση στην Αθήνα χαρακτηρίζεται κυρίως από της προσηκτοιασίες για την έπικειμένη σύρραξη. Ο Σκόπητη κηρύσσει τό Στρ. Νόμο που τοιχοκολιέται μαζυ με προκήρυξη του Παπανδρέου στα κέντρα της Αθήνας αλλά σχίζεται από τον λαό.

Μετά τό χτύπημα ύστερα από την κηεία του λαού διατάσσεται άρχικά από τό Α' Σ.Σ. (Α.Π. 60) ή εκκαθάριση του Θησειού από τους Χίτες. Η επιχείρηση ένεργήθηκε σίφινδισατικά και τ' άποτελέσματά της ήταν άστραπιαία. Μέσα σε λίγες ώρες έξοντώθηκαν. Είχαν 100 νεκρούς και 40 αιχμαλώτους. Στο 4ο Σύνταγμα της 2ης Ταξιαρχίας που έκανε την επιχείρηση περιήλθαν και λάφυρα 3 πολυβόλα, 2 όλμοι, 1 μιθράλιο, 20 αυτόματα και 70 τουφέκια με άρκετά πυρομαχικά. Οι Άγγλοι άποπειρασθήκαν να επέμβουν ύπερ των Χιτών αλλά ή σθεναρή στάση των ΕΛΑΣιτών τους ανάγκασε να ύποχωρήσουν. Χαρακτηριστικό ήταν ότι στον ένθουσιασμό του λαού για την έξόντωση των χιτών πήραν μέρος και δύο Άμερικάνοι που ό λαός σήκωσε στα χέρια.

Μετά την νέα αίματοχυσία τό άπογυμνασος οι Μονάδες του ΕΛΑΣ της Αθήνας σύμφωνα με την διαταγή που είχαν επιτέθηκαν αϊφινδισατικά και άφοπλισαν όλα τά Άστυνομικά τμήματα των συνοικιών και άρχισαν την περίσφύξη του Κέντρου. Τό Σ.Σ. για να είνε ένήμερο άμεσα της διεξαγωγής του άγώνα μεταφέρει τό Σ.Δ. του από τη Ν. Φιλαδέλφεια στην Κιψέλη.

5.— Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ ύ-

στερα από την έκδηλη πιά τροπή της καταστασης σε σύρραξη καθορίζει (Α Π 44/5.12.44) της άποστολε, των Μονάδων ως εξής:

— Α' Σώμα Στρατού, μέσα στην πόλη της Αθήνας και του Πειραιά για εκκαθάριση. Η II Μεραρχία σε στενό σύνδεσμο με τό Α' Σ.Σ. να επέμβη στον άγώνα με σκοπό την έξουδετέρωση του έχθρου στο Γουδί. — Σχ. Χωροφυλακής και ύστερα να συμβάλη στην έλσυχερη κατάληψη της Αθήνας. Η Ο.Μ.Σ. θα έχει τό Σ.Δ. της στη Θήβα και άποκη 1) θα προσεί της δυνάμεις ένισχύσεως, 2) θα έξασφαλίσει με πληροφορίες και στην ανάγκη με αντίσταση από Β. της συγκοινωνίες για την Αθήνα, 3) θα έξασφαλίσει τους έφοδιασμούς πρὸς τά Νότια. Η Ταξιαρχία Ιππικού: Θα ρθει στο Σχηματάρι και θα πάρη την έπαφή με την Κ.Ε. Σε περίπτωση που τά άγγλικά στρατεύ-

ματα, όπως είνε πιθανό, μάς επιτεθούν, θα αντιμετωπισθούν σαν έχθρικά τμήματα, γι' αυτό από τώρα πρέπει να παρθούν μέτρα αντίστασης εναντίον τάνκς και γενικά μηχανοκινήτων. Η XIII Μεραρχία με τό 52 Σύνταγμα και τό άνασυγκροτούμενο 2ο της II Μεραρχίας, να ενεργήσουν από Β.Δ. σε στενή συνεργασία με τό Α.Σ. Στρατού και να συμβάλει στη γενική εκκαθάριση της καταστάσεως.

Όλη την ήμέρα της 5ης του Δεκέμβρη συνεχίστηκε ή εκκαθαριστική επίθεση των τμημάτων της Αθήνας με έντονη διαταγή του Α.Σ. Στρατού να έξασφαλισθεί ή ίσχυρη κατοχή των συνοικιών που έπρεπε να μείνουν έπ' αση θυσίας ελεύθερες (Α.Π. 76) και την άνάληψη έντατικών επιθέσεων για τό VIII Άστ. Τμήμα που αντίστέκετο άκόμη και για τους Μπουραντάδες που επέχειρη-

σαν να ξαναπάνε στην Βάση (Α.Π. 78).

Μέχρι τό μεσημέρι οι Άγγλοι επέχειρησαν να επέμβουν στον άγώνα για να σώσουν τους αντιδραστικούς, αλλά άπέναντι στη σταθερή στάση των τμημάτων μας ύπεχώρησαν. Τό μεσημέρι όμως τά τμήματά μας που επέχειρησαν να καταλάβουν της φυλακής Συγγρού ήλθαν σε πρώτη σύγκρουση με της Άγγλικές Δυνάμεις που καλά και σώναι έπέμειναν να ύποστηρίξουν τους χωροφυλακες των Φυλακών και τελικά κτύπησαν τά τμήματά μας. Οι φυλακές καταλήφθηκαν και σκοτώθηκαν οι πρώτοι δύο Άγγλοι. Από τη στιγμή αυτή βρισκόμαστε σε εμπόλεση κατάσταση μαζί τους.

Στην επιχείρηση εναντίον του Μακρυγιάνη ή 1η Ταξιαρχία βρέθηκε πρὸ Ισχυρών αντιστάσεων και ζήτησε να άναβληθεί ή γενική έναντίον του έξόρμηση για την αύγη της όης. Έγκρίθηκε (Α.Π. 85).

Όλες οι έξρημσεις της 5ης του Δεκέμβρη επέτυχαν. Έτσι, καταλήφθηκαν μέχρι τό βράδυ του VIII Άστ. Τμήμα και τό άπέναντι του κτήριο χωροφυλακής με 210 όπλα λάφυρα. Επίσης, ή Έφορ. Άγλ. Πολέμου, αλλά ύστερα 10 Άγγλ. Τάνκς άνάγκασαν τους ΕΛΑΣίτες ν' άποσυρθούν. Η Γεν. Άσφάλεια και ή Άστ. Διοικήσις Χωροφυλακής πολιορκούνται στενά.

Έκτός από τους Χωροφυλακες, Άστυφύλακες και τους Άγγλους ό ΕΛΑΣ στις επιχειρήσεις της 5ης του Δεκέμβρη δέν συνάντησε άπέναντί του άκόμη τά στρατεύματα της Όρ. Ταξιαρχίας ούτε του Ιερού Λόχου Τμήματα μόνο (ως ένα Τάνμα) της Όρεινής Ταξιαρχίας κατέθηκαν στο κέντρο της Αθήνας και από της θέσεις που κατέλαβαν φάνηκε πώς σκόπευαν να άμυνθούν στα κυβερνητικά κτίρια ή για τό Κολωνάκι.

Στον Πειραιά ή κατάσταση πήρε ταχύτερο ρυθμό με τό έξεκκαθάρισμα άμέσως όλης της πόλης.

Ο τότε πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου, ακούει προσφώνησιν του δημάρχου 'Αθηναίων Σκληρού, εις την τελετήν που ώργανώθη εις την 'Ακρόπολιν εϋθύς μετά την άφιξιν της κυβερνήσεως εις την άπελευθερωθείσαν πρωτεύουσαν. Δεξιά, έν στολή, διακρίνεται ο στρατηγός Σκόμπυ. Ολίγον άργότερον, αί διαταγαί του Γ. Παπανδρέου θά σχίζωνται από τους έρυθρούς και ο Σκόμπυ θά «κρηυχθή» έχθρός

Μερικοί Χωροφύλακες ένισχυθέντες και από ναύτες που βγάλαν από τὰ πολεμικά κλείστηκαν στο μέγαρο Βάτη. Οι Άγγλοι εκεί δεν πήραν κανένα μέρος αλλά ύστερα από την πλήρη επικράτηση του ΕΛΑΣ έδωσαν πυκνές περιπόλους.

Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ έπειδή η Ταξιαρχία Ίππικου της όρίστηκε να κατέβει στο Σχηματόρη δεν έγει τή δυνατότητα να εκτελέσει τή διαταγή την διατάσσει να παραμείνει προσωρινά στη Λαμία (Α. Π. 79).

Το Α' Σ. Στρατού μεταφέρει το θράδι της ίδιας μέρας το Σ.Δ. του από την Κυψέλη στον Κολωνό.

Σήμερα αντιμετώπισθηκαν από το Σ.Σ. δύο σοβαρά ζητήματα. 1) Η συμπεριφορά των στρατευμένων του ΕΛΑΣ για τους αιχμαλώτους που ήσαν στα χέρια τους για τους όποιους διατάσσει πλήρη έφαρμογή των διεθνών κανόνων (Α.Π. 95) και 2) εμφάνιση των μωραγρεπιτών που παρουσιάστηκαν για να έκμεταλλευτούν τον τίμιο λαϊκό άγώνα (Α.Π. 127) για τους όποιους παραγγέλλει αύστηρές ποινές.

6. Η κεντρική σκέψη της Στρατ. ήγεσίας του ΕΛΑΣ ήταν πάντα η εκκαθάριση του Ισχυρού συγκροτήματος της αντίδρασης στο Γουδί. Για αυτό από της 11—13 ώρα της 6ης Δεκέμβρη λαμβάνη χώραν στη Χασιά όπου ο Σ.Δ. της Κ.Ε. του ΕΛΑΣ μεγάλη σύσκεψη με συμμετοχή όλη την Κ.Ε. το Στρατ Άρχηγό του Α' Σ.Σ. και τή Διοίκηση της 11 Μεραρχίας. Στη σύσκεψη αύτη εξετάζεται η όλη κατάσταση και άποφασίζεται. Την έλλη μέρα (7.12.44)

πριν φέξει στις 5 το πρωί η 11 Μεραρχία να ένεργήσει με όλη της τής δυνάμεις (2.500 περίπου άντάρτες) αίφνιδιαστική επίθεση κατά των στρατώνων Γουδί — Σχ Χωροφυλακής και ύστερα μετά τή έξουδετέρωσή τους να μη στή 'Αθήνα η να συμβάλη στο ξεκαθάρισμα της όλης κατάστασης Για να μη φανεί η κίνησή της άποφασίστηκε οι μονάδες της Μεραρχίας να κινηθούν νύχτα (6—7 Δ'βρη) για να φθάσουν στο αντικειμενικό τους σκοπό. Στής άποφάσεις αυτές βρέθηκε απόλυτη σύμφωνη η Διοίκηση της 11 Μεραρχίας. Το Α' Σ.Σ. με τής δυνάμεις του από την Καισαριανή θά βοηθούσε στην επίθεση άπιν.

Έν τώ μεταξύ στην 'Αθήνα ε επιχειρήσεις συνεχίζονται με έντονώτερο ρυθμό Στην Καισαριανή επιτίθεται η Όρεινή Ταξιαρχία με Ταγματάρχες από το Γουδί που κατορθώνουν να φθάσουν τ δασύλιο της Καισαριανής στο τελικά έπεκρούστηκαν.

Στο Πολυτεχνείο που μήκα τὰ τμήματα του ΕΛΑΣ ύστερα από έξουδετέρωση ύπολοιμμάτα φασιστών που τὸ κατείχαν άπ την κατοχή, ήρθαν Άγγλ. Τάγκ και οι ΕΛΑΣίτες άναγκάστηκαν να άποσυρθούν.

Κατελήθε η Ειδική Άσφάλεια από τμήματα της 2ης Ταξιαρχίας ύστερα από σκληρή αντίσταση. Πιάστηκαν λίγοι αιχμάλωτοι γιατί κι' εδώ την τελευταία στιγμή Άγγλικά μηχανοκίνητα έσασον τους πολλούς προδότες.

Στη Λεωφόρο Άλεξάνδρας άνετινάχτηκε ένα τυπογραφείο πομυστικά έβγαζε ψεύτικα δελτία ειδήσεων της αντίδρασης.

ΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ: Η συνέχεια.

Ο «'Ελεύθερος Κόσμος» ήρχεισε από προχθές Κυριακήν νά δημοσιεύη ένα σημαντικόν ντοκουμέντο, μέ τὸ ὁποῖον διαφωτίζονται καί ἀπὸ ἄλλην ὀπτικὴν γωνίαν τὰ γεγονότα τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος τοῦ 1944. Εἰς τὸ μοναδικόν καί ἀπολύτως ἄγνωστον αὐτὸ κείμενον περιγράφονται ἀπὸ τὴν σκοπιάν τοῦ ΕΛΑΣ ὅλαι αἱ μάχαι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, τὰ κομμουνιστικὰ στρατηγικὰ σχέδια καὶ οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποῖους ἀπέτυχαν αἱ ἐπιχειρήσεις των.

Συνεχίζομεν σήμερον, διὰ δευτέραν ἡμέραν, τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀκρῶς ἀπορητήτου αὐτῆς ἀναφορᾶς τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ (Ι. Πυριόχος) πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛΑΣ (Σιάντον, Μάντακαν, Χατζημιχαήλν) χωρὶς διόρθωσιν τῶν ἠθελημένων ἢ ὄχι, ἄγνωστον— ἱστορικῶν ἀνακριθειῶν καὶ διατηρητέων πάντοτε τὴν γλώσσαν καὶ τὴν ὀρθογραφίαν τοῦ χειρογράφου τοῦ ὁποῖον περιῆλθεν εἰς χεῖρας μας.

Εἰς τὴν προχθεσινὴν πρώτῃν συνέχειαν, περιλαμβάνετο ἡ ἀπὸ κομματικῆς πλευρᾶς ἐκτίμησις τῶν δυνάμεων τοῦ ΕΛΑΣ καὶ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων ποῦ ὑπῆρχον εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὡς καὶ τῶν τελουσῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Σκόμπυ βρετανικῶν δυνάμεων. Περιγράφοντο ἐπίσης αἱ πρῶται συγκρούσεις καὶ ἀνεφέρνοντο τὰ ἀποτελέσματά των πρῶτων ἀιφνιδιαστικῶν ἐπιθέσεων τῶν Ἑλασιτῶν κατὰ τῶν ἀστυνομικῶν τμημάτων, τοῦ Γουδί, τοῦ Μακρυγιάννη καὶ τῆς Εἰδικῆς Ἀσφαλείας.

Σήμερον δημοσιεύεται ἡ συνέχεια τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ, ποῦ τιτλοφορεῖται «Ἡ διεξαγωγή τοῦ ἀγῶνα».

Ἡ ἐπίθεση στοῦ Μακρυγιάννη σήμερον εἶχε ἀποτέλεσμα νά ἀναγκάσῃ τῆς περιπόλες τῶν Χωροφυλάκων πῶσαν βγάλει ὡς τὴ Λεοφόρο Συγγρού — τῆς Στῆλης τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τὸ Φρουραρχεῖο (Παλαιὸ Α' Σ.Σ.) ἀσφυκτοῦν. Ἡ δύναμη ποῦ κλείστηκε τελικὰ στοὺς στρατώνες ὑπολογίζεται πᾶσα ἀπὸ 1.000. Οἱ Ἄγγλοι βοήθησαν τὴν σύμπτυξιν αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν με Πολυβόλα καὶ Ὀλυμπος.

Στὸ Πειραιᾶ ἤσυχια. Στὸν Ἄγ. Γιώργη τοῦ Κερατοινίου ἐνεφανίσθησαν Ἄγγλ. πλοῖα με πεζικὸ Ἰνδικό, με σκοπὸ νά τὸ ἀποβιβάσουν.

Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Σκόμπυ ποῦ ἐκδόθηκε σήμερον ὁμολογεῖ ὅτι Βρετανῶς δυνάμεις ἐπιχειρήσαν νά ἐνισχύσῃ τὴν Βρετανίαν ποῦ κατεῖχε τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ὅτι ἐβλήθη μεταβαίνειν ἐκεῖ, χωρὶς νά λέε. ποῦ. Ὀλόκληρον τὸ πολύλογο ἀνακοινωθὲν τοῦ Σκόμπυ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀσάφειες καὶ ἀοριστίες.

Σχετικὸ μέ τὴν Ἀκρόπολιν πρέπει νά τονισθῇ πὼς ὁ ΕΛΑΣ ἐλάθε κάθε μέριμον νά μὴν συμβῆ ἐκεῖ καμμιά ζημιὰ. Γιὰ αὐτὸ ἔδωκε προφυρικῆς δὴγίεις στὰ τμήματά του νά μὴν ἐπιχειρήσῃ ἐκεῖ. Σὲ καμμιά διαταγὴ του δὲν ἀναφέρεται ἐπιχείρησις γιὰ τὴν Ἀκρόπολιν, γιὰ νά μὴ δόσει ἀφορμὴν στὴν ἀντίδραση με συκοφαντίας νά κατηγερῆσθῃ πὼς ἔγινε αἰτία καταστροφῆς τῆς Ἐν τούτοις οἱ Ἄγγλοι: ἐκμεταλλεύθηκαν τὴν ἀδυναμία τοῦ ΕΛΑΣ καὶ ἀμέσως ἔγιναν κύριοι τῆς σκοπιάς αὐτῆς ὄχι μόνο τῆς Ἀθήνας ἀλλὰ καὶ τοῦ μεγαλύτερου τμήματος τοῦ λεκανοπεδίου ἀδιαφοροῦντες ἀν ὁ πογκόσμιας φήμης καὶ ἐνδιαφέροντος ἀρχαιολογικὸς αὐτὸς τόπος καταστραφεῖ ἀπὸ τὰ σύγχρονα ὀπλα. Μὰ ὁ ΕΛΑΣ καὶ πάλι σεβαστήκε τὸ ἀρχαιολογικὸ μνημεῖο καὶ ὑπερήφανα καυχήται πὼς μέχρι τέλους τοῦ ἀγῶνα δὲν ἔριξε ἀπάνω του οὔτε τουφεκιά ἐνὸς ἔβλεπε ἀπὸ τὸ παρατηρητήριό του κατακάθαρα καὶ τὸ παρατηρητὴ με τὰ ὄργανά της καὶ τὰ πολυβόλα καὶ ὄλους στὴ δράση τους.

Σήμερα ἔφτασε στὸν Ἀσπρόπυργο τὸ 6ο Σύνταγμα τῆς Κορίνθου καὶ τέθηκε στὴ διαταγὴ τοῦ Α.Σ.Σ. (Α.Π. 44 τοῦ Κ.Ε.) Ἀπὸ τὸν Ἀσπρόπυργο κινεῖται πρὸς τὸ Περιστέρι.

Τὴν νύχτα τὰ Ἄγγλ. ἀεροπλᾶνα ἀρχίζουν ἐντονη ἐπιτήρησις στῆς γραμμές τοῦ ΕΛΑΣ ἀπὸ χαμηλὸ ὕψος. Μέχρι τώρα ἀκόμη δὲν ἀνοιξαν πῦρ

Γιὰ τὸν ὑπέροχο ἀγῶνα καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεση τῶν διαταγῶν του τὸ Α' Σ Στρατοῦ ἐκδίδει τὸ δρᾶδν τὴν πάρα-κάτω Ἡμ. Διαταγῆ.

ΕΛΑΣ
Α' Σ.Σ.
Διοίκηση
Ἡμερήσια Διαταγὴ
τοῦ Α' Σ. Στρατοῦ
τῆς 6.12.44

«Κατόπιν ἀπὸ τὴν ἀπροκάλυπτην ἐνέργειαν τῆς Φασιστικῆς ἀντίδρασης στὴν Ἑλλάδα, ποῦ ὀπλιζε τὰ Τάγματα ἀσφαλείας καὶ ὄλους τοὺς δο-

σίλους γιὰ νά κτυπήσουν ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸν ἑλληνικὸ Λαὸ καὶ νά καταστρέψουν τὴ χώρα μας ὁ ἥρωικός ΕΛΑΣ καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ βρίσκεται στὸ πλευρὸ τοῦ λαοῦ καὶ ἀνέλαβε νά ἀφοπλίση τὴν ἀντίδραση καὶ νά ὑπερασπίσῃ τὴ ζωὴ τοῦ ἔθνους μας.

Στῆς μάχης ποῦ διεξαγῶν Στρατὸς καὶ Λαὸς ἔδειξαν ἀπεράμιλλο μαζικὸ ἥρωισμό καὶ αὐτοθυσία πρωτοφανῆ στὴ πάλιν τοῦ λαοῦ.

Μέχρι τώρα ὁ ΕΛΑΣ ξεκαθάρισε τῆς περισσότερες ἀντίδραστικῆς ἐστῆς. Δυστυχῶς τὰ Ἀγγλικά στρατεύματα ἀντὶ νά τηρήσουν τὴν ἀπαραίτητα οὐδετερότητα σύμφωνα με τῆς συμφωνίας τῆς Τεχεράνης καὶ τῆς Καζέρτας ἀναμίχθηκαν στὸ πλευρὸ τῆς ἀντίδρασης καὶ ἀνοιξαν πῦρ κατὰ τοῦ λαοῦ μας. Ὁ ΕΛΑΣ εἶναι ὑποχρεωμένος νά ἀμυνθῇ καὶ νά ὑπερασπίσῃ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆ ζωῆ τῶν πολιτῶν. Θὰ παλαίψῃ, μέχρι τοῦ τέλους καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴ Νίκη στὸν Ἑλληνικὸ Λαὸ θὰ κάψῃ ὀριστικὰ τὸ φασισμό γιὰ μιὰ Ἑλλάδα ἐλεύθερη — ἀνεξάρτητη — Ἀσκρατούμενη».

Σ Δ 6.12.44
Ἡ Διοίκηση
Ἰωάν. Πυριόχος
Συνταγματάρχης
Νέστορας Καπετανίος

Ἡ Ἄγγλ. Ἀεροπορία ποῦ δὲν ζημβάρδιε ἀκόμη οὔτε πυροβόλησε μέσον στὴν Ἀθήνα ἀντίθετα ἀπὸ σήμερον ἀρχισε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν τὴ δράση της. Ἡ Κ.Ε. τοῦ

ΕΛΑΣ διαμαρτύρεται με τὸ πάρα κάτω ἔγγραφο:

Κ.Ε. ΕΛΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ
Ἄρ.θ. 65
Πρὸς τὸν
3ου Βρετανικοῦ
Σώματος Στρατοῦ
Ἀντιστράτηγον Σκόμπυ
«Χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἔξω

ἀπὸ τὰς Θήβας ἐπυροβολήθη παρὰ Βρετανικῶν Ἀεροπλάνων μικρὴ φάλαγγ τοῦ ΕΛΑΣ με ἀποτέλεσμα 2 νεκροῦς καὶ 6 τραυματίαι. Ἡ τοιαύτη ἐχθρική ἐπίθεση συμμαχικῶν ἀεροπλάνων κατὰ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἀγωνιζομένου στὸ πλευρὸ τῶν συμμάχων, ἐπισύρει βαρυτάτην τὴν εὐθύνην ὄχι μόνον ἐναντι τοῦ τιμίου Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὁ ὁποῖος ἤξιζε καλλιτέρας τύχης ἐκ μέρους τῶν συμμάχων Ἀγγλικῶν ὀπλων ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι ὀλοκλήρου τοῦ συμμαχικοῦ κόσμου καὶ Διεθνούς κοινῆς γνώμης.

Μία από τας γνωστάς εις τούς παλαιότερους, καθοδηγούμενας διαδηλώσεις του ΚΚΕ, εϋ-
θύς μετά την απελευθέρωσιν. Σφιγμένες γροθιές, μίσος, κραυγές «θάνατος - θάνατος»,
«λαοκρατία». Ωργανωμένη προσπάθεια προκλήσεως, θάσει σχεδίου, τὸ ὁποῖον, ὡς ὁμολο-
γεῖται εἰς τὸ δημοσιευόμενον ἄγνωστον κείμενόν των, εἶχεν ἐτοιμασθῆ ἀπὸ τούς κομμου-
νιστάς ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1944, ἀσχέτως ἂν τώρα οἱ κομμουνισταὶ ἰσχυρίζονται ὅτι «τὰ
Δεκεμβριανὰ τὰ ἐπέβαλαν ἄλλοι στοὺς κομμουνιστάς» καὶ ὅτι οἱ ἴδιοι δὲν ἦσαν προετοι-
μασμένοι διὰ τὴν σύγκρουσιν

Ὁ ἰσχυρισμὸς σας ὅτι προϋπαγεύεται τὴν Κυβέρνηση καὶ τὴν τάξην ἀποτελεῖ ὁμολογίαν ὅτι ὑπερασπίζεται μίαν φασιστικὴν δικτατορίαν τῆς ἐλαχιστοτάτης ἐκείνης μερίδος πού ἐνιέερασε στὸν Ἐθνικοαπελευθερωτικὸν ἀγῶνα καὶ συνεργάσθηκε ἀνοιχτὰ μὲ τούς κατακτητῆς ἐναντίον τῆς πατριδος τῆς καὶ τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος

Δὲ μίαν ἀκόμη φοράν διαμαρτυρόμεθα καὶ κάμνομεν ὑστάτην ἔκκληση νὰ παύσητε τὴν ἀνάμειξίν σας στὰ ἐσωτερικὰ μας πράγματα.

6 Δεκεμβρίου 1944

Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ

Στρατηγὸς

Ε. ΜΑΝΤΑΚΑΣ

Μ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ

Γ. ΣΙΑΝΤΟΣ

7.-- Ἡ 11 Μερραρχία δὲν ἐνεργεῖ τὴν ἐπίθεσίν τῆς ἔγκαιρα ἐναντίον τῶν στρατῶνων Γουδί — Σχ. Χωρεφυλακῆς καὶ ἔτσι χάνεται ὀριστικὰ ὁ αἰφνιδισμὸς γιὰ

τὴν ἐξουδετέρωσή του. Ἡ ἐπίθεσις ἔπρεπε νὰ γίνῃ στῆς 5 τὸ πρωὶ δύο ὥρες σχεδὸν πρὶν φέξῃ πού θὰ εἶγον τὸν καιρὸ τὰ στρατεύματα τοῦ ΕΛΑΣ νὰ πετύχουν τὸν αἰφνιδισμὸν τους καὶ δὴ τὴν ἐκμετάλλευσή του. Μὰ οἱ συνθηκῆς πορείας τῆς 11 Μερραρχίας τὴν νύκτα 6—7 δὲν ἦταν εὐνοϊκὴ καὶ ἔτσι δὲν κατόρθωσαν τὰ τμήματά της νὰ φθάσουν ἔγκαιρα στὴν 6^η

σὴ ἐξόρμησίν τους καὶ ἡ ἐπίθεσις ἀρχισε ἀργὰ στῆς 10 τὸ πρωὶ — μὲ ἓνα Τάγμα τοῦ 34. Μὰ ἡ ἐπίθεσις τῆς Ἀγγλ. ἀεροπορίας καὶ ὁ φραγμὸς ἀπὸ τούς στρατῶνες τὸ ἐμπόδισαν νὰ προχωρήσῃ μὲ μεγάλες ἀπώλειες. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀποτυχία αὐτὴ τὸ 7ο Σύνταγμα τῆς 11 Μερραρχίας πού ἔφθασε ἀργότερα κατέλαβε θέσεις ἀπὸ τὸ Ψυχικὸ μέχρι τούς Ἀμπελοκήπους. Ἡ 11 Μερραρχία ἀναφέρει ὅτι ἀφοῦ δὲν κατόρθωσε νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπίθεσίν της σκοπεύει νὰ ἀφήσῃ γιὰ ἀπασχόλησιν στὸ Γουδί δυνάμεις καὶ μὲ τῆς ὑπόλοιπαι νὰ ἐπιχειρήσῃ εἰσοδοσὴν Ἀθήνας ἀπὸ Ὑμηττὸ καὶ Ἀμπελοκήπους. Τὸ Α' Σ.Σ. ἐγκρίνει τὴν πρότασιν τῆς Μερραρχίας (Α.Π. 120)

Ἐν τῷ μεταξύ μέσα στὴ πόλιν οἱ ἐπιθέσεις τῆς ἀντίδρασης γιὰ τὴν Καισαριανὴ ἀποκρούονται. Στῆς ἐπιχειρήσεις αὐτῆς ἐμφανίστηκαν καὶ Ἀγγλικά Μηχανοκίνητα.

Στὴ Βάθην τὰ τμήματα τῆς 2ης Ταξιαρχίας κατέλαβαν τὸ Σάν Ριφὰλ ξενοδοχεῖο ὁργανωμένο ἀπὸ τὴν Ἀντίδρασιν.

Στὸ Μοναστηράκι καὶ ἔξω ἀπὸ τοῦ Χατζηκώστα Ἀγγλικὸ Πεζικὸ ἐπιχείρησε νὰ ἐπιτεθῆ ἄλλὰ μὲλις ἐβλήθησαν ἀπὸ τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ ἐτράπησαν σὲ ἀτακτοφυγία.

Τῆς ἀπογευματινῆς ὥρας τὰ τμήματά μας στοῦ Μακρυγιάννη ἀναγκάστηκαν νὰ χαλαρώσουν τὴν περισφύξιν, ὕστερον ἀπὸ σφοδρὰ πυρὰ τῶν Ἀγγλων ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν.

Παρατηρήθηκε ὅτι Ἀγγλικά στρατεύματα σὲ συνεργασία μὲ Ἕλληνας ἀντιδραστικὸς ὁργανώ-

νουν ἀμυντικὰ τὰ κεντρικὰ κτήρια.

Στὸ σημερινὸ ἀνακοινωθῆν του ὁ Σκόμπυ ὁμολογεῖ τὴν δράσιν τῶν ἀρμάτων τοῦ πυροβολικοῦ του καὶ τῶν ἀεροπλάνων του, ὡς ἀνακριθῶς ἀναφέρει ὅτι δὲν ἐβλήθησαν κατακνημένοι χώροι ἀπὸ τὴν ἀεροπορία του. Ὁμολογεῖ ἀκόμη ὅτι ἡ ἀντίστασις τῶν ΕΛΑΣιτῶν εἶνε ἰσχυρά. Ἄλλο ἀνακοινωθῆν τοῦ Ἀγγλ. Ναυτικοῦ ὁμολογεῖ ὅτι ἐβαλλε ἐναντίον τῆς Καστέλας

8.— Ἡ ἀντίστασις στοῦ Μακρυγιάννη πού παρατείνει ἐκεῖ τὸν ἀγῶνα ὑποχρεώνει τὸ Σ. Στρατοῦ νὰ ἐνισχύσῃ τῆς ἐπιτιθέμενες δυνάμεις μ' ἓνα τάγμα ἀπὸ τὸ 6ο Σύνταγμα Κορίνθου, ἓνα λόχο ἀκόμη, μισὸ λόχο πολυβόλων καὶ τὰ πυρὰ δύο πυροβόλων τῶν 75. Διατάσσει δὲ ἐπίθεσιν γιὰ τὸ πρωὶ τῆς 5 τῆς 9.12.44 (Α.Π. 133).

Ἐπειδὴ μέχρι τὸ βράδυ ἡ 11 Μερραρχία δὲν κινήθηκε πρὸς τὴν Ἀθήνα ὅπως διατάχθηκε, διατάσσεται νὰ στείλῃ στὴν Καισαριανὴ ἓνα Τάγμα ἀπὸ τὸ Ἀστέρι τοῦ Ὑμηττοῦ (Α.Π. 132).

Μέσα στὴ πόλιν οἱ ἐπιθέσεις τοῦ ΕΛΑΣ συνεχίστηκαν καὶ καλλιτέρευαν τῆς γύρω ἀπὸ τὴν Ὀμόνοια θέσεις τους.

Τὸ ἀνεκκοινωθὲν τοῦ Σκόμπυ δολογοῖ ὅτι «οἱ ἐπαναστάται ἐξακολουθοῦν νὰ εἰσδύουν» καὶ ὅτι «δὲν ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι ἡ ἀντίστασις χαλαροῦται». Ὁμολογεῖ τὴ σύλληψη 900 ἀτόμων ἀπὸ τοὺς ὁποίους 10% ἔφεραν στρατ. στολές, ὁμοίως καὶ γυναικῶν. Ὁμιλεῖ περὶ «ἀπροκλήτων ἐπιθέσεων» κατὰ Ἀγγλ. Στρατευμάτων χωρὶς νὰ καθορίζει πού καὶ πότε. Ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναφέρει ὅτι τὰ ἀεροπλάνα τοῦ ἐπολυβόλησαν τὰ κράσπεδα τῶν Ἀθηνῶν.

9.— Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ μετὰ τὴν διαμόρφωση τῆς νέας καταστάσεως στὸ Γουδί καὶ ὡς ὅπου φτάσουν καινούργιες ἐνισχύσεις παίρνει τὴν ἀπόφαση (Α.Π. 130): Τὸ Α' Σ. Στρατοῦ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκκαθαριστικὴν τοῦ δράση στήν Ἀθήνα παίρνοντας στής διαταγὰς τοῖ καὶ τὴν II Μεραρχία ἢ ὅποια θὰ ἐξακολουθῇ τὴν περίσφιξη στὸ Γουδί καὶ θὰ προπέχει γιὰ νὰ ἐμποδίσαι κάθε ἀπόπειρα ἀποβάσεως ἀπὸ τὰ Α. παράλια τῆς Ἀττικῆς. Ἡ XIII θὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ δεξιὸ τῆς Ἀθήνας ἀπαγορεύουσα κάθε ἀπόπειρα ἀπόβασης ἀπὸ τὰ Δ. παράλια καὶ θὰ συνεχισθῇ τὸν ἀγῶνα τῆς στὸ Ν. Φάληρο παίρνοντας στής διαταγὰς τῆς καὶ τὸ 6ο Σύνταγμα τοῦ Πειραιᾶ Ἀκόμη, ὀλόκληρη ἡ XIII Μεραρχία θὰ εἶναι καὶ ἡ Γενικὴ Ἐφεδρεία τῆς Κ.Ε. ἔτοιμη νὰ ἐνισχύσῃ στήν ἀνάγκη τὸ Α' Σ. Στρατοῦ Ἐπίσης, μὲ γενικὴ διαταγὴ (Α.Π. 132) γνωστοποιεῖ ὅτι ὅλες τῆς μονάδες τοῦ ΕΛΑΣ ὅτι μετὰ τὴν ὀριστικὴ ἐπιθετικὴ στάση τῶν Βρετανικῶν δυνάμεων, ἔρισκόταν ὁ ΕΛΑΣ σὲ ἐμπόλεμο κατάστασι μὲ τοὺς Ἀγγλους.

Τὸ Α' Σ Στρατοῦ ὕστερα ἀπὸ τὴ διαταγὴ αὐτῆ τῆς Κ.Ε. ἐντείνει τὸν ἀγῶνα του καὶ διατάσσει τὴ 2η Ταξιαρχία (Α.Π. 137) θὰ ἐκπορθῆσιν τὴ Σχολὴ Εὐελπίδων πού ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἀγῶνα ὑποστηρίζουν μέσα κλεισμένοι διάφοροι ἀντιφασιστικοὶ καὶ Ἀγγλοι. Θέτει γιὰ τὴν ἐπιχείρησι αὐτῆ στή διάθεσι τῆς Ταξιαρχίας καὶ τὸ Τάγμα Πειραιῶς πού εἶχε γιὰ ἐφεδρείαν τοῖ.

Ἡ XIII Μεραρχία ἀπὸ τὴ πλευρᾶ τῆς ἐπευβαίνει βραστικὰ στὸν ἀγῶνα τοῦ Πειραιᾶ. (Ε.Π.Ε. 1240) μὲ 4 τάγματα ἐκτὸς ἀπὸ τῆς δυνάμεις τοῦ Πειραιᾶ.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

Δημοσιεύουμεν σήμερον τὴν Τρίτην συνεχῆσαν τοῦ ἀγνώστου ἱστορικοῦ ντοκουμέντου τοῦ ὁποίου τὴν δημοσίευσιν ἤρχισεν τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁ «Ἐλεύθ. Κόσμος». Πρόκειται περὶ τῆς ἀκρας ἀπορρητῆτος ἀναφορᾶς τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ τῶν κομμουνιστῶν πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛΑΣ, διὰ τῆς ὁποίας γίνονται ἐκτίμησις τῶν ἀντιπαραταχθεῖσων δυνάμεων, περιγραφή τῶν μαχῶν, ἐκτίμησις τῶν γεγονότων καὶ ἀνάλυσις τῶν λόγων τῆς ἀποτυχίας τοῦ κομμουνιστικοῦ σχεδίου.

Ἡ δημοσίευσις γίνεται χωρὶς διόρθωσιν τῶν ἱστορικῶν ἀναστροφῶν καὶ διατηρεῖται ἡ ὀρθογραφία τοῦ χειρογράφου τὸ ὅποιον περιήλθεν εἰς χεῖρας μας. Ἡ σημερινὴ τρίτη συνεχῆ, ἀναφέρεται εἰς συγκεκριμένους μάχας καὶ εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ΚΕ τοῦ ΕΛΑΣ (Σιάντος, Χατζημιχάλης, Μάντακας) νὰ πείσουν τὸν στρατηγὸν Σκόμπυ νὰ μείνῃ ἀμέτοχος εἰς τὴν σφραξίν, πού ἀποτελεῖ ἐσωτερικὸ θέμα», ἐνῶ, παραλλήλως, ὁμολογοῦνται δολοφονίαι καὶ Βρετανικῶν στρατιωτικῶν.

3ον

Τὸ σημερινὸ ἀνεκκοινωθὲν τοῦ Σκόμπυ δολογοῖ καὶ πάλι ἐτὴν αὐξουσιν ἐχθρική δράσι τῶν στασιαστικῶν δυνάμεων».

Ὁ ἀγῶνας πολυβολισμὸς τῶν ἀεροπλάνων τῶν Ἀγγλων ἐναντίον μόνο τοῦ λαοῦ —γιατὶ τὰ στρατεύματα τοῦ ΕΛΑΣ προφυλάσσονται— ἀναγκάζει τὴν Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ νὰ στείλει τὴν πάρα-κάτω διαμαρτυρία:

Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ
Α.Π. 131

Πρὸς τὴν Α.Ε.

Ἀντιστράτηγον Σκόμπυ
Διοικητὴ τῶν ἐν Ἑλλάδι
Βρεττ. δυνάμεων

«Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν σας τὰ κάτωθι: παρὸ τὰς διαμαρτυρίας μας τὰς διαδιδασθείσας ὑμῖν μὲ τὸ ὑπ ἀριθ. Α.Π. 21)5.12.44 καὶ 65)6.12.44 ἔγγραφα μαι διὰ τῶν ὁποίων ἐτονίζωμεν ὅτι τὸ Βρεττ. συμμαχικὰ ἔπλα δὲν ἔχουν καμμίαν θέσιν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ ζητημάτων; καὶ μάλιστα τασσόμενα εἰς τὸ πλευρὸν τῆς μερίδος ἐκείνης πού συνειργά-

σθησαι ἀνοικτὰ καὶ συνεπολέμησαν με τὸν φασίσταν κατακτητὴν ἀπὸ τῆς πρώτας τῆς 7ης τρεχοντος Βρεττ Γάγκς, πυροβολικὸ καὶ ἀεροπορία ἐκτύπησαν μὲ δλην τῶν τῶν δυνάμεις τοῦ ΕΛΑΣ ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν Ἀλλὰ ὡς νὰ μὴ ἤρκει τοῦτο τὰ ἀεροπλάνα σας ἐνήργησαν ὁλοήμερον ἄγριον βομβαρδισμόν καὶ πολυβολισμόν ἀπὸ χαμηλοῦ ὕψους κατὰ τοὶ ἀμάχοι πληθυσμοῦ ἐντὸς τῶν συνοικιῶν τῶν Ἀθηνῶν μὲ ἀποτελεσματὴν δολοφονίαν ἀθῶων ἑκατοντάδων θυμάτων ἀπὸ τὰ ὁποία πολλοὶ, γυναικες παιδιὰ καὶ γέροντες.

Μιαὶ τοιαύτην ἀνανδρὸν ἐπιθέσιν δὲν ὑπέστη ὁ Ἀθηναϊκὸς Λαὸς οὔτε κατὰ τὰς ζοφεροτέρας ἡμέρας τῆς δουλείας του ὑπὲ τὴν μπόττα τοῦ πᾶδ βάρβαρου φασίστα κατακτητῆ Οὗτος τόσον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰσβολῆς ὅσον καὶ κατὰ τὴν περίουδον τῆς κατοχῆς εὐεβάσθη τὴν ἱστορικὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν του τὴν ἐκήρυξε πόλιν ἀνοχύρωτων. Ἡ ὀμπρια καὶ οἱ τυφεκισμοὶ τῶν Γερμανῶν ἀχριστῶν πρὸ τῶν νέων μεθόδων τῆς προσαθείας νὰ καταπνίξετε σεις οἱ μεγάλοι σύμμαχοι. Ἀγγλοὶ τὴν ἔδλησιν ἐνὸς λαοῦ νὰ ἀπολαύσει τὴν λευτεριὸν καὶ τὴν ἀνεξαρτησια του πού τοῦ ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο λαὸ γιὰτὶ τὴν κέρδισε μὲ τῆς θυσίας καὶ τὸ αἷμα του πολέμωντας τέσσερα χρόνια τὸ φασισμὸ στὸ πλευρὸ σας.

Μὲ τὴν ἀδικο ἐπίθεσι πού ἀρχίσασαι μὲ ὄλα σας τὰ μέσα, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι ἀπὸ σι-χειῶδες αἰσθημα ἀμύνης νὰ διατάξομε καὶ θέσομε σὲ ἐφαρμογὴ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς τοῦ Ἑλλ. Λαοῦ ὄλα τὰ στρατιωτικὰ μέτρα πού ὑπαγορεύει ἡ πολεμικὴ κατάστασις τὴν ὁποίαν ἐπροκαλέσασαι.

Οὗτω διατάξωμεν τὴν ἀπαγόρευσιν πάσης μετακινήσεως μαχίμων δυνάμεων σας καθ' ἅπασαν τὴν χώραν καὶ θ' ἀντιμετωπίσωμεν διὰ τῶν ὅλων οἰανδήποτε ἀπόβασιν δυνάμεων σας καὶ ταῦτα, προσωρινῶς μέχρις ἐκκαθαρίσεως τῆς πολιτικῆς καταστάσεως. Θεωροῦμεν ὑποχρεωσίν μας νὰ

σὰς διαβεβαιώσωμεν ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ τμήματά σας τόσον τῆς Πρωτεύουσῆς ὅσον καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ δὲν κινηθοῦν κατὰ τὸ ὡς ἀνω χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοὺς τόπους σταθμεύσεως τῶν οὐδένα κίνδυνον διατρεχουν Τουναντίον εἴμεθα διαθεθίμενοι νὰ παράσχωμεν πᾶσαν εὐκολίαν διαμονῆς καὶ ἐφοδιασμοῦ των εἰς τροφίμα. Εὐνόητον τυγχάνει ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν μόνον διὰ τὸ μάχμα τμήματα καὶ οὐχὶ διὰ τὰς Βρεττ. καὶ λοιπὰς συμμαν καὶ ὑπηρεσίας τὰς ἀσχολουμένας μὲ τὸν ἐφοδιασμόν τοῦ Ἑλλ. Πληθυσμοῦ καὶ ἐνί-

Ρώσοι αξιωματικοί της σοβιετικής στρατιωτικής αποστολής εις τὰς Ἀθήνας, με Ἐλασί-
τας, τὰς παραμονὰς τῶν Δεκεμβριανῶν. Εἰς τὴν μέσην, ὁ καπετάνιος Σπ. Κωτσάκης ἢ Νέ-
στορας καὶ ὁ ὑπασπιστὴς του λοχαγὸς Ἀθ. Ἀθηνέλης. Διὰ σταυρῶν, σημειοῦνται οἱ δύο
Σοβιετικοὶ αξιωματικοί, ἐξ ἐκείνων ποὺ εἰς τὴν οὐσίαν κατηύθυναν τοὺς Ἐλασίτας

σχυση τοῦ ἔργου τῆς ἀνοικο-
δόμησής.

Στρατηγῶν

Καὶ πάλιν ποιούμεθα ἔκκλη-
σιν ὑπὲρ τῆν ὁπως σταματή-
σετε τὴν ἐνοπλιον ἐπέμβασίν
σας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ Ἐλλ.
ζητήματα γιὰ νὰ σταματήσει
ἡ αἰμοστοχυσία τοῦ Ἑλληνικοῦ
καὶ Βρετανικοῦ αἵματος τὸ
ὁποῖον θὰ ἀνοίξη χάσμα ἀγε-
φύρωτον μεταξὺ τῶν δύο φί-
λων καὶ συμμάχων λαῶν διὰ
πολὺ μεγάλο χρονικὸ διάστημα.
Μόνον ἔτσι εἶνε δυνατόν
ἀκόμη νὰ προσφέρετε πολὺτι-
μη ὑπηρεσία τόσο πρὸς τὴν
πατρίδα σας ὥσον καὶ πρὸς

νικὴ (Ἐδ. Σωκράτους — Πειραι-
ῶς, καὶ ἐλέγχουν ἔτσι τὴν Ὀμό-
νοιο ἀπὸ τὴν γωνία αὐτῆ. Ἐπί-
σης κατελήφθη τμήμα τῆς ὁδοῦ
Ἰάνους — Σωκράτους. — Ἀγ.
Κωνσταντίνου. Ἀπὸ τὸ Ταχυδρο-
μεῖον ποὺ ὀχύρωσε ὁ ἐχθρὸς βάλ-
λει με σφοδρὰ πυρὰ. Στὸν κίνδυ-
νον μὴ χάσων τὴν Ὀμόνοιο οἱ
Ἄγγλοι τὴν κλείνουν με συρμα-
τοπλέγματα ἄλλα τμήματα τῆ
Νεάπολι προσοῦνται μέχρι τὸ
Χημεῖο καὶ ἐλέγχουν τὴν ὁδὸν Σό-
λωνος ὅπου ὁ ἐχθρὸς ἔχει ἐγκα-
ταστήσει ἰσχυρὰς ἀντιστάσεις.

Ἡ ἐπίθεσις ποὺ ἔγινε στὴ Σχο-
λὴ Εὐελπίδων ἔσφυξε ἀκόμη πε-
ρισσότερο τὰ κλειδιὰ γύρω τῆς. Ὁ

Ἡ 2η Ταξιαρχία νὰ συνεχίσει
τὴν ἐπίθεσιν τῆς γιὰ τὴν κατάλη-
ψη τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων καὶ νὰ
διεισδύει συνεχῶς ὥστε νὰ ἐπιτύ-
χε τελικῶς εἰσβολὴ στὸ κέντρο
τῆς πόλης ἀπὸ Θησεῖο — Ψυρῆ
— Βάθη καὶ Νεάπολη.

Ὁ ἐχθρὸς συγκεντρώνει δυνά-
μεις στὴν περιοχὴ Φάληρο — Μο-
σχάτο. Τὸ Σ. Στρατοῦ γιὰ νὰ
καλύψῃ τὸ πλευρὸ τοῦ ζητεῖ ἀπὸ
τὴν Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ (Α.Π. 149)
ἀνάληψη ἰσχυρῆς ἐπίθεσης πρὸς ἐ-
κεῖνη τὴν κατεύθυνση ἀπὸ τὴν
XIII Μεραρχία ποὺ τῆς διαθέτει
κι' ἓνα τάγμα.

11.— Ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων ὑ-
στερα ἀπὸ δραστήρια ἐπίθεσις τῶν
τμημάτων τοῦ 3ου Συντάγματος
ἀδιάρητος καὶ καταλαμβάνεται. Ἐ-
πίσης, κατελήφθη τὸ Δ' Ἀστ.
Τμήμα, ἡ Τροχαία (Πλατ. Γ' Σε-
πτεμβρίου) τὸ πολυτεχνεῖο. Οἱ
ἀντιδραστικοὶ στὴ σπουδὴ τους
νὰ φύγουν ἐγκατάλειψαν ἀρκετὸν
ὄπλισμον ποῦ πῦρεσε στὰ χέρια τοῦ
ΕΛΑΣ.

Στοῦ Μακρυγιάννη οἱ δυνάμεις
τῆς 1ης Ταξιαρχίας στενεύουν τὸν
σποκλεισμὸν καὶ κατορθώνουν νὰ
μῶνουν στὸν περίβολο τοῦ στρατώ-
να ἀλλὰ σφοδρὰ πυρὰ κυρίως τῆς
Ἀκρόπολης τοὺς ἀναγκάζουν νὰ
φύγουν. Τμήματα τῆς 2ης Ταξι-
αρχίας μῆκαν στὴν συνοικία Πλά-
κας καὶ τμήματα τῆς 1ης κατάλα-
βαν τῆς Στήλης Ὀλυμπίου Διὸς
καὶ ἔτσι ἐπέτυχε ὁ σύνδεσμος με-
ταξὺ τῶν δύο Ταξιαρχιῶν τῆς Ἀ-
θῆνας.

Μὲ τὴν κατάληψη τῆς Σχολῆς
Εὐελπίδων ἐν συνεχείᾳ καταλήφθη-
σαν καὶ ἡ κτήρια τῆς Γεωγραφικῆς
Ἑπιμετείας Στρατοῦ.

Ἡ 2α Ταξιαρχία στὴν προσπά-
θειο νὰ διεισδύσει πρὸς τὸ κέν-
τρο φθάνε στὴν Πλατεία Κάνιγ-
γος.

τὸν Ἐλλ Λαόν».

9.12.44

Ἡ Κ.Ε. ΕΛΑΣ

Μάντακας

Χατζημηχάλης

Σιάντος

10.— Ἡ ἐπίθεσις τῶν τμημά-
των μέσο στὴν Ἀθήνα συνεχί-
ζεται. Στὴ Λεωφόρο Ἀλεξάνδρας
ὑστερα ἀπὸ ἐπίθεσις καταλαμβάν-
ονται τὸ Γ' Στρ Νοσοκομεῖο καὶ
ὁσο πολυκτοικίαις μπροστὰ τοῦ
πύχα ὀχυρώσει οἱ ἀντιδραστι-
κοί.

Τὴν νύχτα 10—11 τμήματα
τοῦ 4ου Συντάγματος κατέλαβαν
κοντὰ στὴν Ὀμόνοια τὴν πολυκλι-

ἐχθρὸν χρησιμοποιεῖ τὰ πολυδο-
κίαια πῶχαν κτίσει τὴν κατοχὴ οἱ
Ἴταλοὶ σ' ὅλες τῆς γωνίες τῆς.

Ὅλη τὴν ἡμέρα τὰ ἀγγλικά
ἀεροπλάνια πολυβόλησαν ἀδιάρη-
τα τῆς συνοικίας τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ
ἄμαχος μόνον πληθυσμὸς εἶχε σο-
βαρὰς ὀπώλειες.

Τὸ Γάμμα τῆς II Μεραρχίας
ποὺ διατάχθηκε νὰ μῆ στὴν Και-
σαριανὴ ἀπὸ τὸν Ὑμηττὸ δὲν κα-
τόρθωσε ἀκόμη νὰ μῆ.

Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ ὑστερα ἀπὸ
τὴν ἀπροκάλυπτη συμμετοχὴ τῶν
ἀγγλ. τῆγες στὸν ἀγῶνα ἐκδίδει
ὀδηγίαις γιὰ τὴν ἀντιμετώπισή
τους (Α.Π 178).

Τὸ Σῆμα Στρατοῦ γιὰ τὴν συ-

νέχιση τῶν ἐπιχειρήσεων διατάσ-
σει (Α.Π 144; Ἡ II Μεραρχία
ἐξασκοῦται νὰ ἀπασχολεῖ τῆς δυ-
νάμεις στὸ Γουδί χωρὶς νὰ παύ-
σῃ τὴν προσπάθειαν νὰ διεισδύει
δυνάμεις τῆς στὴν Καισαριανή.

Ἡ 1η Ταξιαρχία νὰ συνεχίσει
τὴν ἐπίθεσιν τῆς στοῦ Μακρυγιάν-
νη καὶ νὰ εἰσβάλῃ στὴν Πλάκα.
Ἐπίσης νὰ φράξῃ τῆς διαβάσεις
πρὸς τὴν Ἀκρόπολη.

16-12-1976

Στην περιοχή της II Μεραρχίας τα τμήματα του εχθρού της Όρεινης Ταξιαρχίας με Ταγματαλίτες και με την βοήθεια μηχανοκινήτων επιτίθενται και κατορθώνουν να ανακαταλάβουν το Νοσοκομείο της «Σωτηρίας» αφού κρέμισαν πολλά κτίριά του. Ένα Τάγμα του ΕΛΑΣ που είχε την άμυνα του Νοσοκομείου χάθηκε ολόκληρο. Από 130 περίπου που πιάστηκαν αιχμάλωτοι στο δρόμο σκοτώθηκαν από τους Ταγματαλίτες περισσότεροι από τους μισούς. Το Τάγμα που είχε διαταχθεί να ιπτά στη Καισαριανή το κατορθώνει την νύχτα της 11—12 από το Άσπερι.

Το σημερινό ανακοινωθέν του Σκόμπυ δικαιολογεί της επίθεσης των αεροπλάνων του κατά του πληθυσμού με την ανακριβή ανακοίνωση ότι «βλήθηκαν και διασκορπίστησαν δυνάμεις του ΕΛΑΣ» χωρίς εύλογως να αναφέρει που, ενώ αντίθετο κτυπήθηκε μόνο ο Λαός.

12.— Η VIII Ταξιαρχία μετασταθμεί από την Πελοπόννησο και πλησιάζει στην Αθήνα για να ενισχύσει της Μονάδες του Α' Σ.Σ. Όταν βρίσκεται ακόμη στην Έλευσινα στις 12 του Δεκέμβρη προσβάλλει το Ναυτ. Φυλάκιο του Σκαρμαγκά και το καταλαμβάνει. Πάνω 13 αιχμαλώτους με δύο αξιωματικούς. Οι υπόλοιποι έφυγαν με βάρκες. Παιρνει ακόμα 21 Άγγλ. τυφέκια, 2 πιστόλια, πυρομαχικά και άλλο υλικό.

Ο Σ.Δ. του Α' Σώματος Στρατού που βρίσκεται στον Κολωνό φαίνεται ότι έπροδότη γιατί στις 2.12.44 από της 11 μέχρι της 17 ώρας βομβαρδίζεται συνεχώς από πυροβολικό άγγλικό και πολυβολείται από σμήνη Άγγλ. αεροπλάνων που αποτέλεσμα είχε να χαλάσει δύο αυτοκίνητα, να σκοτώσει ένα ΕΛΑΣίτη οδηγό, να τραυματίσει άλλον έναν, αλλά να στείλει και πάλι στον τάφο αρκετές δεκάδες γυναικόπαιδα και γέροντες άσποχους. Σύγχρονα χτυπήθηκε και το Περιστερί.

Το δουβαρδισμό αυτό ο Σκόμπυ στο σημερινό ανακοινωθέν του τον μεταφέρει στο Περιστερί μόνο και αναφέρει για απώλειες του ΕΛΑΣ πολλά όχηματα. Στο ίδιο ανακοινωθέν του αναφέρει ότι «δεν παρετηρήθη: χαλάρωσις εις την αντίστασιν των στασιαστών» και «μολογεί ότι νάρκες του ΕΛΑΣ προξένησαν ζημίες σε στρατεύματα του και όχηματα και «παρημποδισαν τας κινήσεις των». Σήμερα όμιλει και για ενισχύσεις που του έγονται.

Τετάρτη συνέχεια του άγνωστου Ιστορικού ντοκουμέντου του οποίου την δημοσίευσιν ήρξαμε την παρελθούσαν Κυριακή ο «Έλεθ. Κόσμος». Πρόκειται περί της άκρας άπορητής αναφοράς του Έπιτελείου του Α' Σώματος Στρατού των κομμουνιστών προς την Κεντρικήν Έπιτροπήν του ΕΛΑΣ, δια της οποίας γίνεται εκτίμησις των αντιπαραταχθεισών δυνάμεων, περιγραφή των μαχών, εκτίμησις των γεγονότων και ανάλυσις των λόγων της άποτυχίας του κομμουνιστικού σχεδίου.

Η δημοσίευσιν γίνεται χωρίς διόρθωσιν των Ιστορικών ανακρίβειών και διατηρείται ή όρθογραφία του χειρογράφου του οποίου περιηλθεν εις χείρας μας. Η σημερινή τετάρτη συνέχεια, αναφέρεται εις μάχας και εις την άγωνιώδη προσπάθειαν της ΚΕ του ΕΛΑΣ (Σιάντος, Χατζημιχάλης, Μάντακας) να πείσουν τον στρατηγόν Σκόμπυ να μείνη άμέτοχος εις την σύρραξιν, του «άποτελεί έσωτερικό θέμα», ενώ, παραλλήλως, όμολογούνται δολοφονίαί, άπαγογαί όμηρων —αιχμαλώτων» κατά τον ΕΛΑΣ— και φόνου Άγγλων στρατιωτικών.

4ον

Στο μεταξύ ή κατάσταση της Ανατολικής συνοικίας αρχίζει να είναι σοβαρή για τον ΕΛΑΣ. Έπειδή οι Άγγλοι ήθελαν να κρατήσουν με κάθε θυσία την άρτη-

ρία της Λεωφ. Κηφισιάς στα χέρια τους για ναχουν έπικοινωνία με το Γουδι και ένδεχόμενα και με τα περιχώρα, όργάνωσαν σοβαρές αντίστασεις στην περιοχή των Άμπελοκήπων με της όποιες στο πλευρό προς τα κεί και ό σύνδεσμος με της Βόρειες συνοικίας της Ιης Ταξιαρχίας ήταν σε κίνδυνο. Το Σ. Στρατού για να χαλαρώσει την επέκταση αυτή του εχθρού άποφασίζει επίθεση εναντίον των Παραπηγμάτων (Α.Π. 155) που την αναθέτει για τη νύχτα 12 13 στο 3ο Σύνταγμα της Αθήνης της 2ης Ταξιαρχίας με σύγχρονη επίθεση της Ιης Ταξιαρχίας στα Κουπόνια.

3.— Η έπιχείρηση εναντίον των Παραπηγμάτων είχε λαμπρά αποτελέσματα. Έκτοξεύθηκε την κανονική ώρα, στις 4 το πρωί, και τα τμήματα του ΕΛΑΣ έφθασαν σχεδόν ως την πόρτα του στρατώνα του Ιου Συντάγματος Πεζικού της όδου Κηφισιάς. Οι Άγγλοι αντίστάθηκαν ισχυρά και έτσι ή έπιδρομή με την μέρα που έφθασε σταμάτησε και τα τμήματα του ΕΛΑΣ ξαναγύρισαν στην θέση τους. Συνελήφθησαν στην έπιχείρηση 38 Άγγλοι αιχμάλωτοι, σκοτώθηκαν δε αρκετοί. Άλλα και λόφουρα πήραν: 10 όπλα πολυβόλα, 20 αυτόματα και μερικά όπλα Απώλειες του ΕΛΑΣ 28 νεκροί και 108 τραυματίες. Χάθηκαν και 6.

Το 7ο Σύνταγμα της II Μεραρχίας με άλλα τμήματα του ΕΛΑΣ αποτέλεσε το 7ο συγκρότημα που σταθεροποιήθηκε στον χώρο Άμπελοκήπους — Γηροκομείο. Έχει περισφύξει γερά το Σχολείο χωροφυλακής από το όποιο απέχει μόνο 100 μέτρα.

Η 2η Ταξιαρχία με επίθεσις της προς το κέντρο προχώρησε αρκετά στην όδο Άγίου Μάρκου — Αϊόλου. Επίσης, με άλλα τμήματα της έκκαθάρισε την περιοχή Πολυτεχνείου όπου σκοτώθηκαν 15 άστυφύλακες αντίδραστικοί του τμήματος του Μπουραντά.

Ο εχθρός δλη την ήμέρα της 13ης έδξε μεγάλη δραστηριότητα να όργανώνει διάφορα κτήρια στο κέντρο.

Την νύχτα 13—14 του Δεκέμβρη ή XIII Μεραρχία ενήργησε την αίφνιδιαστική της έπίθεση

στο Μοσχάτο — Ν. Φάληρο με θαυμάσια έπιτυχία. Ανατινάχτηκαν το 8 οικτήριο και ένα άλλο κτίριο με τους στρατωνιζόμενους. Επίσης ένα γκαράζ με τα αυτοκίνητα. Ο εχθρός έχασε πολλούς νεκρούς και τραυματίας και 120 αιχμαλώτους από τους όποιους 60 Άγγλοι και 60 Ίνδοί. Κυριώτεγκ άφθονος όπλισμός και πυρομαχικά και πολύ άλλο υλικό. Από τους ΕΛΑΣίτες σκοτώθηκαν 8 και τραυματίσθηκαν 30. Ίδιαιτέρα ήρωική δράση στην έπιχείρηση αυτή έδειξε ένας λόχος ΕΠΟΝΟΕΛΑΣΙΤΕΣ.

Όλην την ήμέρα της 13ης τα άγγλικά αεροπλάνα συνεχισαν τον «φόρο» και δολοφονικό πολυβολισμό τους εναντίον του εμάχου πληθυσμού. Έξοκλούθούν να καταφθάνουν ενισχύσεις των Άγγλων, όπως λέει και το ήμερησιο ανακοινωθέν του Σκόμπυ.

Ἀνατίναξις κτιρίου διὰ τὴν κατασκευὴν οδοφραγματῶν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν. Ἀριστερά, διακρίνεται ἓνα θρεταννικὸν τάνκ, τὸ ὁποῖον ἔσπυεσε διὰ τὰ ἀπομακρύνει τοὺς Ἑλασίτας

14.— Συνεχίζονται οἱ ἐπιθέσεις τοῦ ΕΛΑΣ. Στὴν Πλατεία Βάθης καταλαμβάνουν ἀγγλικὸ γκαράζ. Μὲ 8 μοτοσυκλέτες καὶ 3 αὐτοκίνητα ὄλα καινούργια. Στὸν Πειραιᾶ γιὰ πρώτη φορὰ παρουσιάζεται σοβαρὴ δρᾶσις τῶν Ἀγγλων. Ἀγγλοὶ μὲ τάγκς ἐπιτίθενται στὴν ἐδὸ Πινδάρου — Τζαβέλλα(;) μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταλάβουν ἓνα οδοφραγμα ὕστερα ἀπὸ ἥρωικὴ ἀντίστασις τοῦ ΕΛΑΣ μὲ συνδρομὴ τοῦ Λαοῦ. Ἀεροπλᾶνα πυροβολοῦσαν σφοδρὰ ὄλη τὴν ἡμέρα.

Στὴν Ἀθῆνα ἀπὸ τὰ παραπήγματα οἱ Ἀγγλοὶ γιὰ νὰ ἐκδικηθεῖν τὴν θραυνὴ ἐπιδρομὴ τοῦ ΕΛΑΣ ἐνεργοῦν ἐπίθεσις μὲ τάγκς καὶ πυροβελικὸ ἀλλὰ ἀποκρούονται.

Ἡ Κ.Ε τοῦ ΕΛΑΣ γιὰ νὰ ἀποκρούσῃ ἀποβατικὴ ἐνέργεια στὴν περιοχὴ τῆς Ἐλευσίνας διατάσσει τὴν ΧΙΙΙ Μερραχία ἐνισχυμένη μὲ ἓνα τάγμα τοῦ 52 νὰ ὀργανώσει ἀμυντικὴ γραμμὴ γιὰ νὰ ἀποκρούσῃ ἀποβατικὴ ἐνέργεια

ἀπ' τὴν θάλασσα μεταξύ Σκαρμαγκᾶ — Ἐλευσίνα.

15.— Οἱ Ἀγγλοὶ ἐνεργοῦν νέα ἐπίθεσις στῆς 15 τοῦ Δεκεμβρίου ἀπὸ τὰ τετραπύγματα μὲ τέσσερα τάγκς, μὲ πυροβολικὸ καὶ ὄλους. Τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ στὸ σφοδρὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ ἀναγκάστηκαν νὰ συμπτυχθοῦν ὡς τὴ Λεωφόρο Αλεξάνδρας.

Στὴν περιοχὴ τοῦ Μακρυγιάννη οἱ κλε.σιμένες δυνάμεις τῶν ἀντιδραστικῶν μὲ τὴ βοήθεια τῶν πυρῶν τῆς Ἀκρόπολης καὶ μὲ Ἀγγλικά μηχανοκίνητα ἀπ' ἔξω, ἐξορμοῦν μὲ ἐπιθετικὸ σκοπὸ καὶ κατορθώνουν στὴν ἀρχὴ νὰ ἀποκόψουν μερικὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔπιασαν ἓναν ἀξιωματικὸ καὶ 8 μαχητὲς αἰχμαλώτους.

Τῆς θραυνῆς ὥρες ὁ ΕΛΑΣ μὲ ἀντεπίθεσιν ξαναπῆρε τῆς θέσεως του.

Τὰ Ἀγγλικά στρατεύματα ποὺ ἀποβιβάστηκαν στὴν Φαληρικὴ ἀκτὴ καὶ ἐφτίσξαν προγεφύρωμα ἀπὸ τὸν Ἰππόδρομο πρὸς τὴν Βουλιαγμένη ἐνεργοῦν ἀναγνωριστικὲς ἐπιθέσεις ἀπὸ Βουρλοπτάμιο καὶ Νέα Σμύρνη. Στὸν Πειραιᾶ ἡ ἐνεργητικότης τοῦ ἐχθροῦ εἶναι σφοδρότερη. Στὸ Προφ. Ἡλία δυνάμει Ἰνδῶν καὶ Ἑλλήνων ἀντιδραστικῶν, πάνω ἀπὸ 1,500, ἐπιτίθενται μὲ σφοδρότητα καὶ ἰδιως μὲ ὄλους. Οἱ ὀλιγάριθμοὶ τοῦ ΕΛΑΣ ὑπερασπιστὲς τοῦ ὑψώματος, ὑφίστανται ἥρωικὰ τὶς ἐπιθέσεις.

Ὁ δολοφονικὸς πολυβολισμὸς τῶν Ἀγγλικῶν ἀεροπλάνων ἐξοκολούθησε καὶ σήμερα σφοδρὸς καὶ στῆς δύο πόλεις. Ἰσχυρότερος ἦταν στὴν περιοχὴ Ἀγ. Ἀναργύρων — Κάτω Λιόσια.

16.— Στὸν Πειραιᾶ ἡ κατάστασις στῆς 16 τοῦ Δεκεμβρίου παρουσιάζεται σοβαρότερη. Τὸ πρῶν ἐπειτα ἀπὸ σφοδρότερη ἐπίθεσις στὸν Πρ. Ἡλία τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ τὸν ἐγκαταλείπουν. Ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἀποβάσεις συνεχίζονται. Σήμερα ἀποβιβάστηκαν δυνάμεις ἀπὸ 4 πλοῖα. Στὴν Ἀθῆνα ἐξοκολοῦθουν οἱ ἐπιθέσεις τοῦ ΕΛΑΣ. Τὸ 7ο ἀπόσπασμα στοὺς Ἀμπελοκήπου ἀνατινάσσει τὴν ἔπαυλιν Θῶν καὶ ἄλλες γύρω ἐχθρικές ἀντιστάσεις.

Στὴ συνοικία Ψυρρῆ τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ ἀποκρούουν ἀπ' τὸ μεσημέρι ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ μὲ τάγκς. Τὸ βράδυ ὁ ἐχθρὸς ἐκατέλειψε τῆς ἐπιθέσεις του.

Ἐπειδὴ στῆς τελευταῖες μέρες ὁ ἐχθρὸς ποὺ ἐνισχύεται κάθε μέρη δείχνει ἐπιθετικὲς διαθέσεις καὶ τὰ μῆματα τοῦ ΕΛΑΣ τὸν ἀποκρούουν ἥρωικὰ μὲ πολλὰς ἀπώλειες καὶ πολλὰς φορὰς μελῆς ἐσχάτων, τὸ Σ. Στρατοῦ διαβλέποντας ἀκόμη ὅτι ὁ ἀγῶνας μπαίνει σὲ σοβαρότερη φάσι ἐκδίδει τῆς παρακάτω ὁδηγίης:

ΕΛΑΣ
Α.Σ.Σ
Ἐπ τελ Γρ. ΙΙΙ
Ἀριθ Α.Π. 183
Προσωπικαὶ ὁδηγίαι
Διὰ τὰς διοικήσεις
τῶν Ταξιαρχίων

1. Ἡ διεξαγωγὴ τοῦ ἀγῶνος μέρη σήμερον ἀπέδειξεν α) τὰς μεγάλας διοικητικὰς τακτικὰς ἰκανότητας τῶν στελεχῶν μας β) τὴν αὐτοθυσίαν καὶ γενναϊότητά των ἐνώπιον τῶν μεγαλυτέρων κινδύνων ποὺ ἀποδοκινούνται ἀπὸ τὰς ἀναμφισβητήτους ἐπιτυχίαις μας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς σημαντικῆς εἰς στελέχη ἀπώλειαις μας.

II. Ἡ προσαρμογὴ τῶν μονάδων τοῦ ὄρεινοῦ ΕΛΑΣ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς πόλεως ἐγένετο μὲ ταχύτητα ἀνωτέραν πάσης προσδοκίας καὶ σήμερον ὁ ΕΛΑΣ τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὸν ὄρεινὸ μάχονται παραπλεύρως ἀλλήλων ἀμιλλόμενοι ποῖος θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν.

III. Ἦδη μετὰ τὴν ἀφίξιον τῶν ἐνισχύσεων τοῦ ἐχθροῦ ἴσως νὰ ἀντιμετωπισώμεν φάσιν ἀγῶνος ποὺ θὰ ἀπαιτήσῃ μεγαλυτέραν προσπάθειαν ἀλλὰ καὶ ἐπιμελεστέραν τεχνικὴν καὶ προετοιμασίαν διὰ τὴν διεξαγωγὴν του. Ἡς θάσεις πρέπει νὰ ληφθοῦν τὰ ἐξῆς:

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια

17-12-1976

Συνεχίζομεν σήμερα, δια πέμπτην ημέραν, τήν δημοσίευσιν του άγώστου ιστορικού ντοκουμέντου του οποίου φέρει δια πρώτην φοράν εις φώς ό «Έλευθ. Κόσμος». Πρόκειται περί τής άκρωσ άπορήτου άναφοράς του Έπιτελείου του Α' Σώματος Στρατού τών κομμουνιστών προς τήν Κεντρικήν Έπιτροπήν του ΕΛΑΣ, δια τής οποίας γίνεται έκτίμησις τών αντιπαραταχθεισών δυνάμεων, περιγραφή τών μαχών, έκτίμησις τών γεγονότων και άνάλυσις τών λόγων τής άποτυχίας του κομμουνιστικού σχεδίου.

Η δημοσίευσις γίνεται χωρίς διόρθωσιν τών ιστορικών ανακριθειών και διατηρείται ή όρθογραφία του χειρογράφου το οποίον περιήλθεν εις χείρας μας. Η σημερινή πέμπτη συνέχεια, άναφέρεται εις τήν εξέλιξιν τών μαχών κατά συνοικίαν και εις το κείμενον άρχίζουν, διαστακτικά όμολογία περί τών ήττών και τών άποτυχιών τών δολοφονικών όδών του ΕΛΑΣ, εις τās συγκρούσεις των με τās εθνικās δυνάμεις. Βεβαίως όλα δικαιολογούνται με τήν... παρουσίαν τών όλίγων Βρετανών και τών τάνκς του στρατηγού Σκόμπυ.

π.χ. να ακολουθεί μόνο τον άξονα που του άρίσθη. Άλλως οι μαχηται του ενός τμήματος θα άναμειγνύονται με τούς του άλλου, θα γίνεται άναστατάωσις και Έλλειψις διοικητικής συνοχής, το σπουδαιότερον δέ άφίνονται μεγάλα κενά και ό έχθρός θα διεισδύει άνευόχλητος εις το έσωτερικό τής τοποθεσίας μας. στ) Αί διοικήσεις ίδια τών Συνταγματών και Ταγμάτων θα έπιζητηούν μόλις δημιουργείται ένα ρήγμα εις τήν διατάξιν μας να κτυπούν αίφνιδιαστικά και άπότομα από τά πλευρά και τά νάτα τον έχθρό. Πολλακις με όλιγαριθμα, αλλά και γενναία άποφασιστικά τμήματα θα δύνανται να αίφνιδιάσουν τον έχθρό και να του έαρπάσουν εντός έλαχιστου χρόνου όσα με μεγάλας θυσίας και πολόν χρόνον έκέρδισε. ζ) Αί νυκτερινά έπιχειρήσεθ θα είνε το μέγα όπλον τών γενναίων και έμπειρών πολεμιστών του ΕΛΑΣ. Θα δύνανται εις πολλās περιπτώσεις να άνατρέπουσ τήν διατάξιν του έχθρού και να ένσπειρουσ τον πανικόν εις τās τάξεις του.

IV. Αί ώς άνω οδηγία παρακαλούμεν να άνακοινώθωσι προφορικώς και να άναπτυχθούν μόνον μέχρι του κλιμακίου του Συντάγματος επί του παρόντος.

Σ.Δ. 16)12)44
 Η Διοίκησις
 Ι. Πυριόχος Συν/ρχης
 Νέστορας Καπετάνιος

Στα μεγάλα ξενοδοχεία τής Κηφισιάς παραμένουν περί τούς 1.000 άγγλοι Άξιαματικοί και όπλίτες τών άεροπορικών δυνάμεων. Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ διαδλέκυσσα στο προσωπικό αυτό, κίνδυνο μέσα στήσ γραμμές του ΕΛΑΣ, διατάσσει τήν ΙΙ μεραρχίαν (Α.Π. 295) να έπιχειρήσ το ταχύτερο για τήν έξουδετέρωσή τής.

Για τή συμπεριφορά τών Άγγλων και Έλλήνων αντιδραστικών δημοσιεύουμε παρακάτω αντίγραφο έπιστολής του Διοικητού του Ταγματος του 34 που πιάστηκε αιχμάλωτος στη Σωτηρία.

(Σ.Σ.: Το χειρόγραφον τής αναφοράς εις αυτό το σημείο άνεφέρει: «Να μείνη έσπρω». Πράγμα που σημαίνει ότι θα έπεκολλάτο το αντίγραφο τής έπιστολής, το όποιον όμως δεν υπάρχει εις το χειρόγραφον που περιήλθεν εις χείρας μας).

17.— Οι έπιθέσεις του ΕΛΑΣ συνεχίζονται μέσα στην Άθήνα.

Τμήματα τής 2ης Ταξιαρχίας παίρνουν ύστερα από μάχη το Δημαρχείο που βάλλεται ισχυρά από το Ταχυδρομείο.

Το 7ο άπόσπασμα που κατέχει στους Άμπελόκηπους τήν έπαυλη Θών έλέγχει τήν όδόν Κηφισιάς. Σήμερα 10 αυτοκίνητα με στρατο και με ύποστήριξη Τάγκς έβλήθησαν και είχαν πολλές άπάλειες.

Αντίθετα ό έχθρός δίνει δραστηριότητα στη Ν. Άθήνα. Στη περιοχή Καλλιθέας — Χαροκόπου παρατηρείται έχθρική κίνηση με Τάγκς. Η Λεωφόρος Συγγρού έλέγχεται συνεχώς από Άγγλικά όχηματα τα όποια ύποστηρίζουν και περιπόλους. Κέντρο τών έχθρικών ενεργειών είνε ή Ίωσφογόλειος Σχολή όπου ή έθνοφυλακή. Μία διλοχία Έλληνική —πιθανώς τής Ορ. Ταξιαρχίας— έγκατεστάθη στη περιοχή Τζιτζιφιές — Βουρλοπόταμος.

Η ΙΙ Μεραρχία ύστερα από μελέτη άποφασίζει τήν έπιχείρησιν κατά τών Άγγλων άεροπόρων τής Κηφισιάς για τή νύχτα τής 17—18 (Ε.Π.Ε 917 τής ΙΙ Μερ.).

Το δεξιό του Α' Σ.Σ. που συνδεότανε με τή ΧΙΙΙ Μεραρχία ύστερα από τής τελευταίης έπιχειρήσεως στον Πειραιά άδυνατεί, γι' αυτό το Α' Σ.Σ. άποφασίζει να ισχυροποιήσει το δεξιό του πλευρό και διατάσσει τήν VIII Ταξιαρχία (Α.Π. 164) ν' άναπτύξει τμήματό της στην περιοχή Δαφνί — Περιστερι και να κρατήσ τή σύνδεσμο με τήν ΧΙΙΙ Μεραρχία.

Η δράστ τής Άγγλικής άεροπορίας ως τή 17 του Δεκέμβρη ισχυρή. Με τής ρουκέτες που ρίχνει τώρα άπ' τα ρουκετοβόλα φέρνει καταστροφές και σε πολλά κτίρια που καίγονται.

18.— Ο άγώνας στήσ 18 του Δεκέμβρη βρίσκειτα στη μεγαλύτερή του ένταση. Από τή μιá μεριά οι Άγγλοι και οι αντιδραστικοί άφοψ ένισχυθησαν σημαντικά άρχίζουν πιό μαζική έπίθεση. Άλλά και ό ΕΛΑΣ ξερόνας ότι για παθητική άμυνα δεν είνε ικανά τα έλαφρά του μέσα σε πυρ συνεχίζει τήν έπιθετική του δράσιν με πρωτοβουλία όπου ό έχθρός είνε άδύνατος ή άμύνεται και με άντεπιθέσεις εκεί που ό έχθρός προσπαθεί να πάρει τήν πρωτοβουλία.

Έτσι το 3ο Σύνταγμα τής Άθήνας ύστερα από έπίθεση που άρχισε πριν φέξει στήσ φυλακές Άβέρωφ κατορθώνουν μερικά τμήματα να εισδύσουν εις το κτίριο στήσ 9.50' και να καταλάβουν 20 έλαφρά αυτοκίνητα τών Άγγλων που ήταν στο περιβόλο. Τήν έπίθεση δέχονται πάνω από 100 χω-

5ον

α) ύποχώρησις δεν θα συζητηθεί. Ο άγών θα διεξαχθή μέχρις εσχάτων όσον μακροχρόνιος και σκληρός και άν είνε. β) Θα διεξαχθή με έλαστική άμυνα. Θα άρχισει εις τήν περιφυγή τής πόλεως, εκεί θα διαρκεί και περισσότερο. γ) Η άμυνα μας θα είνε ενεργητική, προτύπος, τολμηρά. Η έπιθετική έπιστροφή δια τήν άνακατάληψιν προσωρινώς άπολεσθείσης έδαφικής λαρίδος, θα είνε εις το κέντρον τής σκέψεώς μας. δ) Κανένα τμήμα μας δεν θα άποσύρεται από τήν θέσιν του άν δεν λάβει διαταγήν από τήν διοίκησιν του Ταγματος του. Θα έλισσεται από σπύτι σε απείρ, από σταυροδρόμι σε σταυροδρόμι από όδοπραγμα σε όδοπραγμα και άν άκόμη τα παράπλευρα τμήματα ήναγκάσθησαν να έλιχθούν ένωρίτερα ή εις μεγαλύτερον βάθος. Θα γίνεται με τήν γνώριμον δια τον ΕΛΑΣ τών Άθηνών άγώνα, άγώνα διαρκείας που έσυνειθησαν από τής έπιθέσεις τών Γερμανών έναντίον τών συνοικιών μας. ε) Δια να έπιτυγχάνεται μεγάλη εύελξηθα θα πρέπει να γίνεται με λεπτομερή προπαρασκευή και πιστή εκάλεσιν. Κάθε λόχος

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

Δεκάδες ακινήτων αντετίναξαν με δυναμίτιδα οι Έλασί-
ται, τόσον δια να εξοικονομήσουν υλικά δια έδοφράγματα,
όσον και δια να ίκανοποιήσουν την μανία καταστροφής
που τους κατείχε

ροφύλακες αλλά και άλλες ένισχύ-
σεις που φέρνουν συνεχώς οι Έγ-
γλέζοι. Σε τελική έξόρμηση του
ΕΛΑΣ μπαίνουν τμήματά του στο
κύριο κτίριο και ίκατορθώνουν να
πάρουν 130 άπ' τους φυλακισμέ-
νους δοσίλόγους. Άλλά σφοδρά
πυρά άπ' το Λυκαβηττό, Πυροβο-

λικού και άλλων, αναγκάζουν τα
τμήματα να συμπτυχθούν. Οι άν-
τιδραστικά έπωφεληθέντες άπ' την
σύμπτωση και υπερασπιζόμενοι
άπ' τα ίσχυρά πυρά του Λυκαβη-
τού ένεργούν άντεπίθεση και κα-
τορθώνουν να πάρουν δύο πολυκα-
τοικίες μπρός άπ' το 3ο Στρατ.

Νοσοκομείο. Στής φυλακές Άδέ-
ρω όμως δέν ξαναμπήκαν. Δεύ-
τερη άντεπίθεση του ΕΛΑΣ είχε
άποτέλεσμα να άνακαταληφθούν
οι δυο πολυκατοικίες και να πά-
ρουν ολόκληρο το κτίριο των φυ-
λακών Άδέρω και της γυναικεί-
ες. Οι Άγγλοι με την έκκέκωση
των φυλακών Άδέρω πήραν μαζί
τους πολλούς δοσίλόγους μεταξύ
των οποίων τον Ράλλη, τον Πλι-
τζανόπουλο και άλλους.

Στη Κιψισιά ή έπιχείρηση της
11 Μερραρίας κατά των Άγγλων
έροπορών τελείωσε με περίλαμ-
πη νίκη του ΕΛΑΣ. Η έπιχείρη-
ση έδωσε στον ΕΛΑΣ πάνω άπό
500 αίχμαλώτους μαζί με το Δι-
οικητή και 50 άλλους Άξιωματι-
κούς της έεροπορίας, άφθονα λά-
φουρα και αυτοκίνητα, όπλισμό, ί-
ματισμό και τρόφιμα. Μετά το τέ-
λος της έπιχείρησης Άγγλική φά-
λαγγ με 20 Τάγες ύστερα άπό
σφοδρό πολυβολισμό της Κηφισ-
σίας παρέλασε τους διαφυγόντας
την αίχμαλωσία και μερικούς
τραυματίες Δύο άπ' τα Τάγες
κατεστράφησαν άπό νάρκες. Σ' ό-
λη την έπιχείρηση ό ΕΛΑΣ έχα-
σε 10 νεκρούς και τραυματίες.

Έπίθεση ό έχθρος ένήργησε
στη περιοχή του 7ου άποσπάσμα-
τος (Άμπελόκηποι) έξώρμησε
άπό το νοσοκομείο κρυσπαγημά-
των και τη Σχολή Καρανίκα αλλά
άποκρούστηκε με άπώλειες. Άπό
δράση έχθρικού τάγος καταστρά-
φησαν άπό το πυροβόλο του έρ-
γαλεία του άντικαρκινικού Ίνστι-
τούτου

Στής Νότιες συνοικίες ή έχθρι-
κή δραστηριότητα ήταν σφοδρότε-
ρη. Στου Μακρυγιάννη σφοδρή έ-
πίθεση του έχθρου με Τάγες,
Πυρικό και άφθονο Πεζικό άνάγ-
κασε τα τμήματα του ΕΛΑΣ να
συμπτυχθούν.

Στο μνημείο του Φιλοπάπου το
11 Σύνταγμα του ΕΛΑΣ διεξάγει
σφοδρό άγώνα άμυνόμενο σε ί-
σχυρές έχθρικές έπιθέσεις.

Μεγάλη έπίθεση δέχτηκε ή 1η
Ταξιαρχία στη βάση της άπό 5
κατευθύνσεις. 1) Άπό το Ζάππειο
με ύποστήριξη 3 τάγες κατορθώ-
νουν να περάσουν τη γέφυρα του
Σταδίου και να έγκαταστήσουν
στον Άρδηττό πάνω άπό 1 Λόχο
Ίνδών. Ο' ΕΛΑΣίτες άντιστάθη-
καν και άνακατάλαβαν μεγάλο
τμήμα του ύψώματος. Άπώλειες
και άπό της δύο μεριές σημαντι-
κές 2) Άπό του Μακρυγιάννη ό
έχθρος προχώρησε στη περιοχή
Λεμπέση. Τα τμήματα του ΕΛΑΣ
συγκράτησαν την έχθρική έπίθεση
κατά μήκος του Ίλισσού.

Συνεχίζομεν σήμερα, δια έκτην ημέραν την δημοσίευσιν του αγνώστου ιστορικού ντοκουμέντου του οποίου φέρει δια πρώτην φοράν εις φώς ο «Ελεύθ. Κόσμος». Πρόκειται περί της άκρας άπορρήτου άναφοράς του Έπιτελείου του Α΄ Σώματος Στρατού των κομμουνιστών προς την Κεντρικήν Έπιτροπήν του ΕΛΑΣ, δια της οποίας γίνεται έκτίμησις των αντιπαραταχθεισών δυνάμεων, περιγραφή των μαχών, έκτίμησις των γεγονότων και άνάλυσις των λόγων της άποτυχίας του κομμουνιστικού σχεδίου.

Η δημοσίευσιν γίνεται χωρίς διόρθωσιν των ιστορικών ανακριβειών και διατηρείται η όρθογραφία του χειρογράφου το οποίον περιήλθεν εις γείρας μας. Η σημερινή έκτη συνέχεια, αναφέρεται εις την εξέλιξιν τών μαχών κατά συνοικίαν και εις τών κείμενον άρχίζουν, διαστακτικά όμολογίαι περί των ήττών και των άποτυχιών των δολοφονικών όρδών του ΕΛΑΣ, εις τας συγκρούσεις των με τας εθνικάς δυνάμεις. Εύροισκόμεθα εις τας παραμονάς της άφίξεως του Τσώρτσιλ εις τας Αθήνας.

6ον

Βείκου προς Μακρυγιάννη και Φιλοπάππου Την επίθεση ένεργούν Άγγλοι. Τα τμήματά μας την σταμάτησαν στού Φιλοπάππου 4) Στή Νέα Σύμωρη με επίθεση από τά Νότια προς τόν Δουργούτι. Ο έχθρος κατόρθωσε να καταλάβη τόν έργοστάσιον ΕΘΕΑ. Στό συνοικισμό της Νέας Σύμωρης πηθήκαν Ίνδοι και ΕΛΑΣίτες ύστερα από σκληρές όδομαχίας τούς εξέτόησαν. 5) Από Νότιον προς την Καλλιθέαν. Η επίθεσις εκεί συγκρατήθηκε στην όδο Δήμητρας.

Την λεωφόρον Συγγρού κατέχει όλόκληρη ό έχθρος και την κρατά με Τσγκς. Έτσι ή 1η Ταξιαρχία έχει άπομονωθεί και με της σημερινές επίθεσεις έκόπηκε όριστικά ό σύνδεσμός της με τ' άλλα τμήματα του ΕΛΑΣ άπ' όλες της μεριές. Τής βραδυλής ώρες κανείς δέν κατέχει τόν Άρδηττό γιστι τά πυρά και των δύο αντιμοχομένων εκεί είναι σφοδρά.

Και στό Πειραιά ό άγώνας στής 18 τού Δεκέμβρη είναι σφοδρός. Έπίθεση του ΕΛΑΣ στή περιοχή Άγ. Γεωργίου έπέτυχε με ώφινδιστό στό Ψυγεία Φιξ και στό σταθμό του Φαλήρου. Πιάστηκαν 22 αιχμάλωτοι και άρκετά τρόφιμα. Ο έχθρος άντεπετέθη αλλά άποκρούστηκε. Άλλη επίθεση των Άγγλων με την ύποστήριξη Τάγκς από τόν Ν. Φάληρο κατόρθωσε να φτάση ως την όδο Πειραιώς.

Ο ΕΛΑΣ όμως ύστερα από άντεπίθεσή του άνέτρεψε τούς Άγγλους πού ύποχώρησαν στής δάσεις τους. Και στόν Πειραιά οι έχθρικές δυνάμεις ένισχύθηκαν σημαντικά. Υπολογίζεται ότι σήμερα οι έπιτιθέμενοι γενικάς ήταν παραπάνω από 3.500.

Η όρση της έχθρικής (Άγγλικής) άεροπορίας και τού πυροβολικού σφοδρότερη. Έβλήθη από πυροβολικό και πυροβολήθηκε από άεροπλάνα ή πλατεία Κυψέλης με πολλά θύματα άμάχων ιδίας παιδεία Έπίσης έκδικούμενα τά αεροπλάνα τού πάθημα των συναδέλφων τους στήν Κηφισιά κτύπησαν άλύπητα τόν πληθυσμό τού Μαρούσιου και της Κηφισιάς. Έκτός από τόν άμαχο πληθυσμό πού υπέστη μεγάλες άπώλειες κτυπήθηκε και τόν Ν)μείο τού ΕΛΑΣ Κηφισιάς άν και είχε τά διεθνή σήματα. Από τόν πολυβολισμό σκοτώθηκαν άπ' τούς τραυματίες 2 άνάφρες και πολλοί τραυματίστηκαν.

Η Κ.Ε. τού ΕΛΑΣ ύστερα από τή δημιουργία της κατάστασης με τή άφίξις συνεχώς ένισχύσεων των Άγγλων και την συμμετοχή στόν άγώνα όλο και μεγαλύτερου άριθμού τάγκς τά όποια πιά έπιτίθεντο μαζικότερα διατάσσει (Α. Π. 386) στή Άθήνα τή σθεναρή συνέχισιν τού άγώνα και στόν Πειραιά (ΧΙΙΙ Μεραρχία) την προσπάθειαν να άνοκαταλάβει τά άπολεσθέντα.

Ο Σκόμπυ στό άνακοινωθέν του μισημένα άναγγέλλει την επίθεση τού ΕΛΑΣ στήν Κηφισιά.

Η συνεχώς αύξανόμενη δραστηριότης τού έχθρου ή όποια την 18 Δεκέμβρη παρουσιάσθη πιδ ίσχυρη έμφύλιη στή διοίκησιν τού Α΄ Σ. Στρατού σκέψεται γιά την περαιτέρω αντιμετώπιση της κατάστασης. Για αυτό υποβάλλει στήν Κ.Ε. τού ΕΛΑΣ την γνώμη της γιά την εξέλιξη τού Άγώνος (Α.Π. 208/18.12.44 ώρα 21) ό άγών γιά της δυνάμεις τού ΕΛΑΣ διαγράφεται σαφώς πλέον ως άμυντικός. Ως τώρα άπεκόπη από κάθε σύνδεσμο με τά άλλα τμήματα όλόκληρη ή πρώτη Ταξιαρχία δηλαδή οι συνοικίες πού βρίσκονται άνατολικά της Λ. Συγγρού και Νότια της Λ. Κηφισιάς. Κινδυνεύει να άποκοπη και ό Πειραιάς. Τα τμήματα της 2ας Μεραρχίας στό Γουδί, της 8ης Ταξιαρχίας στή περιοχή Καλλιθέα — Χαρκόπου — Φιλοπάππου και τού 7ου συγκροτήματος στούς Άμπελόκηπους — Γηροκομείο δέχονται συνεχώς επίθεσεις. Σχετική πρωτοβουλία παραμένει στό τμήματα τού ΕΛΑΣ τών βορείων συνοικιών της 2ης Ταξιαρχίας, αλλά μόνο γιά νυκτερινές έπιχειρήσεις. Διαφαίνεται κίνδυνος ό έχθρος ένεργών δια των δύο περιούγων του να έπιτύχη υπερίσχυση από Α. και Δ. και πρην τά δύο τείλερά της Αθήνας όσον θαρθούν σε κίνδυνο όλες έν γενεί οι δυνάμεις τού ΕΛΑΣ. Δέν διαβλέπει βέβαια τού Σ Σ άμεσα τόν κίνδυνο αυτόν αλλά και την προοδευτική του θεωρεί δυνατόν δια της προσχευής ήμέρας. Γι' αυτό έχον ύπ' όψιν του και την κεντρικήν ιδέα της Κ.Ε. τού ΕΛΑΣ πού είχε ά-

ναπιτυχή στόν έπιτελάρχη τού Σώματος άρχικάς, σκέπτεται ότι έπιβάλλεται ήδη να δημουργηθή διάόρομος άσφαλείας δια την έν καιρά σύμπτυση των τμημάτων τού ΕΛΑΣ έξω της πόλεως. Τούτο ζηρείται την έγκρισιν από την Κ.Ε. να καταστήση γνωστό τούς διοικητές των Μ. Μονάδων προφορικά σε συγκεντρώση. Η Κ.Ε. όμως τού ΕΛΑΣ φρονεί ότι τούτο θα ελάττωνε την μαχητικότητα των διοικήσεων και δέν επέτρεψε τόν προανατολισμό.

19.— Και σήμερα 19 τού Δεκέμβρη, 3 άγώνας και στής δύο πόλεις ήταν σφοδρός. Έχθρικές δυνάμεις στή Άθήνα κατόρθωσαν ύστερα άπ' νέα επίθεση να άνέβουν στόν λόφο Φιλοπάππου. Οι ΕΛΑΣίτες άντεπετέθησαν και τόν ξαναπήραν αλλά τά σφοδρά έχθρικά πυρά δε τούς άφησαν να έγκατασταθύν.

Άλλη επίθεση έχθρικού πεζικού στήν όδο Σοφοκλέους είχε άρχικά διεσποδική έπιτυχία αλλά και αύτη άποκρούστηκε και ύστερα από άντεπίθεση ύποχώρησαν καλυπτόμενοι με καπνογόνα.

Στήν Άγία Έλεούσα της Καλλιθέας τόν 11ο Σύνταγμα τού ΕΛΑΣ μάχεται με προσημένα τμήματα Άγγλων τά όποια παρά την κλειστή άμυνα κατόρθωσαν να γίνουν κύρια τού λόφου Σικελίας από όπου ένεργούν επίθεσεις πού άποκρούονται από τόν 11ο.

Ίνδοι κάνουν επίθεση στό ύψωμα Άγίου Παντελεήμονα τού Νέου Κόσμου. Άποκρούονται από τή μικρή δύστην τού Ιου Συνατάματος τού ΕΛΑΣ ύστερα μάλιστα και από μάχες μέσα στό σπίτι.

Υστερα από έχθρικά πυρά με πολλά έμπορηστικά καίγεται ή λαχαναγορά.

Από τή Λυκαβηττό έξ άλλου δάλλοντα, δραστικά οι δρόμοι Καλλιδρομίου — Μερώνης — Έρεσσίδου — Ζωδόχου Πηγής — Θεμιστοκλέους — Μπενάκη, με διασπαύρωση των πυρών και από τόν Πανεπιστήμιο Τά πυρά προξενούν μεγάλες ζημιές στό σπίτι της Νεαπόλεως.

Η Κυψέλη και πάλι βομβαρδίζεται και πυροβολείται από άερο-

πλάνα με νέα θύματα τού άμάχου πληθυσμού. Η συνεχής δράσις της έχθρικής άεροπορίας άναγκάζει τόν σταμάτημο κάθε κίνησης τού ΕΛΑΣ την ήμερα (Α.Π. 427 Διαταγή της Κ.Ε. τού ΕΛΑΣ).

Τό άνακοινωθέν τού Σκόμπυ της 19.12.44 όμολογεί την ήτταν των στρατευμάτων του στής Φιλικής Άβέρωφ λέγοντας ότι τά στρατεύματά του κάπεσύρθησαν ζιπιτυχώς.

20.— Και ή 20 τού Δεκέμβρη κύριο χαρακτηριστικό έχει της σφοδρές έχθρικές επίθεσεις στής Νότιες Συνοικίες και τούς σφοδρούς βομβαρδισμούς των Άγγλων στής άλλες. Έτσι στήν περιοχή της Καλλιθέας τόν 11ο Σύνταγμα πού άπ' της 18.12.44 άποκρούει συνεχώς έχθρικές επίθεσεις πιέζεται σήμερα από τόν πρωί. Οι επίθεσεις ένεργούνται συστηματικά με τάγκς από τόν Φάληρο και τή Λεωφ. Συγγρού. Με την πρόσδο της επίθεσεω, οι Άγγλοι έπέτυχον την κατάληψη τού ύψ. Φιλαρέτου και Άγ. Έλεούσας. Ένας λόγος τού 11ου Συνατάματος μαχόμενος ήρωικάς ύποχώρησε μό-

Τέσσερα από τὰ θύματα τῶν δολοφόνων τοῦ ΕΛΑΣ κατὰ τὰ Δεκεμβριανά. Ἄνω ἀριστερά, ὁ ἀρχιφύλαξ Θ. Ράλλης ποῦ ἐβασανίσθη μέχρις ἀναισθησίας καὶ κατόπιν ἐτάφη ζῶν καὶ δεξιά, ὁ ὑπαστυνόμος Ι. Κατσάμπης, ποῦ ἐδέχθη 13 πλήγματα δι' ἀμφιστόμου μαχαίρας καὶ εὐρέθη ἀργότερον ἐντὸς ὄρυγματος. Κάτω ἀριστερά, ὁ σφαγιασθεὶς Κ. Σταμπούζος καὶ δεξιά, ὁ Γ. Γ. Ποταμιάνος, ὁ ὁποῖος εἶχε διακριθῆ διὰ τὸν ἥρωισμόν του εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ εἶχε τιμηθῆ μὲ ἀριστεῖον ἀνδρείας καὶ πολεμικὸν σταυρὸν

νον 300 μέτρα ὅπου ἐγκαταστάθηκε σὲ νέες θέσεις. Στὸν ἴδιο τομέα ἄλλη ἐπίθεση τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ τοῦ Μακρυγιάννη ἐπέτυχε τὴν προέβησιν τους στὴν οἰκὸν Γενναίου Κολοκοτῶν. Στὸ Νέο Κόσμο λαμβάνουσι χώραν ἐναλλασσόμενες μάχες γιὰ τὸ ὕψωμα τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονα

ΕΚΚΕΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Ἡ VIII Ταξιαρχία μὲ ἐπιτελεῖς τῆς καὶ ἀπὸ τῆ Διοίκησης τοῦ 11ου Σύνταγματος ζητεῖ ὕστερα

ἀπὸ προσωπικὴ ἐπαφὴ μὲ τὴ Διοίκηση τοῦ Α.Σ. Στρατοῦ τὴν ἐκκένωση γιὰ τὴ νύκτα τῆς Καλλιθέας. Τὸ Σῶμα καίτοι φρονεῖ ὅτι δὲν ἐξαντλήθηκε ἀκόμη κάθε μέσο ἀμυνας στὴν περιοχὴ ἐκεῖνη, γιὰ τὴ μὴ ἐπέλθει ἐκ τῆς μειώσεως τοῦ ἠθικοῦ χαλάρωση στὸν ὅλο ἀγῶνα ἐγκρίνει τὴν σύμπτυξη τῶν τμημάτων τῆς 8ης Ταξιαρχίας ἀπὸ τὴν Καλλιθέα ἢ ὅποια καὶ πραγματοποιοῦνται μετὰ τὰ μεσάνυκτα τῆς 20—21, χωρὶς κανένα ἐπεισόδιον. Τὰ τμήματα συμπτύχθηκαν γιὰ νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν στὸ Πιριτιδοποιεῖο — Ἀκαδ. Πλάτωνος.

Καὶ ἐπὶ τὴν περιοχὴ τοῦ Γουδι συνεχίστηκαν οἱ ἐπιθετικὲς ἀναγνωσεις τοῦ ἐχθροῦ ἰσχυρότερες σήμερα. Δύο ἰσχυρὲς ἀναγνωρίσεις μιὰ ἀπὸ τὸ Γουδι καὶ μιὰ ἀπὸ τὴν «Σωτηρία» πρὸς Χολαργὸ ἀποκρούστηκαν καὶ τὰ περὰ τοῦ ΕΛΑΣ τῆς διεσκόρπησαν.

Οἱ ἐπιθετικὲς ἐπιχειρήσεις τοῦ ΕΛΑΣ τῆς 20.12.44 περιορίσθηκαν σὲ λίγα σημεῖα. Σημαντικώτερη ἦταν ἡ ἐπίθεση τῆς πρωινῆς ἡμέρας στὸν Χατζηκώστα, ἡ ὁποία ἔμεινε ἀπὸ πρόωρη ἀνάφλεξη δυναμίτιδος δὲν ἔχει ὀριστικὰ ἀποτελέσματα

Τὸ πυροβολικὸ καὶ τὰ ἀεροπλάνων τῶν Ἀγγλων συνέχισαν καὶ τὴν 20 Δεκέμβριον τὸν ἀγριὸν καὶ δολοφονικὸν βομβαρδισμόν μέσα στῆς συνοικίαις τῆς Ἀθήνας. Ἡ γέφυρα τοῦ Ἀρδιστοῦ κτυπήθηκε ἀπὸ πυροβολικὸν μὲ θύματα ἄμαχο πληθυσμό. Τῆς ἀπογευματινῆς ἡμέρας κτυπιόταν ἰσχυρὰ ἡ περιοχὴ φυλακῶν Ἀβερῶν — Γ' Νοσοκομείον τοῦ ὁποίου καταστράφηκε καὶ μιὰ πτέρυγα. Ἡ Κηφισιά πολυβολήθηκε ἄγρια ἀπὸ ἀεροπλάνων.

να. Στὸ Ξενοδοχεῖο Σέσιλ ἐξεράγη πυρκαϊά.

(Η)
Η 1
901
068

21.— Καὶ τὴν 21ῃ οἱ ἐχθρικοὲς ἐπιθέσεις δὲν ἐλαττώθηκαν. Στὴν περιοχὴ Ἀμπελοκήπων στὸ 7ο Συγκρότημα ἀρχίζει ἡ ἐπίθεση μὲ ἐπέκταση μέχρι τὸ Γηροκομεῖο. Ὑποστηρίζεται ἀπὸ τάγεις, πυροβολικὸ καὶ ὄλμους. Ἀπὸ τῆς βολῆς τους καὶ ἀπὸ τὸν πολυβολισμό τῶν ἀεροπλάνων ὑπέστη ὁ πληθυσμὸς πολλὰς ζημιὰς σὲ ἀμάχους καὶ σπίτια. Τὸ συγκρότημα ἀπέκρουσε τὴν ἐπίθεση ἡ 1ῃ Ταξιαρχία. Στὴν περιοχὴ Πετραλώνων ποὶ κατεῖχε ἓνα Τάγμα τῆς VIII Ταξιαρχίας τοῦ ΕΛΑΣ ὕστερα ἀπὸ ἐχθρική ἐπίθεση συμπτύσσεται χωρὶς μεγάλας ἀπώλειαις καὶ τὰρὰ τῆς διαταγῆς νὰ μείνῃ στὴ θέσιν του Τὸ Σ. Στρατοῦ ἀναγκάστηκε νὰ προβῆ σὲ ὀριμὰς παρατηρήσεις πρὸς τὴν VIII Ταξιαρχία (Α.Π. 234). Ὁ σταθμὸς διοικήσεως τοῦ Α.Σ. Στρατοῦ μετατοπίζεται στὸ τέρμα Ἀχαρνῶν. Ἡ 2α Μεραρχία προτείνει καὶ ἐγκρίνεται ἐπιδρομικὴ ἐπίθεση κατὰ τοῦ ἀεροδρομίου Χασανίου.

Ἀπὸ ἐβελαντὲς τῶν Μεσογείων Ἀττικῆς συγκροτεῖται τὸ 10ο ἀνεξάρτητο Σύνταγμα Ἀττικῆς ἀπὸ δύο Τάγματα καὶ μιὰ διλοχία. Τὸ 1ο Τάγμα μὲ ἔδρα τὸ Κορωπὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 2ας Μεραρχίας. Τὸ 2ο Τάγμα μὲ ἔδρα τὴν Ἐλευσίαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς 13ης Μεραρχίας. Ἡ διλοχία μὲ ἔδρα τὸ Μενίδ ὑπὸ τὴν 2αν Μεραρχίαν Ὀλόκληρο τὸ Σύνταγμα ὀργανικὰ θὰ ἀνήκῃ στὸ Α' Σ.Σ. (Α.Π. 489 Δ/γὴ τῆς Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ)

Σήμερον ὁ Σκόμπυ ἀπήλυθε προκήρυξιν πρὸς τὸν Ἕλληνικὸν Λαὸν μὲ τὴν ὁποία τὸν ἀπειλεῖ ὅτι θὰ βομβαρδίσῃ τὴν πόλιν γιὰ νὰ καταστρέψῃ τὸ πυροβολικὸν τοῦ ΕΛΑΣ καὶ ὅτι τὸ τέλος τῆς προκήρυξης ὑπόσχεται ὅτι ὅταν καταλάβῃ τῆς συνοικίαις θὰ μοιράσῃ τρόφιμα.

22.— Ὁ Πειραιῆς ποῦ ἤσυχασε λίγες μέρες ἀπ' τῆς ἐχθρικοῦς ἐπιθέσεις ἔρχεται στῆς 22 τοῦ Δεκέμβριον ἐπίθεση στὴ Δραπετσῶνα ἀπὸ Ἰνδοῦς ποῦ ὀρμοῦν κατὰ μάζας μὲ τὴν ὑποστήριξιν τῶν καὶ ἀεροπλάνων. Τὸ πυροβολικὸ τῶν Ἀγγλων βάλλει διαρκῶς. Ἡ ἐπίθεση ἐφθασε μέχρι τῆς παρυφῆς τῶν σπιτιῶν. Τὴν νύκτα τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ ἀντεπετέθηκαν καὶ ἀνεκατέλαβαν τὸ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀπολεσθεῖσα τοποθεσία.

22.— Γιὰ τὴν ἀνασύνταξιν τῶν τμημάτων τῆς VIII Μεραρχίας ποῦ ὑπέστησαν μεγάλη δοκιμασία τῆς τελευταίας μέρας καὶ συμπτύχθηκαν ἀπὸ τὴν περιοχὴ Καλλιθέας καὶ Πετραλώνων ἡ VIII Ταξιαρχία παίρνει στῆς διαταγὰς τῆς τῆς 9ο Σύνταγμα καὶ δίνει στὴν ΧΙΙ Μεραρχία ἀνάλογον δύναμιν γιὰ τὴν φύλαξιν τῆς ἀπὸ τῆς θάλασσης ἀπόβασος μεταξὺ Ἐλευσίνας — Σαραμαγκῆς (Α.Π. 512 Δ/γὴ τῆς Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ).

7ου

Υστερα από της τελευταίας έπιθέσεις του έχθρου που διακρίνονται για τη σφοδρότητα πυρός ή Κ.Ε. του ΕΛΑΣ αντιμετώπιζει πιά την κατάσταση με την άφιξη ενισχύσεων όποτε θα επαναληφθούν οι επίθετικές επιχειρήσεις κατά του έχθρου (Α.Π. 560 Δ/γ/ή της Κ.Ε. του ΕΛΑΣ). Μέχρι τότε επιβάλλεται. —όδηγία της Κ.Ε.— ή ισχυρή άμυνα των κατεχομένων, όχι παθητική αλλά ενεργητική, ή όποια θα στηρίζεται σε σφοδρά κτυπήματα των πλευρών του έχθρου, σε αντεπιθέσεις, σε έπιδρομές.

23.— Η έχθρική έπίθεση συνεχίζεται. Την 23 Δεκεμβρίου ή 1η Ταξιαρχία δέχεται σφοδρή έπίθεση από τα Νότια την όποια συγκρατεί στην περιοχή της Ν. Σμύρνης, στο Δουργούτι, στον Άγιον Παντελεήμονα. Από τα δύο πολυβόλα της Ταξιαρχίας κατεστράφησαν 2 μηχανοκίνητα. Τα έχθρικά τάγκς κατέστρεψαν σπίτια στην Καισαριανή. Με αντεπίθεση του ΕΛΑΣ οι θέσεις του βελτιώνονται αλλά ή Καισαριανή βάλλεται κυρίως από Κουπόνια.

ΑΥΡΙΟΝ: Η συνέχεια

Συνεχίζεται σήμερα, δι' έβδομην ήμεραν, ή δημοσίευσις του άγνωστου ιστορικού ντοκουμέντου το όποιον φέρει διά πρώτην φοράν εις φώς ό «Έλευθ. Κόσμος». Πρόκειται περί της άκρωσ άπορρητού αναφοράς του Έπιτελείου του Α' Σώματος Στρατού των κομμουνιστών προς την Κεντρικήν Έπιτροπήν του ΕΛΑΣ, διά της όποίας γίνεται εκτίμησις των αντιπαραταχθεισών δυνάμεων, περιγραφή των μαχών, εκτίμησις των γεγονότων και άνάλυσις των λόγων της άποτυχίας του κομμουνιστικού σχεδίου.

Η δημοσίευσις γίνεται χωρίς διάρθωσιν των ιστορικών ανακριθειών και διατηρείται ή όρθογραφία του χειρογράφου το όποιον περιήλθεν εις γείρας μας. Η σημερινή έβδομη συνέχεια, αναφέρεται εις την εξέλιξιν τών μαχών κατά συνοικίαν και εις το κείμενον αρχίζουν πλέον αι όμολογίαι περί των ήττών και των άποτυχιών των δολοφονικών όρδών του ΕΛΑΣ, εις τας συγκρούσεις των με τας έθνικάς δυνάμεις. Ο Τσώρτσιλ, φθάνει εις την Έλλάδα και αυτό άνησχεί περισσότερο τους κομμουνιστάς.

Αντιδραστικοί Έλληνες επιχειρούν έπίθεση στή συνοικία Πλάκας και κατορθώνουν να εισδύσουν. Άλλη έπίθεση ενεργείται στην πεσχή Κεραμικού. Τα τμήματα του ΕΛΑΣ ενεργούν έπίθεση σπου Χατζηκώστα όπου ανατινάσσουν ένα τμήμα του.

Τμήματα της Όρεινης Ταξιαρχίας κατέλαβαν το Θησείο. Και την 23ην του Δεκέμβρη ή αεροπορική δράσι των Άγγλων είναι έντονη. Κυρίως δοκιμάζεται ή συνοικία Ψυρρή που βάλλεται και από πυροβολικό και όλμους και ή περιοχή Άμπελοκήπων όπου ή έχθρική έπιθετική δράσι παρουσιάζεται χαλαρωμένη.

Την νύκτα της 23—24 του Δεκεμβρη ή VIII Ταξιαρχία ενεργεί μαζική έπίθεση στα Νέα Σφαγεία. Ανατινάχθηκε κτίριο με 90 Άγγλους και πήραν λάφυρα σε όπλισμό.

Στό Βετανικό προωθήθηκαν μερικά τμήματα και κατορθώσαν να οργανώσουν μερικά κέντρα αντίστασως

Στον Πειραιά οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ του 6ου Σλν)τος του Πειραιά ενήργησαν έπίθεσι στην Δραπετσώνα αλλά προσέκρουσαν σε ισχυρή αντίσταση.

24.— Στην Άθήνα στής 24 του Δεκέμβρη έπικρατεί μάλλον ήσυχία εκτός από την έντονη έχθρική αεροπορική δράση και την δράση του έχθρικού πυροβολικού. Το Α' Σ. Στρατού έκμεταλλεύομενη τη σχετική ήσυχία αρχίζει την άντικατάσταση των τμημάτων του 7 Συγκροτήματος (Άμπελοκήποι — Γηροκομείο) που έμάχοντο συνεχώς από της 7 του Δεκέμβρη. Η άντικατάσταση αρχίζει τη νύκτα με ένα Τάγμα του 7ου από ένα Τάγμα του 42.

Στον Πειραιά οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ του 6ου Σλν)τος του Πειραιά ενήργησαν έπίθεσι στην Δραπετσώνα αλλά προσέκρουσαν σε ισχυρή αντίσταση.

24.— Στην Άθήνα στής 24 του Δεκέμβρη έπικρατεί μάλλον ήσυχία εκτός από την έντονη έχθρική αεροπορική δράση και την δράση του έχθρικού πυροβολικού. Το Α' Σ. Στρατού έκμεταλλεύομενη τη σχετική ήσυχία αρχίζει την άντικατάσταση των τμημάτων του 7 Συγκροτήματος (Άμπελοκήποι — Γηροκομείο) που έμάχοντο συνεχώς από της 7 του Δεκέμβρη. Η άντικατάσταση αρχίζει τη νύκτα με ένα Τάγμα του 7ου από ένα Τάγμα του 42.

Στον Πειραιά, όμως, ό έχθρός ενεργεί έπιθέσεις σφοδρές. Μιά έπίθεση στην περιοχή Νέου Φαλήρου με την υποστήριξη 15 τάγκς κατορθώνει να καταλάβει το σταθμό του Ηλεκτρικού. Άλλη έπίθεση με 10 τάγκς και πεζικό εκδηλώνεται στην περιοχή Μοσχάτου — Ρέντη. Ο έχθρός παρά την ήρωική άμυνα των τμημάτων του ΕΛΑΣ ίσως λόχου ΕΠΟΝΟΕΛΑΣΙΤΩΝ) κατάρθωσε να εισδύση

στές γραμμές του. Το Τάγμα του 52 που έμάχητο στην Δραπετσώνα έπειτα από μεγάλες άπώλειες που έπαθε (40%) άντικαθίσταται από άλλο τάγμα του ίδιου Σωτάγματος.

25.— Οι έχθρικές έπιθέσεις στην Ν. Σμύρνη συνεχίζονται έντατικώτεσα στής 25 του Δεκέμβρη. Την ήμερα είχε μερικές έπιτυχίες το βράδυ όμως τα τμήματα του ΕΛΑΣ άποκατέστησαν της γραμμές τους και προόθησαν στην Ν. Σμύρνη περιπόλους. Η 1η Ταξιαρχία συνεχίζει έντατικά την άμυντική όργάνωσι των γραμμών της παρά τα σφοδρά πυρά του έχθρου τα όποια είνε έντονώτερα στην Καισαριανή και στον Άρδηττό.

Τα τμήματα της 2ης Ταξιαρχίας εξακολουθούν της έπιθέσεις τους. Το 1ο Σύνταγμα προόθησε περιπόλους ως τα Λατομεία Λυκαδηττού

Στην περιοχή Βοτανικού — Άκαδη. Πλάτωνος έχθρικές δυνάμεις επιχειρούν να οργανώσουν φωλέας αντίστασως κυρίως στο τετράγωνο: Θερμοπυλών — Αεριοφωτος — Κων)πόλεως.

Στον Πειραιά ή έπιθετική δράση του έχθρου εκδηλώνεται και σήμερα έντονα στή Δραπετσώνα και στην περιοχή Άγίας Σοφίας με υποστήριξη πυροβολικού και όλμων.

Η αεροπορική δράση των Άγγλων και σήμερα έντονη και στής δύο πόλεις. Μετά την φθορά που υπέστη το 6ο Σύνταγμα Πελοποννήσου της VIII Ταξιαρχίας της τελευταίας μέρες το Α' Σ. Στρατού άποφασίζει να το βγάλη από των άγωνα.

Την νύκτα των Χριστουγέννων έφτασε στην Άθήνα ό Πρωθυπουργός της Άγγλιας κ. Τσώρτσιλ.

Στό ανακοινωθέν του ο Σκόμπυ αναφέρει ότι συναντούν τα στρατεύματά του ισχυρή αντίσταση στη βόρεια παραλία του λιμένα Πειραιά.

ΦΘΑΝΕΙ Ο ΤΣΩΡΤΣΙΑ

26.— Η σημερινή μέρα δεν σημειώνει σημαντικές επιχειρήσεις. Ίσως γιατί με την άφιξη του Άγγλου Πρωθυπουργού αρχίζουν διαπραγματεύσεις με την Έπιτροπή του Άγώνος Αντιστασίας.

Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ με γενική της διαταγή (Α.Π. 638) διατάσσει έκταση και ένταση του αγώνα ανεξάρτητα αν αρχίσουν διαπραγματεύσεις.

Το Α' Σώμα Στρατού στη μέριμνά του και αυτό όπως συγγρατήση τέ μαχητικό πνεύμα των αγωνιστών άκμαιο και να μην έπηρεαστή που άρχισαν οι πολιτικές συζητήσεις με την άφιξη του Τσώρτσια έκδιδει την παρακάτω διαταγή

ΕΛΑΣ
Α' Σ. Στρατού
Έπ. Γρ. 3
Άριθ Α.Π. 281
Απόρρητος —
Άμεσου επιδόσεως
Πρός τας Διοικήσεις
των Μονάδων

Έξοσκήσατε όλη σας την έπιρροή επί των τμημάτων σας δια καταλλήλων διδασκαλιών ίνα μη χαλαρωθή το έπιθετικό πνεύμα των μαχητών μας από την εξέλιξη της πολιτικής καταστάσεως.

Ο ΕΛΑΣ θα εξακολουθήση της επιχειρήσεις του σε όλους τους τομείς μη έπηρεαζόμενος από τας πολιτικές ζυμώσεις, αι άφαια άλλωστε δεν γνωρίζομεν που θα καταλήξουν.

Νέαι επιχειρήσεις θα αναληφθούν και το έπιθετικό πνεύμα πρέπει να μείνη άκμαιο.

Το τέρμα ένδοχομένως της πολεμικής μας δράσεως θα καθορισθή μόνον με την διαταγή της Κ.Ε. του ΕΛΑΣ.

Σ.Δ. 26.12.44 ώρα 11.45
Η Διοίκηση

1. Πυρίχος, Συντεγματάρχης
Νέστορας, Καπετάνιος

Οι διαπραγματεύσεις διακόπηκαν την νύχτα της 26.12.44 για την άλλη μέρα με χωρίς έλπίδες συμβιβασμού.

Την νύχτα 26—27 ένας λόχος από την 2α Μεραρχία ένήργησε έπιδρομή στο αεροδρόμιο Χασανίου που βάσταξε μιά ώρα με μικρά άποτελέσματα.

27.— Οι διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν και σήμερα ναυάγησαν όριστικά και για αυτό η δρά-

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

Άθωα θύματα της κομμουνιστικής θηριωδίας, γεμίζουν τά πηγάδια και τά χαντάκια στα Τουρκοβούνια, στο Περιστερι, στην Ούλεν. Άλλ' η ήττα των δολοφονικών όρδών του ΕΛΑΣ δεν είναι μακριά

ση του έχθρου άρχισε και πάλι έντονη.

Στην περιοχή Ν. Σμύρνης — Μπραχάμι έχθρικές προσπάθειες εισχωρήσεως άποκρούσθηκαν από τά τμήματα του ΕΛΑΣ. Άλλη έπιθεση από τον Άγιο Σώστη προς το Κοτσιπόδι άποκρούστηκε τό ίδιο. Στην περιοχή όμως της

Ν Σμύρνης συγκεντρώνεται πολύ πεζικό.

Έπίσης στο Γηροκομείο οι κινήσεις του έχθρου φαίνονται έπιθετικές.

Στην περιοχή της συνοικίας του Ρυρρή που από μέρες τώρα δέχεται έχθρικές έπιθέσεις με τάγκς και της άποκρούει ήρωικά, σήμε-

ρα την έπιθεση ενεργούν 30 τάγκς που κατόρθωσαν παρά την ήρωική άμυνα του Τάγματος Ψυρρή να καταλάβουν μεγάλο τμήμα της συνοικίας. Πολλαι αντίστάσεις του ΕΛΑΣ που άποκόπηκαν εξακολουθούν της μάχες και τη νύχτα. Άργά την νύχτα ο άγώνας έπαινε χωρίς να πέση στα χέρια του έχθρου κανένας αιχμάλωτος. 70 μαχητές του ΕΛΑΣ έκαμαν έξοδο και μπήκαν στην άλλη γραμμή.

Στη συνοκία του Μεταξουργείου έπιτίθενται τάγκς και έπιτυγχάνεται διείσδυση του έχθρου. Δύο τάγκς των Άγγλων καταστράφηκαν

Το Πελοστέρι βομβαρδίστηκε ίσχυρά και σήμερα από πυροβολικό και πολυβολήθηκε από την αεροπορία των Άγγλων. Υπάρχουν 100 θύματα από τον άμαχο πληθυσμό. Το Α' Σ. Στρατού διαβλέπει να διαγραφεται σοβαρός κίνδυνος στο δεξιό του από της έπιθέσεις του έχθρου στον Κεραμεικό — Ψυρρή — Πετράλωνα και Μεταξουργείο. Έπειδή τά τμήματα της VIII Ταξιαρχίας και ύστερα από την έξοδο από τον άγώνα του δου Συντάγματος Κορίνθου έμφανίζουν και νέα σημεία «οτώσεως άποφασίζει και βγάξει από τον άγώνα ολόκληρη την VIII Ταξιαρχία (Α.Π. 289) και άνοσθέι την φύλαξη των δεξιών του σε μικτό άπόσπασμα που του άναθέτε. και την έντολη να εισχωρήση εύρέως εις Κεραμεικόν — Άνω Πετράλωνα με σκοπό να πλευροκοπήση της έχθρικής δυνάμεις που εισέδυσαν στην περιοχή Μεταξουργείου — Ψυρρή.

28.— Η έπιχείρηση του μικτού άποσπάσματος προς τον Κεραμεικό — Πετράλωνα που ένεργήθη της πρωίνες ώρες του Δεκέμβρη είχε αρκετή έπιτυχία, στην άοχη άλλα προσέκρουσε σε έχθρική αντίσταση ίσχυρή και έξασθένησε. Ο έχθρος από τό πρωί συνεχίζει την διεισδυτική του προσπάθεια στο Μεταξουργείο.

Στον Πειραιά η έχθρική έπιθεση είναι σήμερα πιο έντονη. Στην περιοχή Δραπετσώνας ο ΕΛΑΣ κρατεί ίσχυρές έπιθέσεις. Όλη την ημέρα βάλλεται από όλμους το ύψωμα Καραβά. Στο κέντρο έπίσης έπιτίθεται και ένα άγγλικό τάγκς κιαστρέφεται από νάρκη. Στο Μοσχάτο αντίδραστικο Έλληνες κατέλαβαν θέσεις για έπιθεση αλλά δλήθηκαν στής βάσεις έξορμησεις των από τά τμήματα του ΕΛΑΣ και έφυγαν έγκαταλείψαντες 4 νεκρούς. Της άπογευματινής ώρας ύστερα από άντεπίθεση τά τμήματα του ΕΛΑΣ κατέλαβαν το ύλο Κομμουντάκι που έγκατέλειψαν οι Άγγλοι. Έκτός από όλμους και πυροβολικό έχθρικά αεροπλάνα κτυπούν έντονώτερα το ύψ. Καραβά.

ΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ: Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Συνεχίζεται σήμερα, δι' ὄγδοην ἡμέραν, ἡ δημοσίευσις τοῦ ἀγνώστου ἱστορικοῦ ντοκουμέντου τοῦ ὁποῖον φέρει διὰ πρώτην φοράν εἰς φῶς ὁ «Ἐλεῦθ. Κόσμος». Πρόκειται περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἀπορρήτου ἀναφορᾶς τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Ἀ' Σώματος Στρατοῦ τῶν κομμουνιστῶν πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛΑΣ, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἐκτίμησις τῶν ἀντιπαραταχθεῖσων δυνάμεων, περιήληθεν εἰς χεῖρας ἐκτίμησις τῶν γεγονότων καὶ ἀνάλυσις τῶν λόγων τῆς ἀποτυχίας τοῦ κομμουνιστικοῦ σχεδίου.

Ἡ δημοσίευσίς γίνεται χωρὶς διόρθωσιν τῶν ἱστορικῶν ἀνακριθειῶν καὶ διατηρεῖται ἡ ὁρθογραφία τοῦ χειρογράφου τοῦ ὁποῖου περιήληθεν εἰς χεῖρας μας. Ἡ σημερινὴ ὄγδοη συνέχεια, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν μαχῶν κατὰ συνοικίαν καὶ εἰς τὸ κείμενον ἀρχίζουν πλέον αἱ ὁμολογίαι περὶ τῶν ἡτῶν καὶ τῶν ἀποτυχιῶν τῶν δολοφονικῶν ὁρδῶν τοῦ ΕΛΑΣ, εἰς τὰς συγκεντρώσεις των μετὰ τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις. Ὁ Τσώρτσιλ ἐφθάσε εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ αὐτὸ ἀνησυχεῖ περισσότερο τὸς κομμουνιστὰς.

8ον

29.— Μετὰ τῆς νέας ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ σημεῖα τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Πειραιᾶ ἢ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ μετὰ ἐγγραφῶς τῆς στὸ Γεν. Στρατηγεῖο (Α.Π. 759) ἀναλύει τῆς ἀπόψεως τῆς πού συνοψίζονται 1) Στὴ συγκράτησι ἰσχυρὰ τῶν ἐπιθέσεων τοῦ ἐχθροῦ στὴν Ἀθήνα καὶ τὸν Πει-

ραιᾶ καὶ 2) στὴ συγκέντρωσι μεγάλων ἐφεδρειῶν γιὰ νὰ ἀναληφθῆ ἐπίθεσις πρὸς ἀπελευθέρωσι τῆς πρωτεύουσας.

Ἐν τῷ μεταξῷ ὅμως ἡ κατάστασι στὴν Ἀθήνα ἐξελισσεται ραγδαίως. Ἡ 1η Ταξιαρχία ἀντιμετωπίζει γενικὴ ἐπίθεσις σ' ὅλα τὰ σημεῖα ἀπὸ τὸ πρῶν μετὰ ἀξυμλόγητο συνεχῶς ἀριθμὸ μηχανοκινήτων. Τὰ τάγκς ἀναβιβάζονται κατὰ τῆς πληροφορίας τῆς Ταξιαρχίας σὲ περισσότερα ἀπὸ 40. Τὸ Σῶμα Στρατοῦ πού εἶχε ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τὴ Διοίκησι τῆς Ταξιαρχίας μόνο μετὰ ἀσύρματο καὶ ἔχοντας ὑπ' ὄψην τῆς προθέσεως τῆς διοικήσεως τῆς Κ.Ε. διατάσσει τὴν πάση θυσία συγκράτησι τῆς ἐπιθέσεως. Σὲ αἴτημα τῆς ταξιαρχίας, ἐκκένωσις τῶν Α. συνοικιῶν τὴν ἀπορρίπτει. Τῆς ἀπογευματινῆς ὥρας διακόπτεται ὁ σύνδεσμος μετὰ τὴν διοίκησι τῆς 1ης Ταξιαρχίας μετὰ τὸν ἀσύρματο μετὰ τελευταία αἴτησι τῆς Ταξιαρχίας νὰ συμπτυχθῆ τὴ νύκτα πρὸς Λιόπσει. Τὸ Σ.Σ. διαβιβάζει διαταγὴν συγκρότησις μέσῳ τῆς 2 Μεραρχίας (Α.Π. 320). Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ Ταξιαρχία μετὰ συμφωνία καὶ τῆς τοπικῆς πολιτικῆς ὀργανώσεως ἀποφασίζει τὴν σύμπτυξιν ἢ ὁποῖα καὶ λαμβάνει χώρα τὴ νύκτα 29—30 τοῦ Δεκεμβρίου ἀπὸ τὸν Ὑμηττό.

Ἡ 2α Μεραρχία ἀναφέρει (ΕΠ. 1025/30 12 44) ὅτι ἡ 1η Ταξιαρχία ἐφθάσε στὸ Κορωπὶ τῆς μετμεσονυχτικῆς ὥρας ἀφοῦ συμπύχθη ὕστερον ἀπὸ ἰσχυρὴ πίεσι πού ὑφίσταται ἀπὸ τὸ πρῶν τῆς 29 ἀπὸ πυροβολικὸν, τάγκς καὶ πεζικό. Ἡ ἄμυνα δάσταται μέχρι τὴν 17 ἢ ὥρα ἢ ἔλλειψι πυρομαχικῶν καὶ ἡ ἀθρόα διαρροὴ μαχητῶν πρὸς τὸν Ὑμηττό ἀνάγκασε τὴν Ταξιαρχία νὰ διατάξῃ τὴν σύμπτυξιν.

Τὸ Τάγκς τοῦ 34 τῆς 2ας Μεραρχίας πού εἶχε μπεῖ στὴν Καισαριανὴ συμπύχθη καὶ αὐτὸ κάνανε χωρὶς ἀπώλειες καὶ χωρὶς νὰ λάβει ἐνεργὸ μέρος στὴν ἄμυνα τῶν Α. συνοικιῶν. Ἡ Καισαριανὴ ὑπεστη μέγιστες ζημίας. Εἶχε πολλὰ θύματα ἕνας λόχος τῆς ταξιαρχίας αἰχμαλωτίσθηκε. Τὰ δύο πεδινὰ πυροβόλα πού δόθηκαν στὴν ταξιαρχία ἀπὸ τὴν ἀρχὴ σχεδὸν τοῦ ἀγῶνα ἐγκαταλείφθησαν.

ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ — ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ

30.— Στὴν Ἀθήνα οἱ συγκρούσεις συνεχίζονται χωρὶς σοβαρὰ ἀποτελέσματα καὶ ἀπὸ τῆς δύο πυραυλῆσι τὴν 30.12.44.

Στὸν Πειραιᾶ σήμερα ἐκδηλώνεται νέα ἐπίθεσις στὴν περιοχὴ Ταμπούρια — Δραπετσῶνα, μετὰ ἰδιαίτερη σφοδρότητα στὸ Νεκροταφεῖο Ἀναστάσεως καὶ στὸν συνοικισμό Εὐγενίας, ὅπου ἡ ἐξόρμησι τοῦ ἐχθροῦ ἐκδηλώνεται ἀπὸ Ν. καὶ Β. μετὰ ἀρκετὸ ἀριθμὸ μηχανοκινήτων. Τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ μπρὸς στὴ σφοδρὴ ἐπίθεσι τοῦ ἐχθροῦ μ' ὅλα τὰ μέσα συμπύχθησαν μετὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ πυροβολικοῦ. Τῆς ἀπογευματινῆς ὥρας ὁ ἐχθρὸς συνεχίζει τῆς ἐπιθέσεις του. Τὴν νύκτα, ὥρα 21, τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ ἐνεργοῦν ἀντεπίθεσι καὶ ἀνακαταλαμβάνουν τῆς πρώτης κατοικίας τοῦ συνοικισμού Εὐγενίας. Νέα προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ νὰ ξαναπροχωρήσῃ ἀποκρούεται. Στὸν ὄρομ Ἁγίου Γεωργίου συνεχίζονται ἀποβάσεις Ἀγγλῶν πεζικοῦ καὶ Τάγκς. Γιὰ

Στὶς συνοικίες πού ἐγκατέλειπαν οἱ Ἑλασίτες οἱ Ἀθηναῖοι ἀνακάλυπταν ἄταφα καὶ κατακρεουργημένα τὰ πτώματα τῶν συγγενῶν τους, πού εἶχαν πέσει θύματα τῆς κομμουνιστικῆς θηριωδίας

πρῶτῃ φερὰ σήμερα τὸ ἀνακοινώθην τοῦ Σκόμπου ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀεροπορία του ἔκανε χρῆσι ρουκετῶν κατὰ ὀχυρῶν τοῦ ΕΛΑΣ.

31.— Στῆς 31 τοῦ Δεκεμβρίου ἡ κατάσταση ἐμφανίζεται σοβαρὰ στὸ ἀριστερὸ πλευρὸ τῆς διατάξεως τοῦ Σ.Σ. Πιὸ ἰσχυρὴ ἐπίθεσις μετὰ 60 μηχανοκίνητα ἐξαπολύεται τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὰ Μεσόγεια πρὸς τὴ Σωτηρία ἢ ὁποῖα καὶ καταλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους. Ἄλλῃ ἐπίθεσις πρὸς τὸ Χολαργό. Μεγάλαι ἐχθρικές δυνάμεις συγκεντρώνονται μετὰ ἐπιθετικῆς διαθέσεως στὴν περιοχὴ Ἀμπελοκήπων — Ψυχικῶν. Οἱ ἐλαφρῆς δυνάμεις τοῦ ΕΛΑΣ στὸ Διαβολόρεμα συμπύχθησαν.

Τὸ Ἀ' Σ Στρατοῦ διαβλέπει τὸν κίνδυνον ὑπερφαλάγγησι τοῦ ἀριστεροῦ του μετὰ κίνησι τοῦ ἐχθροῦ πρὸς Τσουρκοβούνια ἢ καὶ εὐρύτερα πρὸς Καλογρέζα — Ν. Ἰωνία. Τούτῳ ἀναφέρει στὴν Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ μὴ διαθέτον ἐφεδρείας γιὰ τὴν διατήρησιν του.

Ἐξ ἄλλου ἔχον ὑπ' ὄψην του ὅτι ἡ κεντρικὴ ἰδέα τῆς Κ.Ε. ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ ἡ συγκράτησι τοῦ ἐχθροῦ πάση θυσία μέχρις ὅτι φθάσουν νέες ἐνισχύσεις, ἀποφασίζει ἀφ' ἐνός μὲν νὰ ἀντιμετωπίσει τὴν κατάσταση μετὰ ἄμυνα μέχρις ἐσχάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ δημιουργήσῃ καὶ διαφυλάξῃ πάση θυσία ζώνην ἀσφαλείας περιλαμβανούσα τῆς τοποθεσίας: Καματερό — Ἄνω Λιόσια — Μενιδί — Ν. Φιλαδέλφεια νὰ νὰ ὑποδεχθῆ ἀπὸ ἐκεῖ τῆς ἐνισχύσεις Ἐπὶ πλέον γιὰ νὰ φέρει κάποιον ἀντιπερισπασμὸν στῆς ἐχθρικές ἐπιθέσεις ἐφ' ὅσον ἀνάληψι κάθε ἐπιθέσεως κατὰ μέτωπον θὰ εἶχε πιθανῶς καὶ ἀντιθετὰ ἀποτελέσματα, διατάσσει τὴν συμπύχθησι 1ης Ταξιαρχίας ν' ἀποστείλῃ 200 μαχητῆς πού νὰ δι-

φισύσῃ στὴν Καισαριανὴ γιὰ νὰ ἀπασχολοῦ τὸν ἐχθρὸν.

ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Τῆς τελευταίας ὥρας τῆς ἡμέρας ὁ ἐχθρὸς ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ Γηροκομείου. Μερικὰ τμήματα τοῦ ἀποσπασματος συμπύχθησαν. Ἄλλο τμήμα τοῦ ἐχθροῦ ἐκινεῖτο πρὸς Φραγκοκλησιὰ καὶ ἄλλο πρὸς Μαρούσι.

Στὸ Πειραιᾶ ἐπίσης ἡ κατάσταση εἶναι σοβαρὴ. Ἀφοῦ ὅλο τὸ πρῶν τὸ ἐχθρικό πυροβολικὸν ἔβριξε περὶ τῆς 4.000 ὀβίδες τῆς ἀπογευματινῆς ὥρας ἔκανε συγκεντρωτικὰς ἐπιθέσεις. Κατόρθωσε νὰ ἀνακαταλάβῃ τὸ συνοικισμό τῆς Εὐγενίας καὶ τὸ μισὸ Νεκροταφεῖο. Ἡ ἄμυνα τῶν θέσεων τοῦ ΕΛΑΣ στὸ Πειραιᾶ γενικὰ ἐξασθενεῖ ἀπὸ τὸ κενὸ πού δημιουργοῦν οἱ ἀπώλειες. Ἡ Διοίκησι ἐβριξε στὴν ἀμυντικὴ μάχη ὅλες τῆς ἐφεδρείας γιὰ νὰ καλύψῃ τὰ κενὰ ἀπὸ τῆς ἀπώλειας. Προβλέπεται ἀνένισχι καὶ αὔξησι τῆς ἐπιθετικῆς δράσεως τοῦ ἐχθροῦ.

32.— Τὴν 1η τοῦ Γενάρη οἱ Ἀγγλοὶ ἐνεργοῦν εὐρύτερες κινήσεις μετὰ μεγάλη μάζα μηχανοκινήτων. Ἐπο ἐχθρική φάλαγγς μετὰ 118 μηχανοκίνητα (θωρακισμένα καὶ τάγκς) κινήθη ἀπὸ τὸ Γουδί καὶ τὴ «Σωτηρία» πρὸς τὴν Ἀγ. Παρασκευὴ καὶ Χαρβάτι. Τῆ φάλαγγς αὐτὴ ἀντιμετώπισε ὁ ΕΛΑΣ μετὰ τμήματά του στὴν περιοχὴ Χολαργοῦ — Ἀγ. Παρασκευῆς. Ἡ ἐχθρική κίνησις ὑποστηρίζεται καὶ ἀπὸ πυκνὴ ἀεροπορία. Ἡ φάλαγγς ἐφθάσε στὸ Χαρβάτι ἀπὸ ὅπου παρέλαβε τὴν ἐχθρική φρουρὰ ἀπὸ 150 ἀνδρες καὶ ὕστερα γύρισε στὴν Ἀθήνα.

Στὴν περιοχὴ τῶν Ἀμπελοκήπων ὁ ἐχθρὸς συνεχῶς συγκεντρώνει δυνάμεις ἀπέναντι στῆς θέσεις

που κατέχουν τα τμήματα του ΕΛΑΣ. Με το πυροβολικό του ενεργεί βολές αναγνωρίσεως στους οδικούς κόμβους από μεσογειών στην Αθήνα.

Όλη τη διάρκεια της ημέρας έπτονα πυρά πεζικού, Πυρικού, όλμων και αεροπορίας σ' όλα τα μέρη της Αθήνας.

Η 2η Ταξιαρχία και με τα δύο συντάγματά της, 3ο και 4ο την νύκτα 1—2 του Γενάρη ενεργούν άντεπιθέσεις σε πολλά σημεία της πόλης. Οι άντεπιθέσεις παρά της ισχυρές έχθρικές αντιστάσεις επιφέρουν σύγχυση στον έχθρο.

Στο Πειραιά οι έχθρικές επιθέσεις μετά από προπαρασκευή πυροβολικού συνεχίζονται στις περιοχές Ταμπούρια — Δραπετσώνα — Συνοικισμό Εύγενείας — Νεκροταφείο.

ΣΤΟ ΦΑΛΗΡΟ

33.— Στής 2 του Γενάρη οι Άγγλοι είναι σφοδρότεροι και άποφασιστικότεροι στής επίθεσεις τους της οποίες ενεργούν με μεγάλες δυνάμεις Πεζικού και Μηχανοκινήτων.

Στο Γηροκομείο η έχθρική επίθεση αρχίζει από πολύ πρωί ύστερα από προπαρασκευή Πυροβολικού. Οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ στη σφοδρότητα του πυρός και της επίθεσης των μηχανοκινήτων αμυνόμενοι ήρωικά συμπτόσσονται κανονικά. Από κεί οι Άγγλοι με 3—4 τάγες προσπαθούν να περάσουν τον αύχένα του Γαλατσίου. Ο ΕΛΑΣ ενεργεί σφοδρή άντεπίθεση και ξαναπαίρνει το Γηροκομείο αλλά στής 10 ώρα και 30 άλλη Αγγλική επίθεση πετυχαίνει την ανακατάληψή του. Από κεί ισχυρή διείσδυση στο Πεδικάρι.

Άλλη επίθεση στής 7 το πρωί των Άγγλων με τάγες και πεζικό έκδηλώνεται: στά Έξάρχεια και προχωρεί προς την όδο Στουρνάρα. Η αντίσταση των μικρών μονάδων του ΕΛΑΣ εινε ήρωική.

Άλλη επίθεση εξόρμησε από του Χατζηκώστα προς το Μεταξουργείο και τον Κεραμεικό η οποία παρά την ισχύ πυρός και την δύναμή της αποκρούεται σταθερά από τα τμήματα του 4ου Συν)τος του ΕΛΑΣ.

Τμήμα 150 ανδρών που διατάχθηκε να ξαναμπίε στη Καισαριανή για άντεπερισπασμό προσέκρουσε σε έχθρικές αντιστάσεις στο ύψωμα Αράπης και βλήθηκε από τα πυρά 30 Τάγες που έχουν εγκατασταθεί στής συνοικίες Καισαριανή — Ύμηττος.

Στο Πειραιά στής 2:15 παρατηρείται μεγάλη δραστηριότητα του έχθρου για συνέχισι της επίθεσής τους ιδιαίτερα στον τομέα Φαλήρου και στον λιμένα Αγ. Γεωργίου. Αφθονα πυρά όλη την ημέρα πυρικού — όλμων και πυροβολισμο της έχθρικής αεροπορίας. Οι δυνάμεις των τμημάτων του ΕΛΑΣ πιεζόμενοι ισχυρά δέν διαθέτουν πιά έφεδρείες και ζητούν ένισχύσεις. Το έχθρικό πυροβολικό έβαλε κατασιστικά τον οδικό κόμβο Δαφνι — Σκαρμαμαγκά.

Στο Α' Σ. Στρατού διατίθεται την 2 τοί Γενάρη και το 54 Σύνταγμα που διατάσσεται να καταλάβει θέσεις (Α.Π. ΙΙ του Α' Σ Σ.) στη γραμμή Ριζόπολη Περισσός — Ν. παρυφή Ηρακλείου, σαν έφεδρεία του Σώματος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

Η δημοσίευση του άγνώστου ιστορικού ντοκουμέντου το οποίο φέρει διά πρώτην φοράν εις φώς ο «Έλευθ. Κόσμος» φθάνει πρὸς τὸ τέλος της. Πρόκειται περὶ τῆς ἀκρας ἀπορρήτου ἀναφοράς τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ τῶν κομμουνιστῶν πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛΑΣ, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἐκτίμησις τῶν ἀντιπαραταχθεῖσων δυνάμεων, περιγραφή τῶν μαχῶν, ἐκτίμησις τῶν γεγονότων καὶ ἀνάλυσις τῶν λόγων τῆς ἀποτυχίας τοῦ κομμουνιστικοῦ σχεδίου.

Ἡ δημοσίευσις γίνεται χωρὶς διόρθωσιν τῶν ἱστορικῶν ἀνακριθειῶν καὶ διατηρεῖται ἡ ὀρθογραφία τοῦ χειρογράφου τοῦ ὁποῖον περιήλθεν εἰς χεῖρας μας. Ἡ σημερινὴ ἐνάτη συνέχεια, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν μαχῶν κατὰ συνοικίαν καὶ εἰς τὸ κείμενον ἀρχίζουν πλέον αἱ ὁμολογίαι περὶ τῶν ἡττῶν καὶ τῶν ἀποτυχιῶν τῶν δολοφονικῶν ὁρδῶν τοῦ ΕΛΑΣ, εἰς τὰς συγγραφὰς τῶν μετὰ τὰς ἐθνικὰς δυνάμεις. Ὁ συντάκτης τοῦ κειμένου, ἀποφεύγει ἐπιμελῶς νὰ ἀναφέρεται εἰς τὰς ὁμαδικὰς σφαγὰς ἀθῶων τὰς ὁποίας διέπραξαν οἱ δολοφόνου τοῦ ΕΛΑΣ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ τὴν ἤτταν, τὴν ὁποίαν ὁμοῦ ἀποδίδει εἰς σφάλματα τακτικῆς καὶ μόνον.

9ον

Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ γιὰ ἀντιμετώπιση τῆς ὑπερφαλαγγιστικῆς προσπάθειας τοῦ ἐχθροῦ δίδει ἐντολὴν εἰς τὴν II Μεραρχία (Α.Π. 827) νὰ καλύψῃ τὸ ἀριστερὸ τοῦ Α' Σ. Στρατοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ συνελθῇ τὸν ἀγῶνα ἐντὸς τῆς πόλεως.

Ο ΕΛΑΣ ΠΕΡΙΣΦΙΓΓΕΤΑΙ

34.— Ἡ 3η τοῦ Γενάρη στὴν Ἀθήνα ἐμφανίζει τὴν ἀποφασιστικὴν κῆρυξιν ἐπὶ τὴν ὅλην κατάστασιν. Ἡ ἐχθρική ἐπίθεσις τὸ ἀριστερὸ τοῦ Σ.Σ. ἐκδηλώνεται ἐντὸν ἀπὸ τῆς 3ης ὥρας τοῦ πρωῆ ἐπιθέσεως ἐπὶ τὴν περιοχὴν Γηροκομείου — Ψυχικοῦ. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ὀλοκλήρωτικὴν κατάληψιν τοῦ Γηροκομείου, οἱ Ἄγγλοι ἐνεργοῦν προώθησιν μετὰ πολλὰ θωρακισμένα καὶ Τάγκς μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα διὰ τῶν Τουρκοβουινῶν κατορθῶνουν νὰ διεισδύσῃσιν εἰς τὴν συνοικίαν Γκύζη καὶ νὰ κτυποῦν τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ ἀπὸ τὰ νῦα. Τὸ ἀνεξάρτητο ἀπόσπασμα συνεπτύχθη

Ὁ σπαραγμὸς καὶ ὁ πόνος τῶν συγγενῶν, μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ οἰκείου τῶν μεταξὺ τῶν πτωμάτων ἀθῶων πολιτῶν, πού κατὰ χιλιάδας κατεκρεοῦρησαν οἱ σφαγεῖς τοῦ ΚΚΕ, στὴν Οὐλέν, τὸ Περιστέρι, τὰ Τουρκοβούια. Ἡτῶντο οἱ κομμουνισταὶ καὶ τὸ δολοφονικὸν μῖσος τῶν μετετρέπετο εἰς λύσσαν, καθὼς ἐβλέπαν νὰ ναυαγοῦν τὰ σχέδιά τῶν δι' ἐγκαθίδρυσιν ἐρυθροῦ φασισμοῦ εἰς τὴν χώραν

ὀλόκληρο ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα τάγμα πού ἐξακολουθεῖ νὰ μάχεται σὲ ἐπιπολὴ μετὰ τὸν ἐχθρό. Ἡ σύμπτυξη τῶν τμημάτων τοῦ ἀποσπάσματος ἔγινε μᾶλλον ἀκανόνιστα, πρὸ τοῦ ταχύτητος τῶν μηχανοκινήτων του μέσων. Μετὰ ἀπὸ σύμπτυξή τους τὰ τμήματα αὐτὰ ἐγκαταστάθηκαν ἄλλα εἰς τὴν Καλογρέζα, ἄλλα εἰς τὴν Γαλῶσι ἄλλα εἰς τὴν Φυλακὴς Ἀβέρωφ καὶ ἄλλα διαλυθέντα σχεδὸν ἐφθασαν εἰς τὴν περιοχὴν Περδικαρίου — Σχ. Εὐελπίδων. Τμήματα τῆς II Μεραρχίας πού προωθήθηκαν πρὸς Ψυχικὸ — Φιλοθέην ἦρθαν σὲ ἐπαφὴ μετὰ τὸν ἐχθρὸν δυνάμεις πού διέθεταν δεκάδα ἀρμάτων, 8 πυροβόλα καὶ 50 θωρακισμένα. Ἄλλη ἐχθρική ἐπίθεσις ἐπὶ τὸ Χολαργὸ ἀπεκρούσθη νικηφόρα ἀπὸ τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ. Ἡ συμμετοχὴ τῆς ἐχθρικής ἀεροπορίας εἰς τὴν ἐπίθεσιν τῶν Ἄγγλων ἐπ'φέρει πολλὰ ἀπώλειαι ἐντὸν πληθυσμὸν καὶ καθιστᾷ ἀδύνατην κάθε κίνησιν τῶν τμημάτων τοῦ ΕΛΑΣ ἰδιαίτερα κατὰ μῆκος τῆς κορυφογραμμῆς τῶν Τουρκοβουινῶν.

Τὸ Σ Στρατοῦ (Α.Π. 23) γιὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸν σύνδεσμον ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν του μετὰ τὴν II Μεραρχία διατάσσει τὸ μικτὸ ἀπόσπασμα νὰ ἐνεργήσῃ ἐπίθεσιν τῆς νύκτας 3—4 γιὰ νὰ ἀνακαταλάβῃ τὸ Γεροκομεῖο καὶ ζητεῖ ἀπὸ τὴν II Μεραρχία σύμφωνα μετὰ τὴν ἐντολὴν τῆς Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ κάλυψιν τοῦ ἀριστεροῦ του νὰ ἐπιτεθεῖ γι' ἀνακατάληψιν τοῦ Ψυχικοῦ μέ-

χρι τὸ Γεροκομεῖο καὶ νὰ ἀπαγορεύσῃ ἐντὸν ἐχθρὸν νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ Τουρκοβούια.

Καὶ ἐντὸν Πειραιᾷ ὁ ἐχθρὸς ἐκδηλώνει ἐπίθεσιν ὕστερα ἀπὸ ἰσχυρὴν προπαρασκευὴν πυροβολικοῦ — ὄλων στὴν περιοχὴ Ν. Φαλήρου καὶ καταλαμβάνει τὸ ἐργοστάσιον Ἐλαίδος. Τὸ ἐργοστάσιον Γαβριηλ ἐβλήθη ἰσχυρὰ τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ πού κατεῖχαν τὴν περιοχὴ τῶν ἐργαστασιῶν Ἐλαίδος — Παπαδοπούλου — Μεταξουργεῖα συνεπτύχθησαν. Ὁ ἐχθρὸς προοδύμενος ἀπὸ τὴν ὁδὸ Ἐλευθερίας ἔγινε κύριος τοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς μέχρι τὸν Κηφισό.

Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ (Α.Π. 915) γνωρίζει ὅτι ἄφικε ἐφεδρείων λόγω τῆς κακοκαιρίας δὲν πρέπει νὰ ἀναμένεται ἂν δὲν περάσῃσιν λίγες ἡμέρες.

35.— Γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Ἀθήνας ἡ 4 τοῦ Γενάρη εἶναι ἡ πῦλ ἀποφασιστικὴ μέρα. Ὁ ἐχθρὸς — Ἄγγλοι καὶ ἀντιδραστικοί — ἐρρίχθη εἰς τὴν μάχην ὅλα τους τὰ μέσα γιὰ νὰ διεισδύσῃσιν εἰς τὴν συνοικίαν πού κατεῖχε ὁ ΕΛΑΣ ἡ νὰ ἀποκόψῃσιν τοὺς δρόμους σύμπτυξής του ἡ καὶ νὰ ἀπομονώσῃσιν μεγάλα τμήματα γιὰ νὰ τὰ ἐξουδετερώσῃσιν Πάνα ἀπὸ 300 μηχανοκίνητα — θωρακισμένα καὶ τάγκς — παίρνουν μέρος εἰς τὴν μαζικὴν ἐπίθεσιν πού κύρια καὶ χαρακτηριστικὰ στρέφονται εἰς τὸ δυὸ πλευρὰ τῆς Ἀθήνας: Γουδί — Τουρκοβούια Καλογρέζα καὶ Δαυινί — Μπαρουτάδικο — Βοτανικός — Κολοκυνθοῦ Περιστέρι. Ἄλ-

λά καὶ μέσα στὴν πόλιν οἱ ἐπιθέσεις του εἶναι σφοδρῆς καὶ παντοῦ ρίχνει εἰς τὴν δρᾶσιν ὄγκους μηχανοκίνητα.

ΣΦΟΔΡΕΣ ΜΑΧΕΣ ΣΤΟ ΨΥΧΙΚΟ

Ἡ κατάσταση διαδραματίζεται ὡς ἑξῆς:

Στῆς 3 τὸ πρωῆ ὕστερα ἀπὸ τὴν διαταγὴν τοῦ Σ. Στρατοῦ ἐκτοξεύθη ἡ ἐπίθεσις τῆς 2ας Μεραρχίας σὲ συνδυασμὸν μετὰ τὸ 7ο ἀπόσπασμα εἰς τὴν περιοχὴ Ἀμπελόκηποι — Γεροκομεῖο — Τουρκοβούια — Ψυσικό — Φιλοθέη. Ἡ 2α Μεραρχία πέτυχε νὰ εἰσχωρήσῃσιν τμήματά της εἰς τὸ Ψυσικό Τὸ 7ο ὁμοῦ ἀπόσπασμα εἰς τὴν ἐπίθεσιν πρὸς τὸ Γηροκομεῖο θρῖσκειται ἐπὶ τὸν ἐχθρὸν. Ἐπὶ τὰς ἐπιθέσεις οἱ Ἄγγλοι εἰς τὴν ἀριστερὴν πλευρὰ τοῦ Σ.Σ. κατέχουν τὸ κέντρο τοῦ Ψυχικοῦ καὶ τὸ Γηροκομεῖο ἰσχυρὰ. Ἀμέσως 10 τάγκς, ὄλων καὶ πυροβολικῶν ὑποστρίβουν ἐπίθεσιν ἀπὸ τὸ Ψυχικὸ καὶ τὰ τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ ἀναγκάζονται νὰ συμπτυχθῶν πρὸς τὸ Χαλάνδρι. Ἐνα τάγμα τοῦ 34 Συντάγματος τῆς 2ας Μεραρχίας τοῦ ΕΛΑΣ ἔχασε τὸ μεγαλύτερον τμήμα του σὲ ἀίχμη ἀπὸ τῶν μαζῶν μετὰ τὸ ἐπιτελεῖο τοῦ Τάγματος.

Ἄλλες γενικὲς ἐπιθέσεις τῶν Ἄγγλων ἐκτοξεύονται ἀπὸ τὸ πρωῆ εἰς τὴν περιοχὴν Ἀκαδημία Πλάτωνος Βάθης, Νεαπόλεως, Ἀβέρωφ. Σὲ πολλὰ σημεῖα οἱ δυνάμεις τοῦ ΕΛΑΣ ὕστερα ἀπὸ ἡρωικὴν ἀντίστασιν συμπτύσσονται τὸ μεσημέρι.

Γενικώτερος ἐλιγμὸς τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τὸ δεξιὸν τοῦ Σώματος Στρατοῦ ἐκδηλώνεται ἀπὸ τὸ πρωῆ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν κατεῦθνον Δαφνί — Κολοκυνθοῦ — Περιστέρι. Στῆς 10 τὸ πρωῆ ὕστερα ἀπὸ μάχην ἐπὶ τὴν Γυριτιδοποιεῖο πού οἱ Ἄγγλοι χρησιμοποιοῦν τὰ πυρὰ τῶν τάγκς καὶ πυροβολικῶν κατορθῶνουν νὰ διεισδύσῃσιν καὶ ὁ τάγκς περνοῦν τὴν γέφυρα Κολοκυνθοῦ μετὰ κατεῦθνον εἰς τὸ Περιστέρι.

Καὶ ἐντὸν Πειραιᾷ οἱ ἐπιθέσεις τῶν Ἄγγλων εἰς τὴν 4 τοῦ Γενάρη ἔχουν τὴν ἴδια μορφήν ὅπως καὶ ἐπὶ τὴν Ἀθήνα. Ἐπιτίθενται ἐπὶ τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν πλευρὰ τῆς πόλεως μετὰ κρούσεις συνεχεῖς καὶ πυρὰ πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας καὶ ἐπὶ τὸ κέντρο. Ἡ κατάσταση καὶ κεῖ παρὰ τὸν ὑπεράνθρωπον ἀγῶνα τῶν ἀμυνομένων τμημάτων τοῦ ΕΛΑΣ ἐμφανίζεται κρίσιμη καὶ παρουσιάζει τὸν κίνδυνον ὑπερκερᾶσιν καὶ τῶν δύο πλευρῶν τῆς ὅλης διατάξεως καὶ ἀποκοπῆς τῆς Ν. Κοκκινιάς.

Στῆς 16 ἡ ὥρα ἡ κατάσταση ἔχει πᾶρε πᾶν σαφὴ μορφήν. Στὴν Ἀθήνα τὰ μηχανοκίνητα τοῦ ἐχθροῦ ὁρῶν ἀριστερὰ μὲν μέχρι τὴν Καλογρέζα, δεξιὰ δὲ μέχρι τὸ Περιστέρι. Ὁ Πειραιῶς ἀποκόπηκε ὀριστικῶς μετὰ τὴν διείσδυση μεγάλων ἐχθρικών δυνάμεων ἀπὸ Δαφνί πρὸς Περιστέρι.

ΔΙΑΤΑΓΗ
ΣΥΜΠΤΥΞΕΩΣ

Ἡ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΛΑΣ ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς 3ης τοῦ Γενάρη εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασιν τῆς σύμπτυξης (Α.Π. 969). Διατάσσει ὁμῶς τὴν ἐναρξιν τῆς σύμπτυξης τῆς νύκτα τῆς 5—6 τοῦ Γενάρη. Ὑστερα ὅμως ἀπ' τὴν νέα κατάστασιν ποὺ δημιουργήθηκε στῆς 4 διατάσσει (Α.Π. 982/4.1.45 ὥρα 21.15') ἡ σύμπτυξιν νὰ ἐκτελεσθῆ μίαν νύκτα κατ' ἄνωγαν (4—5).

Τὸ Σῶμα Στρατοῦ εἶχε ἐγκαταστήσει τὸ Σ.Δ. τοῦ στῆ Νέα Φιλαδέλφεια προσπαθώντας νὰ ἐνημερώσῃ στὴν κατάστασιν τῆς Κ.Ε. τοῦ ΕΛΛΑΣ καὶ νὰ συνδεθῆ μετὰ τὸν Πειρα.δ. Μόλις εἶλαβε τὴν τελευταία διαταγὴν σύμπτυξεως, ἡ Κ.Ε. ἐξέδωκε ἀμέσως διαταγὴν σύμπτυξεως (Α.Π. 17 ὥρα 23.50') ποὺ τὴν παρέδωσε αὐτοπροσώπως στοὺς διοικητὰς Μονάδων ἢ ἴδια ἢ διοίκησιν ἀναπτύσσοντας καὶ τῆς προφορικῆς ὁδηγίης. Μετὰ τὴν διαταγὴν τὰ τμήματα ἔπρεπε νὰ συμπυκνῶν μέσα στὴν νύκτα, στὴ γραμμὴν Λιόπσει — Κουκουβάουνας — Μετόχι — Β. Μενίδι.

36.— Ἡ ἐπιχείρησις τῆς σύμπτυξης τῶν τμημάτων τοῦ ΕΛΛΑΣ ἀπὸ τὴν Ἀθήνας παρὰ τὴν δυσχερεῖάν της ἐπέτυχεν χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ στὸν ἐχθρὸν Στῆς 3 τὸ πρωῖ στῆς 5 τοῦ Γενάρη τὰ τμήματα ἀρχισαν τὴν σύμπτυσίν τους ἀφοῦ ἀφῆσαν στὴν πρώτη γραμμῇ, σύμφωνα μετὰ τῆς διαταγῆς καὶ τῆς ὁδηγίης τοῦ Σώματος Στρατοῦ, ἐλαφρὰ ἐπίλεκτα τμήματα γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν φυσιογραφίαν τῆς συνέχισεν τῆς μάχης ποὺ θὰ κάλυπτε τὴν σύμπτυξιν. Οἱ διοικήσεις τῶν Μονάδων παρακολούθησαν τὴν ἀπαγκίστρωσιν τῶν τμημάτων τους ἀπὸ κοντά. Τὸ ἐπιτελεῖο τοῦ Σώματος Στρατοῦ ὅταν βεβαιώθηκε πὺς ἡ σύμπτυξιν ἀπὸ τὴν πόλιν ἐπέτυχεν πλήρως ἐγκατέλειπε τὸν Σταθμὸν Διοικήσεώς του στὴν Ν. Φιλαδέλφειαν τὴν 4 ὥρα καὶ 15' τῆς 5.1.45.

Παρὰ τὴν συγκέντρωσιν τμημάτων καὶ μεταγωγικῶν ὅπως καὶ πολλῶν κατοίκων τῆς Ἀθήνας ποὺ ἀκολούθησαν τὸν ΕΛΛΑΣ κατορθώθηκε τὸ πρωῖ τῆς 5ης τοῦ Γενάρη νὰ κατέχῃ τὴν γραμμῇ: Μετόχι — Ἅγιος Γεώργιος — Βαρυτόμπη — Λιόπσει — Τατόι, μετὰ προφυλακῆς στὴν γραμμῇ: Παναγία — Ὑφ. 290 — Ἀδαιμέες. Τὸ 54 Σύνταγμα ἐκάλυψε τὴν λήψιν τῆς διατάξεως ὕστερα ἀπὸ ἀγῶνα ἀμύνης μέχρις ἐσχάτων στὴν γραμμῇ Ν. Παρυφῆ Μενιδίου — Κουκουβάουνας. Τὸ πυροβολικὸν τάχθηκε γιὰ νὰ ὑποσηρίξῃ τὴν γραμμῇ ἀμύνης στὴ Β. παρυφῆ τοῦ Μενιδίου.

Ὁ Πειραιῶς ποὺ εἶχε ἀποκοπῆ ἀπὸ κάθε σύνδεσμον καὶ μετὰ τὸ Σ. Στρατοῦ καὶ μετὰ τὴν Κ.Ε. τοῦ ΕΛΛΑΣ ἀναγκάστηκε, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἰσχυρὴν ἐχθρικὴν πίεσιν νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς σύμπτυξεως πρὸς Μάνδρα.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

Ἡ δημοσίευσις τοῦ ἀγῶνι-
στου ἱστορικοῦ ντοκομμέν-
του τὸ ὅποιον φέρει διὰ
πρώτην φοράν εἰς φῶς ὁ
«Ἐλεύθ. Κόσμος» φθάνει
πρὸς τὸ τέλος τῆς. Πρό-
κειται περὶ τῆς ἀκρω-
ς ἀπορροῆτου ἀναφορᾶς τοῦ
Ἐπιτελείου τοῦ Α' Σώ-
ματος Στρατοῦ τῶν κομ-
μουνιστῶν πρὸς τὴν Κεν-
τρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛ-
ΑΣ, διὰ τῆς ὁποίας γίνε-
ται ἐκτίμησις τῶν ἀντι-
παραταχθεισῶν δυνάμεων,
περιγραφή τῶν μαχῶν,
ἐκτίμησις τῶν γεγονότων
καὶ ἀνάλυσις τῶν λόγων
τῆς ἀποτυχίας τοῦ κομ-
μουνιστικοῦ σχεδίου.

Ἡ δημοσίευσις γίνεται
χωρὶς διόρθωσιν τῶν ἱ-
στορικῶν ἀνακριθειῶν καὶ
διατηρεῖται ἡ ὀρθογραφία
τοῦ χειρογράφου τὸ ὅποι-
ον περιῆλθεν εἰς χεῖρας
μας. Δημοσιεύεται σήμε-
ρον ἡ δεκάτη συνέχεια, ὅ-
που πλέον ὁμολογεῖται ἡ
ἀποτυχία τοῦ ΕΛΑΣ. Ὁ
συντάκτης τοῦ κειμένου,
ἀποφεύγει ἐπιμελῶς νὰ
ἀναφέρεται εἰς τὰς ὁμα-
δικὰς σφαγὰς ἀθῶων τὰς
ὁποίας διέπραξαν οἱ δο-
λοφόνοι τοῦ ΕΛΑΣ, ἄλ-
λὰ δὲν δύναται νὰ μὴ ὁ-
μολογήσῃ τὴν ἦταν, τὴν
ὁποίαν ὁμως ἀποδίδει εἰς
σφάλματα τακτικῆς καὶ
μόνον.

10ον

Ἡ 11α Μεραρχία συνεπτύχθη
στὴ γραμμὴ τῆς Κηφισιάς.

Ὁ ἐχθρὸς δὲν ἀντελήφθη τὴ
σύμπτωξιν τοῦ ΕΛΑΣ. Καὶ ὅταν ἀ-
κόμη ἐκαλεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀπομει-
νντας κςτοίκους τῆς πόλεως ὅτι ὁ
ΕΛΑΣ ἔφυγε τὴν νύχτα, δὲν τόλ-
μησε νὰ μπεῖ στῆς συνοικίας. Λί-
γα τὰγκι ἀναγνωρίσεως προχώ-
ρησαν διστακτικὰ πρὸς τὸ Μενίδι
τῆς ἀπογευματινῆς ὥρας ἀλλὰ γύ-
ρισαν πίσω.

Τὰ στρατεύματα τῆς Ἀθῆνας
καὶ οἱ Μονάδες τῆς ὑπαίθρου ποὺ
ἔλαβαν ἐνεργὲ μέρος στὴν ἀμυνα
τῆς Ἀθῆνας ἐπὶ 34 ἡμέρες συνε-
χῶς χωρὶς κομμιὰ ξεκούραση ἢ
διακοπὴ σὲ ἐπαφῇ μὲ ἐχθρὸ ποὺ
διέθετε ὅλα τὰ συγχρονισμένα μέ-
σα, κατέλαβαν τὴ νέα γραμμὴ
ποὺ διατάχθηκαν μὲ ἀπαράμιλλη
πειθαρχία καὶ παραδειγματικὴ ψυ-
χραιμία. Εἴβαιοι ὅτι ἐκτέλεσαν τὸ
καθήκον τοὺς σὲ λαὸ γιὰ τῆς ἐ-
λευθερίας τοῦ ὁποίου ὄρθωσαν

καὶ στὸν τρίτο κατακτητὴ τὸν
Ἑγγλέσο, ὕστερα ἀπὸ τὸν Ἴταλὸ
στὴν Ἀλβανία καὶ τὸν Γερμανὸ
στὴ Μακεδονία καὶ τὴν κεφαλὴ, τὸ
ἀνάστημά τους, παρὰ τὴν κόπω-
σὴ τους ἦταν ἔτοιμοι νὰ συνεχί-
σουν κάθε ἀγῶνα μὲ ὅποιοσδήποτε
θυσίαι γιὰ τὴν λευτεριά.

Ἡ διοίκησις τοῦ Α' Σ. Στρα-
τοῦ ἐν γνώσει τῆς καρτερίας τῶν
ἀγωνιστῶν τοῦ ΕΛΑΣ ἄλλα καὶ
γνώστης τῆς ὑπερβολικῆς κοπώσε-
ώς τους ἐπρότεινε στὴν Κ.Ε. νὰ
ἀντικατασταθοῦν ὅπ' ἄλλα τιμή-
ματα τῆς ὑποίθρου καὶ νὰ ἀπο-
συρθοῦν γιὰ ἀνάπαυση, ἀνασυγ-
κρότησι καὶ περιθάλψη.

Τὸ Σ.Δ τοῦ Σ. Στρατοῦ στῆς
5 τοῦ Γενάρη ἐγκαιροστάθηκε στὴ
Δεκέλεια

III ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΦΑΣΕΙΣ — ΤΑΚΤΙΚΗ

1.— Ἐκτέθηκε σὲ συντομία ἡ
διεξαγωγή τῆς μάχης τῆς Ἀθῆνας
μέσα στῆς 34 ἡμέρες καὶ ἀναπτύ-
χθηκαν οἱ σημαντικότερες ἐπιχει-
ρήσεις ἀπὸ τῆς πολυπληθεῖς ποὺ
δόθηκαν. Συνοψίζοντας τὸν τιτά-

νιο ἀγῶνα τοῦ ΕΛΑΣ τῆς Ἀθῆ-
νας — Πειραιᾶ παρατηροῦμε ὅτι
τὴ ἀρχικὴ ἐπιθέσῃ του ἦταν αἰφνι-
διαστικὴ. Ἀν καὶ οἱ ἀρχικῆς δι-
νάμεις ποὺ ἐπετέθηκαν μόλις ἦ-
ταν σὲ ἀριθμὸ τὸ 1)3 τοῦ ἐχθροῦ
πολὺ δὲ κατώτερες σὲ ὀπλισμὸ,
ἐπειδὴ ἡ ἐπιθέσῃ ἦταν ταυτόχρο-
νῃ καὶ σφοδρῇ καὶ ἐπειδὴ ἀκόμα
συνοδεύετο ἀπὸ τῆς λαϊκῆς μάζας,
εἶχε ἄμεσα καὶ συντριπτικὰ ἀπο-

τελέσματα στῆς ἐχθρικές ἐστίες
ἀντίστασης. Ὅπου δὲν ἐπιδιώχτη-
κε ἢ δὲν ἐπέτυχε ὁ αἰφνιδισμὸς,
τὰ ἀποτελέσματα ἦταν ἀντίθετα,
γιατὶ ὁ ἐχθρὸς προλάβαινε καὶ ἔ-
θετε σ' ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιο πυ-
ρὸς του ἀπέναντι σὲ ὅποιο ὁ
ΕΛΑΣ δὲν εἶχε νὰ ἀντιτάξῃ πα-
ρὰ τῆς σάρκες τῶν ἀγωνιστῶν
τοῦ.

Τοια παραδείγματα ἔλλειψης

Πτώματα, πτώματα παντοῦ γύρω ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα. Οἱ
αἱμοσταγεῖς Ἐλασίτες, κατέσφαξαν χιλιάδας ἀθῶων κα-
τὰ τὸ Δεκεμβριανὸν τῶν ἐγκληματικῶν ὄργιων.

αίφνιδισμοί είχαν άποφασιστική επίδραση σ' όλο τόν άγώνα:

1ο 'Η επίθεση στού Μακρυγιάννη. 'Η 1η Ταξιαρχία είχε ύπ' όψη της τή δύναμη που ήταν συγκεντρωμένη εκεί. Σύμφωνα με την πρώτη έντολή της μπορούσε να διαθέσει τή νύχτα 4—5 του Δεκέμβρη ή τό πολύ 5—6, μεγαλυτέρες δυνάμεις και να επιχειρήσει την αίφνιδιαστική κατάληψή της. 'Αντί τούτου διέθεσε μόνο του 1ου Συντάγματος που αναγκάστηκε να πάρει έπαφή με τόν έχθρο να σταματήσει μπροστά στής ισχυρές αντιστάσεις του και ύστερα να ζητήσει άναβολή για την όριστική επίθεση 24—48 ώρες. 'Η άναβολή έδωσε καιρό στόν έχθρο να εφαρμόσει τό σχέδιό του και να στηριχθεί στα βαριά όπλα που είχε στην 'Ακρόπολη.

2ο 'Η επίθεση στού Χατζηκόστα, ένός κέντρου αντίστασης του έχθρου παύ' σαν βάση του τό έξασφάλιζε τόν έλεγχο τής άρτηρίας οδού Πειραιώς, δέν ένεργήθηκε αίφνιδιαστικά και άπέτυχε. Τό 4ο Σύνταγμα είχε γιατί είχε άπασχολήσει μεγάλες δυνάμεις στην έπιχείρηση του Θησείου και στα 'Αστυνομικά Τμήματα τής περιοχής του, είτε από κακό ύπολογισμό δέν διέθεσε τής άπαιτούμενες δυνάμεις και έτσι έχασε τόν αίφνιδιασμό. Πολλές φορές ύστερα έπαναλήφθηκε ή επίθεση εκεί άλλα χωρίς άποτέλεσμα. Τό όχυρό έμεινε στα χέρια του έχθρου μέχρι τέλους του άγώνα.

Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΣΤΟ ΓΟΥΔΙ

3ο Στο Γουδί. Οί δυνάμεις που είχαν συγκεντρωθεί εκεί — τής δύσασμε στην άρχή 5.200 — δέν ήταν μικρές, άφού μέσα σ' αυτές ήταν και όλόκληρη σχεδόν ή 'Ορεινή Ταξιαρχία. Μά πολλές από τής δυνάμεις αυτές είχαν διοχτευθεί στην 'Αθήνα και άλλες είχαν στραφεί πρós την 1η Ταξιαρχία, Καισαριανή. 'Ετσι, ή αίφνιδιαστική επίθεση που διατάχθηκε για την 7 Δεκέμβρη στής 5 τό πρώι ζήτημα είναι άν εύρισκε αντίμετωπες τής μισές δυνάμεις. 'Η 11 όμως Μεραρχία του ΕΛΑΣ έχασε τόν αίφνιδιασμό γιατί δέν έπωφελήθηκε να ένεργήσει τή σύντομη νυκτερινή πορεία ώστε να εύρεθεί μια ώρα πριν από τής 5 άπέναντι, στόν άντ.κειμενικό της σκοπό. 'Ετσι αντί την όρισθείσα ώρα να ρίξει από τό βορινό τοίχο του στρατώνα όλες τής δυνάμεις της — 2.500 — και να αίφνιδιάσει όλότελα τούς με πεσμένο ήθικό ύπερασπιστές του, έρριξε σε επίθεση ένα τάγμα — δύναμη 400 — στής 10 ή ώρα που άμέσως καθελώθηκε από την άγγλική άεροπορία και τό πυρά από μέσα τό Γουδί. Κάθε προσπάθεια ύστερα άπ' αυτήν, ήταν όπως άποδείχθηκε μάταιη. Καλλίτερα θα έκανε ή

11 Μεραρχία όταν θεβαιώθηκε πώς τά τμήματά της δέν θάφταναν την καθωρισμένη ώρα για την επίθεση να ζητήσει άναβολή για ένα είκοσιτετράωρο και να γυρίσει έσπευσμένα στην γραμμή που ξεκίνησε. 'Η άποτυχία στο Γουδί ήταν ή πιο σημαντική γιατί με την πτώση του θα έξουδετέρωνε ό ΕΛΑΣ τό σημαντικότερο κέντρο αντίστασης του έχθρου και γιατί οι δυνάμεις τής 11 Μεραρχίας μπαίνοντας στην 'Αθήνα θα άλλαφρωναν από τό βάρος της την 1η Ταξιαρχία και θα έσάφρωναν όριστικά τό Μακρυγιάννη χωρίς να ύπολογίσουμε τής γενικές συνέπειες που θα είχε για τόν όλο άγώνα ή έπιτυχία.

2.— 'Εν τούτοις στής 5 του Δεκέμβρη ήταν στα χέρια του ΕΛΑΣ όλη ή 'Αθήνα εκτός από τό τμήμα που βρισκότανε μέσα στην γραμμή που όρίζεται από την όδον Αιόλου — 'Ερμού — Πλ. Μητροπόλεως — 'Αδριανού — Πλ. Μακρυγιάννη — Λεωφ. Βασ. Σοφίας — 'Ηρώδου 'Αττικού — Λ. Κήφισιάς — Εύαγγελισμός — Κολωνακι — όδός Σάλωνος — 'Ομόνοια.

ΑΥΡΙΟΝ : 'Η συνέχεια

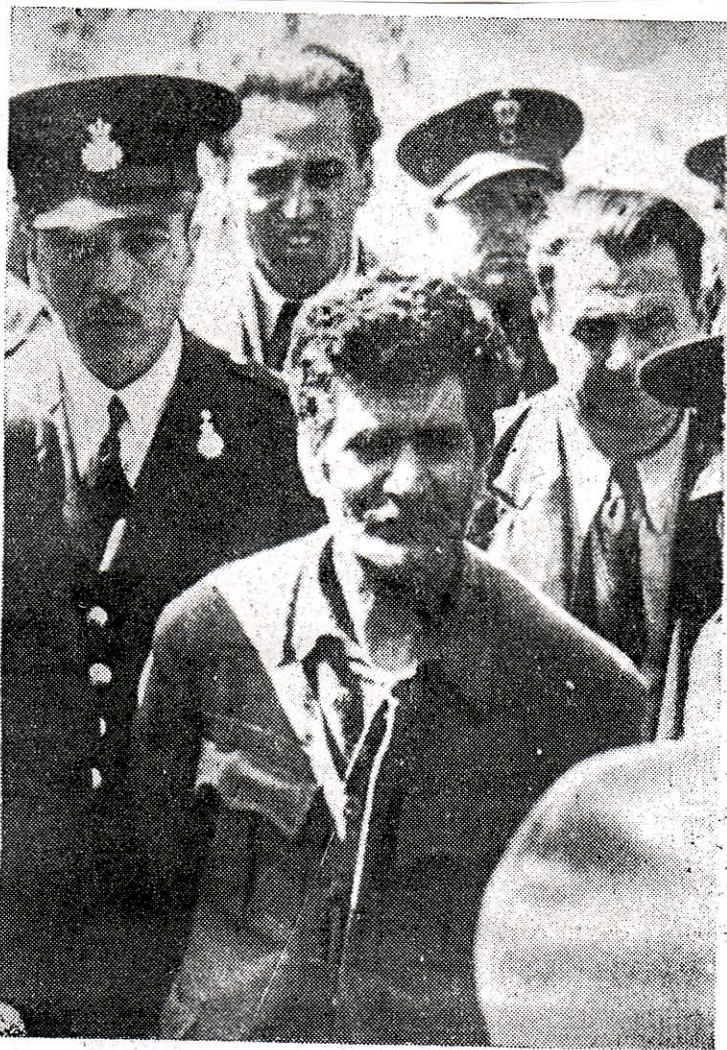
25-ΔΕΚ-1976

Ἡ δημοσίευσις τοῦ ἀγνώστου ἱστορικοῦ ντοκουμέντου τοῦ ὁποίου φέρεται διὰ πρώτην φοράν εἰς φῶς ὁ «Ἐλεύθ. Κόσμος» φθάνει πρὸς τὸ τέλος τῆς. Πρόκειται περὶ τῆς ἀκριβῆς ἀπορρήτου ἀναφοράς τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ τῶν κομμουνιστῶν πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛΑΣ, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἐκτίμησις τῶν ἀντιπαραταχθεισῶν δυνάμεων, περιγραφή τῶν μαχῶν, ἐκτίμησις τῶν γεγονότων καὶ ἀνάλυσις τῶν λόγων τῆς ἀποτυχίας τοῦ κομμουνιστικοῦ σχεδίου.

Ἡ δημοσίευσις γίνεται χωρὶς διόρθωσιν τῶν ἱστορικῶν ἀνακριθειῶν καὶ διατηρεῖται ἡ ὀρθογραφία τοῦ χειρογράφου τὸ ὁποῖον περιήλθεν εἰς χεῖρας μας. Δημοσιεύεται σήμερον ἡ δεκάτη συνέχεια, ὅπου πλέον ὁμολογεῖται ἡ ἀποτυχία τοῦ ΕΛΑΣ. Ὁ συντάκτης τοῦ κειμένου, ἀποφεύγει ἐπιμελῶς νὰ ἀναφέρεται εἰς τὰς ὁμαδικὰς σφαγὰς ἀθῶων τὰς ὁποίας διέπραξαν οἱ δολοφόνοι τοῦ ΕΛΑΣ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ τὴν ἦταν, τὴν ὁποῖαν ὅμως ἀποδίδει εἰς σφάλματα τακτικῆς καὶ μόνον.

11ον

Δηλαδή στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ ἔμεναν οἱ συνοικίαι Πλάκας καὶ Κολωνάκι, τὸ Ζάππειο μὲ τὸν Ἐθν. Κήπο, τὰ Ἀνάκτορα (παλαιὰ καὶ νέα) καὶ οἱ μεγάλοι δρόμοι: κομμάτι ἀπ' τὴν ὁδὸ Αἰόλου, ἡ ὁδὸς Σταδίου, Πανεπιστημίου, Ἀκαδημίας καὶ τμήμα τῆς ὁδοῦ Σόλωνος μαζί μὲ τὴν πλατεῖα Ὀμόνοιας μέχρι Κάνιγγος καὶ Βάθης. Μέσα στῆς γραμμὲς τοῦ ΕΛΑΣ ὄμως ἔμεναν ὀρισμένα κέντρα ἀντίστασης τοῦ ἐχθροῦ. 1) Γουδί-μὲ Σχ. Χωροφυλακῆς καὶ μὲ κτήρια ἄλλα μέχρι τοῦς Ἀμπελοκήπους. 2) Στρατώνες Μακρυγιάννη μὲ τὴ γύρω περιοχὴ μέχρι Λεωφ. Συγγροῦ, Στῆλης Ὀλ. Διὰ καὶ κτίριο Φρουραρχείου (Παλαιὸ Α' Σ.Σ.) 3) Σχολὴ Εὐελπίδων. 4) Παραπήγματα. 5) Φυλακὲς Ἀβέρωφ μαζί μὲ τῆς Γυ-

Ὁ Λιόλιος, ἕνα ἀπὸ τὰ ἀνθρωπόμορφα κτήνη τοῦ ΕΛΑΣ, πού πρωταγωνίστησε εἰς τὴν σφάγη τῶν διϋλιστηρίων τῆς Οὐλέν. Δεκάδες ἀθῶους κατεκρεοῦργησε μὲ ἕνα τσεκούρι. Ἀργότερα, ὅταν συνελήφθη, ἐπλήρωσε διὰ τὰ φοβερὰ κακουργήματά του.

ναϊκές καὶ τὸ 3ο Στρατ. Νοσοκομεῖο. 6) Γενικὴ Ἀσφάλεια. 7) Πολυτεχνεῖο. 8) Εἰδικὴ Ἀσφάλεια (ὁδὸς Ἐλπίδος) μαζί μὲ 3—4 κτίρια κοντὰ πού τὰ χρησιμοποιοῦσε γιὰ κέντρο ἀντίστασης. 9) Φυλακὲς Χατζηκόστα ὁδοῦ Πειραιῶς. 10) Ἐπαυλὴ Θών. Ἐκτός ἀπ' αὐτὰ καὶ ὅσα κτίρια χρησιμοποιοῦσαν οἱ Ἑγγλέζοι ἢ γιὰ γραφεῖα ἢ γιὰ στρατώνες πού δὲν διατάχθηκαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τὰ

τμήματα τοῦ ΕΛΑΣ νὰ καταλάβουν. Ἀπὸ τὰ πάρα-πάνω ὁμῶς κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ ἀγῶνα περιήλθαν, στὰ χέρια τοῦ ΕΛΑΣ ἀρκετά: 1) Τὸ κτίριο τοῦ Φρουραρχείου (Παλ. Α' Σ. Στρατοῦ). 2) Ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων μαζί μὲ τὸ κτίριο τῆς Γεωγρ. Ὑπηρεσίας Στρατοῦ. 3) Οἱ φυλακὲς Ἀβέρωφ μαζί μὲ τῆς Γυναϊκῆς καὶ τὸ 3ο Νοσοκομεῖο. 4) Γενικὴ Ἀσφάλεια. 5) Πολυτεχνεῖο. 6) Εἰδι-

κὴ Ἀσφάλεια. 7) Ἐπαυλὴ Θών ὁμῶς καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ κτίρια πού κατεῖχαν οἱ Ἀγγλοί.

3.— Ἡ ἐπιθετικὴ δράσις τοῦ ΕΛΑΣ μὲ τὴν ἀποψη τῆς πρωτοβουλίας στὰ χέρια τοῦ συνεχίστηκε μέχρι τῆς 16—17 τοῦ Δεκεμβρίου ἀλλὰ ὅσο πῆγαινε ἀδυνατίζε ὄχι γιὰτὶ ἔλειπε τὸ ἐπιθετικὸ πνεῦμα ἀνάμεσα στοὺς ἀγωνιστῆς τοῦ ΕΛΑΣ — αὐτὸ ἔμενε ἀμείωτο μέχρι καὶ τὴν τελευταία ἡμέρα τῶν ἐπιχειρήσεων ὅπως δείχνουν τὰ ἐπίσημα ἄρχεῖα — ἀλλὰ γιὰτὶ ἡ συνεχῶς ἀφικνούμενες ἐνισχύσεις τῶν Ἀγγλῶν ἤξαναν τὴν κρουστικὴν ἰκικότητα τοῦ ἐχθροῦ καὶ οἱ ἀντιδραστικοὶ σηκωνότανε σὲ ἦθικό.

Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΗΤΤΑ

Ἀπὸ τῆς 16—17 τοῦ Δεκεμβρίου οἱ ἐπιθέσεις τοῦ ΕΛΑΣ συνεχίζονταν μὲν ἀλλὰ ὄχι μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία. Ὁ ἀντίπαλος εἶχε δημιουργήσει πιά γερά καὶ ἀπόρητα κέντρα ἀντίστασης καὶ βάσεις ἐξόρμησης ἀπὸ τῆς ὁποίας μὲ ἐπιθέσεις καὶ ἀντεπιθέσεις ἐξουδετέρωνε τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐπιθέσεων τοῦ ΕΛΑΣ. Ἡ μορφή αὐτῆ τοῦ ἀγῶνα βάσταξε μέχρι τῆς 28 τοῦ Δεκεμβρίου ὅταν καὶ ἡ πρωτοβουλία στῆς ἐπιχειρήσεις διαδοχικὰ μετατοπίζονταν ἀπὸ τὸν ΕΛΑΣ στὸν ἀντίπαλο.

Ἀπὸ τῆς 28 τοῦ Δεκεμβρίου μέχρι τῆς 4 τοῦ Γενάρη ὁ ἐχθρὸς ἔχοντας πιά συντριπτικὴ ὑπεροχὴ καὶ σὲ δυνάμεις καὶ σὲ ὀπλισμὸ εἶχε στὰ χέρια τοῦ πλήρη πρωτοβουλία καὶ ἐνεργοῦσε μαζικὲς ἐπιθέσεις. Ἔτσι ὁ ΕΛΑΣ μεταῆσσε στὸν ἀγῶνα ἐλαστικῆς — ὅσο ἦταν δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῆ ὁ ὁρος αὐτός — ἄμυνας. Στῆς 4 τοῦ Γενάρη ἡ ἠττα ἦταν ὀριστικὴ.

Ἡ ἡγεσία εἶχε νὰ διαλέξει: 1) Νὰ ἀφήσῃ νὰ κλειστῇ στὴν Ἀθῆνα καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ἀγῶνα ὡς τὰ ἔσχατα. 2) Νὰ ἀπαγκιστρωθῆ καὶ νὰ συμπυκνωθῆ ἐξω τῆς πόλης ὅποτε θὰ συνέχιζε τὸν ἀντάρτικ ἀγῶνα τῆς ὑπαιθρου. Στὴ πρώτη περίπτωση ἡ διάρκεια δὲν θὰ ἦταν μεγάλη μὲ τὰ μέσα πού διέθεταν οἱ Ἀγγλοὶ ἢ ἐκακὴ ἀνάρτησις θὰ γινόταν σύγχρονα σὲ πολλὰ τετραγῶνα τῆς πόλης. Οἱ ἀπώλειες τῶν ἀγωνιστῶν, τοῦ λαοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν κτιρίων θὰ ἦταν παμμέγιστες καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦταν νὰ ἐξουδετερωθοῦν 8—10 χιλιάδες μαχητῆς τοῦ ΕΛΑΣ ἄριστοι μὲ τὸν ὀπλισμὸ τους. Στὴν δεύτερη περίπτωση ὁ ἀντάρτικος ἀγῶνας θὰ τραβούσε τὴν δυνάμει τοῦ ΕΛΑΣ ἐξω ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ τοὺς δρόμους τοῦ ἠ-δυναμικότερου τῶν μέσων τοῦ ἐχθροῦ θὰ ἐμειώνετο ἀρκετά. Ἡ ἡγεσία διάλεξε τὸ δεύτερο καὶ διατάχθηκε ἡ συμπύκνωσις. Ἡ ἐπιχτήρησις τῆς συμπύκνωσης ἦταν ἡ πιὸ δύσκολη.

ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗΝ: Ἡ συνέχεια

Ἡ δημοσίευσις τοῦ ἀγῶν-
στοῦ ἱστορικοῦ ντοκουμέν-
του τὸ ὁποῖον φέρει διὰ
πρώτην φορὰν εἰς φῶς ὁ
«Ἐλευθ. Κόσμος», ὀλο-
κληρῶνεται αὐριον. Πρό-
κειται περὶ τῆς ἄκρας ἀ-
πορρήτου ἀναφοράς τοῦ
Ἐπιτελείου τοῦ Α' Σώ-
ματος Στρατοῦ τῶν κομ-
μουνιστῶν πρὸς τὴν Κεν-
τρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΕΛ
ΑΣ, διὰ τῆς ὁποίας γίνε-
ται ἐκτίμησις τῶν ἀντι-
παραταχθεῖσάν δυνάμεων,
περιγραφή τῶν μαχῶν,
ἐκτίμησις τῶν γεγονότων
καὶ ἀνάλυσις τῶν λόγων
τῆς ἀποτυχίας τοῦ κομ-
μουνιστικοῦ σχεδίου.

Ἡ δημοσίευσις γίνεται
χωρὶς διόρθωσιν τῶν ἱ-
στορικῶν ἀνακριθειῶν καὶ
διατηρεῖται ἡ ὀρθογραφία
τοῦ χειρογράφου τὸ ὁποῖ-
ον περιήλθεν εἰς χεῖρας
μας. Δημοσιεύεται σήμε-
ρον ἡ πρωτελευταία συνέ-
χεια, ὅπου πλέον ὁμολο-
γεῖται ἡ ἀποτυχία τοῦ
ΕΛΑΣ. Ἄλλ' ἢ ἤττα, ἀ-
ποδίδεται εἰς σφάλματα
τακτικῆς καὶ μόνον.

Τὰ Δεκεμβριανὰ δὲν ὑπῆρξαν μόνον ἡ ἀπόπειρα τῶν κομ-
μουνιστῶν νὰ καταλάβουν τὴν ἐξουσίαν. Ὑπῆρξαν κυρίως
ἡ εὐκαιρία διὰ τὰς ὀρδὰς τοῦ ΕΛΑΣ νὰ ἱκανοποιήσουν τὰ
δολοφονικὰ τῶν ἐνστικτικῶν. Χιλιάδες ἀθῶοι Ἕλληνες ἐσφά-
γησαν, ὅπως αὐτοὶ εἰς τὴν περιοχὴν Κυψέλης. Εἶχον τόσον
κακοποιηθῆ, μὲ μαχαίρια καὶ τσεκούρια, ὥστε πολλοὶ νέ-
κροι δὲν ἀνεγνωρίσθησαν.

ἄχρου μὲ ἀντεπίθεσιν, ἡ προσβο-
λὴ τῶν πλευρῶν τῆς ἐχθρικής διά-
ταξης σὲ κάθε προπαρασκευῆ ἐ-
πίθεσής της ἔφερε τὸ καταπληκτι-
κὸ ἀποτέλεσμα νὰ συγκρατηθῆ ὁ
ἀγῶνας 34 ἡμέρες μὲ μισὰς ἀρι-
θμητικὰς δυνάμεις μὲ μηδαμινὸ σὲ
σύγκρισιν μὲ τὸν ἀντίπαλο ὄπλι-
σμὸ καὶ μὲ τελεία ἔλλειψιν δύο ὀ-
πλῶν ποῦ διέθεταν οἱ ἀντίπαλοι:
τῆς ἀερυπτορίας καὶ τῶν τάγκς.

Ἡ ἔλλειψις ἐξ ἄλλου ἐφεδρειῶν
ἀπὸ τῆς πρώτης μέρας τῆς μάχης
ἀνάγκασε τὴ Διοίκησιν τοῦ Α' Σ.
Στρατοῦ νὰ ἀντιμετωπίζει τὴν
κάθε κατάστασιν μὲ ἀναπύροσα-
μογὴ τῶν δυνάμεων χωρὶς νὰ δι-
στάζει νὰ σχηματίζει καὶ διαλύει
συγκροτήματα ἀποσπάσματα καὶ
ταξιαρχίαι ἀκόμη.

Δὲν ἐνδιεφέρθηκε γιὰ τὸν ἀρι-
θμὸ τῶν μαχητῶν ἀλλὰ γιὰ τὸ ἡ-
θικό τους. Μὲ τὴ γνώμη ὅτι οἱ
λίγοι ἀποφασιστικοὶ θάφερναν
καλύτερο ἀποτέλεσμα μόνον τοὺς
παρὰ ἂν ἀνακατεῦνταν σ' αὐτοὺς
καὶ οἱ κουρασμένοι ποῦ θὰ παρέ-
σθραν καὶ τοὺς πρώτους δὲν δυσ-
κολεῦτηκε νὰ βγάλει ἀπὸ τὸν ἀ-
γῶνα ἐντελῶς δολοκλήρες μονάδες
καὶ νὰ τῆς στείλει νὰ ξεκουρα-
στοῦν ψυχικὰ

Τὸ Α' Σ Στρατοῦ εἶχε τὴν ἐν-
τολὴ ἀρχικὰ μὲν νὰ περιορισθεῖ
στὸν ἀγῶνα μέσα τῆς πόλεως Ἀθ-
θῆνα — Πειραιᾶ, ἀργότερα δὲ
μόνο τῆς Ἀθῆνας. Ὡστε δὲν εἶ-
χε νὰ ἀντιμετωπίζει ἐπιχειρήσεις
ἐλιγμοῦ ἀλλὰ τὴν κατὰ μέτωπον
μάχην. Ἀντίθετα οἱ Μεραρχίαι ΙΙ
(ἀριστερὰ) καὶ ΧΙΙΙ (δεξιὰ) ἐ-
κτός ἀπ' ὅτις εἰδικὲς ἀποστολὰς
ποῦ τοὺς ἀνατέθηκαν στὴ γενικό-
τητα εἶχαν τὴν κύρια ἀποστολὴ
τοῦ ἐλιγμοῦ: τῆς κάλυψης τῶν
πλευρῶν τοῦ Α' Σ. Στρατοῦ. Τὴν
ἀποστολὴν τοὺς αὐτὴ ἐξεπλήρωσαν
μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας (4.
1.45). Στὴ σύμπτυσιν ὁμως ἀντί

νὰ τὴν ἐνεργήσουν μὲ κατεύθυνση
συγκλίνουσα στὴν κατεύθυνση τοῦ
Σ. Στρατοῦ τὴν ἐνέργησαν σὲ κα-
τεύθυνση ἐποκλίνουσα. Ἡ ΙΙ πρὸς
Πεντέλη καὶ ἡ ΧΙΙΙ πρὸς Αἰγάλεω.

Στὸν ἀγῶνα μέσα στὴν Ἀθῆ-
να ἡ πρωτεύουσα μέριμνα τῆς Δι-
οικήσεως ἦταν νὰ γίνει πρῶτα-
πρῶτα κύρια τῶν περισσοτέρων
συνοικιῶν ποῦ ἦταν φιλικὲς στὸν
ἀγῶνα, ὕστερα κέραιον σημείων
καὶ σημαντικῶν χώρων γιὰ νὰ χρη-
σιμέψουν σὰν ἐστίαις ἀντίστασης
καὶ βάσεις ἐξορμήσεως. Δὲν ἐπε-
δίωξε τὴν κατάληψιν δύο σημαντι-
κῶν χώρων 1, τῆς Ἀκρόπολης γιὰ
ἰοὺς λόγους ποῦ ἀναφέρθησαν καὶ
2) τοῦ Λυκαβηττοῦ γιὰτὶ μῶρφο-
σε ἀμέσως τὴ γνώμη πῶς ἦταν μὲν
εὐκολὴ ἡ κατάληψή του ἀλλὰ δύσ-
κολὴ ἡ συγκράτησί του. Χῶρος
ποῦ θὰ απαιτοῦσε γιὰ νὰ κρατη-
θεῖ μεγάλας δυνάμεις καὶ πυκνοὺς
φραγμοὺς ὄπλων. Δὲν τὰ διέθετε
καὶ τὰ δύο.

6) Γενικὰ συμπεράσματα:

— Ἡ ἀπόδοσιν τῶν μαχητῶν
καὶ σὲ ἱκανότητα μαχητικὴ καὶ σὲ
κάρτερια ἔφθασε τὸ κατακόρυφο,
ὥστε νὰ τοὺς ἀποδίδεται ἀποφα-
σιστικὰ ὁ τίτλος τοῦ ἥρωα. Χαρα-
κτηριστικὰ προσόντα τῶν μαχη-
τῶν ἦταν ἡ αὐτοθυσία καὶ πειθαρχία
μέχρι θανάτου. Ἰδιαιτέρη ση-
μασία πρέπει νὰ δοθῆ στὴν ἀνά-
πτυξιν τῆς πρωτοβουλίας — σὰν
λαϊκοῦ μαχητῆ — σὲ ὑπέριστο βαθ-
μῶ. Ἀκόμη ἡ συναδελφότης με-
ταξὺ τῶν συναγωνιστῶν καὶ ἡ ἀ-
γάπη στὸ Λαὸ.

— Τὰ στελέχη ἀναδείχθησαν
γέλια. Ἀντιμετώπισαν τὸν ἀγῶ-
να ἄφοβα, πρωτόβουλα καὶ μὲ αὐ-
ιοθυσία Ἀπ' αὐτὸ καὶ οἱ μεγά-
λες ἀπώλειαι σὲ στελέχη. Ἀριστη
συμπεριφορὰ σ' τοὺς μαχητῆς τους.

12ον

Γιατὶ ἐνῶ ὁ ἐχθρὸς δροῦ-
σε μὲ ἄφθονα μηχανοκίνητα
σὰν τανῶλια στὰ δύο πλευρὰ τῆς
ταράταξης τοῦ ΕΛΑΣ (Καλογρέ-
ζα καὶ Περιστερὶ) τὸ μέτωπον μέ-
σα στὴν πόλιν ἔφτανε ὡς σχεδὸν
τὴν Ὀμόνοια. Ἄν τὴ νύχτα 4—5
τοῦ Γενάρου ὁ ἀντίπαλος ἀντελαμ-
βάνετο τὴν σύμπτυσιν καὶ ἐνεργού-
σε δραστήρια, ἡ ἐπιχείρησιν τοῦ
ΕΛΑΣ ἡ τελευταία τῆς πόλης, θὰ
μετατρέποταν σὲ σφαγὴ. Πάρη-
ρκαν ἐν τούτοις ὅλα τὰ μέτρα καὶ
οἱ ἡρωϊκοὶ ἀγωνιστῆς τοῦ ΕΛΑΣ
ἐκτέλεσαν τὴν πιὸ δύσκολη ἐπι-
χείρησιν τῆς ἀπαγκιστρώσεως καὶ
σύμπτυσιν τέλεια τόσο ποῦ κα-
τάπληξε τὸ ἀγγλικὸ στρατηγεῖο.

4) Ἔτσι ὁ ἀγῶνας τῆς Ἀθῆ-
νας μπορεῖ νὰ ληχθεῖ πῶς περι-
λαμβάνει 4 φάσεις.

1η) Τὴν ἐνεργητικὴν ἐπίθεσιν διάρ-
κειας 13 ἡμερῶν

2ο) Τὴν μικτὴν ἐπίθεσιν - ἐλαστι-
κῆς ἄμυνας, διάρκειας 12
μέρας

3ο) Τῆς ἐλαστικῆς ἄμυνας διάρ-
κειας 8 μέρας

4ο) Τὴ σύμπτυσιν διάρκειας 1 ἡ-
μέρας.

5) Ἡ τακτικὴ ποῦ ἐφάρμοσε ἡ
ἡγεσία τοῦ Ἀγῶνα τῆς Ἀθῆνας
ἦταν κυρίως ἡ συγκράτησιν τοῦ ἐ-
πιθετικοῦ πνεύματος τῶν στελε-
χῶν. Ἦξερε καλὰ ὅτι ἂν ἄφηνε τῆς
δυνάμεις της νὰ μετᾶσχουν σὲ ἀ-
γῶνα καθαρὰ ἄμυνας, ἡ ἔλλειψιν
ὑπλ.σμοῦ καὶ μεγάλων ἐφεδρειῶν
θὰ εἶχε ὡς ἀμεσο ἀποτέλεσμα
τὴν πλήρη δ' ἄλυση τῶν μονάδων
καὶ τὴν καταστροφὴν. Ἀντίθετα ἡ
ἀνάληψιν συνεχῶν ἐπιθέσεων, ἡ ἀν-
τιμετώπισιν κάθε ἐπιτυχίας τοῦ ἐ-

«Η δημοσίευση του αγνώστου ιστορικού ντοκουμέντου το οποίο φέρει διά πρώτην φοράν εις φώς ο «Έλευθ. Κόσμος», δημοσιεύεται σήμερα. Πρόκειται περί της άκρας άπορρήτου άναφοράς του Έπιτελείου του Α' Σώματος Στρατού των κομμουνιστών προς την Κεντρικήν Έπιτροπήν του ΕΛΑΣ, διά της όποιας γίνεται έκτιμηση των αντιπαραταχθεισών δυνάμεων, περιγραφή των μαχών, έκτιμηση των γεγονότων και άναλυσις των λόγων της άποτυχίας του κομμουνιστικού σχεδίου.

13 = 20

— Ιδιαίτερα οί μαχητές της Αθήνας — Πειραιά πολεμούσαν με τον άερο της πείρας της μάχης ανάμεσα στα σπίτια, από τετράγωνο σε τετράγωνο, μέσα στα σπίτια από δωμάτιο σε δωμάτιο άκόμα. Ο μαχητής του δουνού, ο αντίρτης, προτιμούσε τη μάχη του ύπαιθρου που γνώριζε. Τα σπίτια τον τρόμαζαν. Δυσκολευόταν να άμυνθή μέσα σ' αυτά. Όταν άνεκατεύονταν με τον μαχητή της πόλης προσαρμόζονταν στον άγώνα τους και απέδιδαν περισσότερο.

— Η συμμετοχή του λαού χωρί προηγούμενο. Δεν γόγγιζε στής 34 μέρες της πείνας, του κρύου, της έλλειψης φωτισμού, των κινδύνων από της μάχης που γινότανε έξω από την πόρτα του σπιτιού του. Αντίθετα σύνδραμε τον άγώνα με όλα του τα μέσα και με τη ζωή του άκόμη. «Ήξερε γιατί γινότανε ο πόλεμος, τον βεβαίωσε αναπότρεπτο τον έκαμε δικό του και τον έξυπνήρησε.

1. Στής 6 του Γενάρη τα τμήματα του ΕΛΑΣ του Α' Σώματος Στρατού είνε έγκαιροστημένα καθάλα στην άρτηρία Πάρνηθας και Τατόϊ ενώ η ΙΙ Μερραρχία άριστέρα έχει καλύψει της διαβάσεις της Πεντέλης και η ΧΙΙΙ Μερραρχία δεξιά της Έλευσίνας. Ο Σ.Δ. του Α' Σ.Σ. μετακινήθηκε από Δεκέλεια στα Κακοσάλεσι.

Τα τμήματα της ΧΙΙΙ Μερραρχίας που ύποχωρούσαν προς Έλευσίνα δέχθηκαν επίθεση από Άγγλικά μηχανοκίνητα στη όψη της Λίμνης Κουμουνούρου κοντά

στο Σκαρομάγκά. Οί Άγγλοι όμως δεν προχώρησαν από κεί.

Στο άριστερό πλευρό της διάταξης 40 μηχανοκίνητα περίπου μπήκαν στη Κηφισσία τό μεσημέρ άφού συμπύτυχθηκαν από κεί τα τμήματα της ΙΙ Μερραρχίας.

Η άεροπορία των Άγγλων έδειξε μεγάλη δραστηριότητα όλη την ήμερα και σε άναγνωρίσεις και σε πολυβολισμούς.

2. Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ θέτει και πάλι την ΙΙ Μερραρχία υπό τό Α' Σ. Στρατού όπως και τό μετακινούμενο προς Νότο 30δ Σύνταγμα που έφθασε μ' ένα Τάγμα ως τό Κακοσάλεσι. Στής 7 Γενάρη η έχθρική άεροπορία ήταν δραστήρια στο λεκανοπέδιο Άττικής.

Στό δεξιο της διάταξης οί Άγγλοι ένήργησαν πιο γρήγορα με άντικειμενικό σκοπό να έλευθερώσουν τό δρόμο Θηβών. Στή... Κάζα τμήματα της ΧΙΙΙ Μερραρχίας και τό δου Σύντάγματος Πειραιώς έπειτα από αίφνηδιστική επίθεση των Άγγλικών μηχανοκινήτων συμπύτυχθηκαν στη γραμμή Άγ. Σωτήρα Κάζας.

3. Η προέθηση των άγγλων στη κύρια άρτηρία των θηβών συνεχίστηκε και στής 8 του Γενάρη, στής 13 & 30' μπαινει στο Κριεκούκι με 25 μηχανοκίνητα. Από τό Κριεκούκι προχωρούν προς τό Κρηφόκαστρο (Θεσπιαί) όπου αίνηδιάζουν τό Λόχο Διοικήσεως του Στρατηγείου της Ο.Μ.Σ. που ήταν έτοιμος να κινήσει για την Άράχωβα Μετά τον διασκορπισμό τμημάτων της Ο.Μ.Σ. τό Στρατηγείο της μετεφέρθη εις Άράχωβα.

Άλλα: δυνάμεις μηχανοκίνηται περί τά 80 με πολύ πελίκο την 14 ώρα της 8ης του Γενάρη μπαίνουν στη θήβα.

Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ για ν' αποφυγή της μάχης στής άρτηρίες 3ο η ύπεροχή του έχθρου με τά μηχανοκίνητα είνε συντριπτική για της έλαφρές δυνάμεις του ΕΛΑΣ διατάσσει τά τμήματα (Α.Π. 1065) να θυούν από τους δρόμους. Η ΙΙ Μερραρχία να περάσει στην Άττική και κρατώντας έλαφρο όπλισμό να δράσει με αίφνηδιστικές έπίδρομές στής περιοχές της Πεντέλης, Πάρνηθας, Κιθερώνος. Τό Α' Σ.Σ. να προσπαθήσει να στείλει στην Άθήνα άριθμό μαχητών. Οί υπόλοιπες δυνάμεις μαζί με τό 30δ Σύνταγμα με δρομολόγιο έξω από τους δρόμους να κατευθυνθούν προοδευτικά στη Λοκρίδα.

Οί μονάδες Πελοποννήσου να

διοχετευθούν προοδευτικά στην Γελοπόννησο.

4. Στής 9 του Γενάρη και ώρον 10 Άγγλικά Τάγχα από την Θήβα μπήκαν στη Λειβαδιά από κεί ένα προχώρησε προς τη Λαμία κι ένα προς την Άραχωβα, άλλα γύρισαν πίσω και όλα μαζί τό μεσημέρι ξαναγύρισαν στη Θήβα.

Στής 15 ώρα Άγγλική μηχανοκίνητη φάλαγγ κινήθηκε από τη Θήβα προς τό Κακοσάλεσι. Τό εκεί σταθμεούν 54 Σύνταγμα αίνηδιάστηκε και δεν μπόρεσε ν' άντισταθεί.

Στό μεταξύ άρχίζουν διαπραγματεύσεις αντιπροσώπων του ΕΑΜ με τους Άγγλους για σύναψη άνακωχής.

5. Στής 10 του Γενάρη η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ αποφασίζει (Α.Π. 1046) ν' άποσύρη από την Λοκρίδα της δυνάμεις του Α' Σ. Στρατού και να μεταφερθούν διά των στενών των θερμοπυλών στην περιοχή Γιαντιού — Ρεντίνα για να άνασυγκροτηθούν. Στή Λοκρίδα να μείνει τό 30 και 54 Σύνταγμα για να προσβάλλουν τά πλευρά και τά νότα του έχθρου.

6. Στής 11 του Γενάρη ύπογράφτηκε άνακωχή έχθροπραξιών μεταξύ Άγγλων του Στρατηγού Σκόμπυ από τη μία μεριά και της 4μελούς αντιπροσωπείας του ΕΑΜ από την άλλη Η έφαρμογή της άνακωχής θ' άρχιζε από τά μεσάνυχτα της 14—15 του Γενάρη.

7. Η τελευταία σοβαρή έπιχείρηση που έλαβε χώρα μεταξύ του ΕΛΑΣ και των Άγγλικών Δυνάμεων ήταν στα Β. Άγίου Κωνσταντίνου — Λοκρίδος της 13 του Γενάρη όπου δυνάμεις της Ταξιαρχίας Ιππικού με τμήματα του Α' Σ. Στρατού επέτέθησαν αίφνηδιστικά κατά φάλαγγας μηχανοκινήτων Άγγλικών στην όποία έπέφεραν μεγάλες άπώλειες και πήσαν 8 μηχανοκίνητα. Έτσι έληξαν ούσιαστικά οί έπιχειρήσεις του ΕΛΑΣ.

Μέχρι της 12.2.45 που ύπογράφτηκε η συμφωνία της Βάρκιζας τά στρατεύματα του ΕΛΑΣ άνασυγκροτήθηκαν και άνεφοδιάστηκαν έτοιμα να άναλαθούν νέους άγώνες για τη λευτεριά και άνεξαστησία του Λαού. Μά η ύπογραφή της συμφωνίας έδωσε τέλος στον πορισμό του έθνικολογικού Στρατού που επί τρία χρόνια έστάθηκε φρουρός μέσα στο Έλληνικό έδαφος της τιμής της πατρίδος.

8. Η Κ.Ε. του ΕΛΑΣ με την ευκαιρία της ύπογραφής της συμ-

φωνίας τής Βάρκιζας στέλνει στήσ Μόνάδες τού ΕΛΑΣ τήν παρά κάτω Διάταγή.

«Κ.Ε. Ε.Λ.Α.Σ

Επιτ. Γρ. 11 ἀριθ. 1561

Προκήρυξη

Πρός τούς Ἀξιωματικούς, Καπετανέους καί Μαχητές τού ΕΛΑΣ, ΕΛΑΝ καί Ἐθν Πολιτοφυλακή

Συναγωνιστές,

Ἡ Κ.Ε. τού ΕΛΑΣ μέ θαθειά συγκίνηση σᾶς ἀνακοινώνει ὅτι ὕστερα ἀπό τή συμφωνία τῆς 12ης τού Φλεβάρη ἐ.ξ. ὁ ἔνδοξος ἔνοπλος ἀγώνας σᾶς τερματίζεται.

Οἱ ἀγώνες καί οἱ θυσιές σᾶς δὲν ἀποτελοῦν μόνον τήν ὑψηλότερη ὑπηρεσία πρὸς τήν Πατρίδα καί τὸν Ἑλληνικὸ Λαό. Ἀποτελοῦν ἐπίσης συμβολὴ θετικὴ πρὸς τὸν ὅλο Συμμαχικὸ ἀγῶνα παγκοσμίως ἀναγνωρισμένη.

Τὴν ὥρα πού ἦταν ὅλα σκοτεινά «γιατὶ τάσκιαζε ἡ φοβέρα καί τὰ πλάκωνε ἡ σκλαδιά» ἀστράψε καί ξανάξησε σὲ σᾶς ἡ φλογισμένη παράδοση τού μεγάλου 21.

Ἀληθινοὶ συνεχιστὲς τοῦ ἀναστηλώσατε τὸ ἐθνικὸ φρόνημα. Κρατήσατε ὑψηλά τὴν ἐλληνικὴ ψυχὴ. Προστατέψατε τὸν Λαό ἀπὸ τὸν ζεπεσμό. Κρατήσατε τὴν τάξη καί τὴν ἀσφάλεια στῆς περιοχὲς πού προστάτεψαν τὰ ὄπλα σᾶς. Ἐμπνεύσατε τὸν τρόπο στοὺς κατακτητὲς καί τούς προδότες. Βοηθήσατε τὸ Λαό νὰ βάλει θεσμοὺς ὀρισμαμένους στῆ Δημοκρατικὴ του συνείδηση. Βοηθήσατε μέ τὰ ὄπλα σᾶς καί τὸ αἷμα σᾶς στὸ διώξιμό των κατακτητῶν καί τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας σᾶς. Μὲ τὸν τελευταῖο ἀγῶνα δείξατε σ' ὅλο τὸν κόσμον ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Λαός δὲν εἶνε διατεθειμένος νὰ δεχθεῖ οὔτε μιά στιγμὴ κανένα εἶδους στραγγαλισμὸ των δημοκρατικῶν δικαιωμάτων του καί καμμιά προσβολὴ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας του. Ἡ συμφωνία τῆς 12ης τού Φλεβάρη τερματίζει τὸν Ἐνοπλο ἀγῶνα σᾶς. Τώρα ἦρθε ἡ ὥρα νὰ καταθέσετε μέ τιμὴ τὰ δοξασμένα ὄπλα σᾶς. Ὅμως τὸ ἔργο σᾶς δὲν ὀλοκληρώθηκε. Ὁ δεύτερος μεγάλος σκοπὸς τού ἀγῶνα μας, ἡ κατοχύρωση τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας, τὸ ξερίζωμα τού φασισμού καί ἡ δημιουρ-

γία των προϋποθέσεων θεικύνων πού θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἀνεμπόδιστη Δημοκρατικὴ ἐξέλιξη τού τόπου, περιμένει τὴν πραγματοποιήσῃ του. Στὴν ὀλοκληρωσὴ τού μεγάλου αὐτοῦ σκοποῦ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι θὰ ἀφοσιωθῆτε τώρα μέ τὴν ἴδια πίστη, μέ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμό, μέ τὴν ἴδια περβαρχία πού δείξατε σὰν στρατιῶτες τού ΕΛΑΣ. Τὸ ὑψηλὸ ἐκείνο πνεῦμα τού ΕΛΑΣ πού ἐπέτρεψε νὰ φέρετε σὲ τέλος ἔνδοξο τὸν ἔνοπλο ἀγῶνα σᾶς πιστεύουμε ὅτι θὰ τὸ διατηρήσετε καί στοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνες, στοὺς ὁποίους θὰ εἴστε πρωτοπόροι. Μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα θὰ κερδίσουμε ἀσφαλῶς καί τὴν πολιτικὴ μόχη. Ἐνωμένοι καί ἀδιώσπαστοι μέσα στῆς ὀργανώσεις τού ΕΑΜ, συναγωνιστὲς στὸν πολιτικὸ στίβο ὅπως καί στὸ στρατιωτικὸ ἄς πικνώσουμε καί ἄς πλοστύνουμε τῆς γραμμῆς μας γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουμε ὀριστικὰ τὴ Λαϊκὴ κυριαρχία, τὴν Δημοκρατία, τὴν προκοπὴ τού τόπου.

Ἡ Κ.Ε. τού ΕΑΜ καί τού ΕΛΑΣ πού σᾶς καθοδήγησαν καί ὁ Ἑλληνικὸς Λαός πού σᾶς ἔστειλε στὴ μάχη καί σᾶς συντήρησε κατὰ τὴ διάρκειά του ἀπελευθερωτικὸ πολέμου εἶνε περήφανοι γιὰ σᾶς.

Γιὰ τὴν ἀνάμνηση των ἀγῶνων σας θὰ κοπεῖ εἰδικὸ μετάλλιο καί θὰ δοθεῖ σὲ ὅλους σᾶς. Θὰ στολίζει τὰ γενναία στήθη σᾶς καί θὰ περάσει στὰ παιδιὰ σᾶς καί στὰ παιδιὰ των παιδιῶν σας σὰν τὸ πολὺ τιμότερο διάσημο ὑπηρεσίας στὴν πατρίδα, στὸν Ἑλληνικὸ Λαό καί στὴν παγκόσμια Λευτεριά.

Αἰώνια τιμὴ καί δόξα στοὺς ἡρωικοὺς νεκροὺς μας.

Τιμὴ καί δόξα σ' ὅλους ἐσᾶς.

Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Λαός.

Ζήτω ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίδα.

15 Φεβρουαρίου 1945

Ἡ Κ.Ε. τού ΕΛΑΣ

Μάντακας

Χατζημηχάλης

Σιάντος»

9. Ἡ ἀποστράτευση τού ΕΛΑΣ τελείωσε μέσα στοὺς ὄρους πού ἔταξε ἡ συμφωνία τῆς Βάρκιζας καί ἦταν παραδειγματικὴ, ἀντάξια τού σκοποῦ πού τάχθηκε ὁ ΕΛΑΣ νὰ ἐξυπηρετήσῃ.

Ι. Π.

Τ Ε Λ Ο Σ

«ΣΚΟΤΩΣΤΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΡΟΔΟΤΕΣ.»

Η ΣΦΑΓΗ ΤΩΝ «ΑΓΟΥΡΙΔΑΙΩΝ»

8-4-1975

2ον

Τὰ ἴδια γίνονται καὶ μὲ μιὰ ομάδα, πού συγκροτεῖται στὸν Ὀλύμπιο (στὴν Τσαρίτσαίνα) περὶπου ταυτόχρονα μὲ τὴν ἐξοδὸ τοῦ Βελουχιώτη. Ἐνα μῆνα καὶ περατῶνα, ἀδρανεῖ ἡ ομάδα αὐτή, ἡ ὁποία πρέπει καὶ ἡμερολόγιον. Εἰς τὸ ὅποιο ἀναγράφεται: «15 Ἰουλίου. Ἐπὶ τέλους μᾶς ἐρχεται ἀπὸ τὴν ΠΕΛ (Περιφερειακὴ Ἐπιτροπὴ Λαρίσης) τὸ μήνυμα. Ἐφτοσε ἡ μεγάλη μέρα. Εἴπαμε τοῦ Σιμούλη (λησταντάρτης τοῦ Ὀλύμπου) νὰ τραβήξῃ κατὰ τὸν τόπο του καὶ νὰ ἀρχίσῃ δράσι. Τοῦ δώσαμε καὶ χειροβομβίδες. Ἐμεῖς τραβήξαμε γιὰ τὸ χωριὸ μας (τὴν Τσαρίτσαίνα). Νὰ ἀρχίσουμε δράσι, σκοτώνοντας τὸν δικό μας Λεγεωνάριο, στὸ χωριὸ μας, τὸν Μπαντή...».

Ἔτσι ἐννοεῖ τὴν ἐναεῖ δράσεως ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ, μὲ τὴν γραμμὴ πού διοχετεύει σὲ ὅσες ομάδες συγκροτοῦνται: Φόνος ἐκείνων, πού θεωροῦνται — μὲ τὰ κομμουνιστικὰ κριτήρια — συνεργάτες τοῦ ἐχθροῦ, προδότες...

Τὴν κομματικὴ γραμμὴ ἀκολουθεῖ καὶ ὁ Βελουχιώτης. Μόνο γιὰ τίς πολὺ φρικάλεις θηριωδίες του δημιουργεῖται καμμιά φορά θέμα παραινέσεων, ἐπιπλήξεων καὶ ἀπειλῶν ἀπὸ τὴν ἡγεσία του. Σπα νίως, ὅμως. Ὄταν προκαλῆται μεγάλος θόρυβος. Γιὰ τοὺς παροξυσμοὺς θηριωδίας πού τὸν πιάνουν, κάθε τόσο, καὶ γίνονται γνωστοὶ σὲ πολλοὺς.

ΣΦΑΓΗ ΣΤΟ ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΙ

Τις πρώτες δύσκολες μέρες μὲ τὴν ἐξοδὸ του στὸ βουνό, μὲ τίς ἀδιάκοπες πορείες ἀπὸ λημέρι σὲ λημέρι καὶ τὴν κακὴ διατροπὴ, μερικοὶ ἀντάρτες λύγισαν. Δὲν ἀνθεξάν, ἐγκατέλειψαν τὴν ομάδα του. Αὐτοὺς τοὺς θεώρησε λιποτακτές καὶ τοὺς κατεδίκασε ὅλους (πέντε) ἐρήμην εἰς θάνατον. Ὁα τοὺς καταδίκωσεν μὲ μανία καὶ ἀλλοίμονο στους τρεῖς πού θὰ πέσουν στα χεῖρα του (ὀτωχοὶ χωρικοὶ, πού δὲν μποροῦν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸν τόπο τους, μὴ φανταζόμενοι ἄλλωστε καὶ τὸν

θανάσιμο κίνδυνο πού διατρέχουν). Τοὺς κομμωτίζει.

Λιποτακτές χαρακτηρίζει ὅλους τοὺς ὀπλοφόρους τῆς μιάς ἀπὸ τίς δύο ομάδες, πού συνεργάσθηκαν μαζί του στὴν συγκρούσι τῆς Ρικᾶς.

Ὄταν χάρισαν, πιστεῦε ὅτι τὸν εἶχαν ἀναγνωρίσει καὶ ὁ Καραλιβανὸς καὶ ὁ Τζιβάρας, γιὰ γενικό ἀρχηγό τους. Ὁ δεύτερος ὁ-

ἀγρίευε ἀκόμη περισσότερο.

Ἄλλὰ δὲν θὰ ἴταν σωστὴ ἡ σκιαγράφισι μιᾶς παραφόρου ἐκδηλώσεως, τῆς ὁσῆς καὶ εἴας καὶ πρὸς τὴν κατεθυσιν στρεφόμενης τρομοκρατίας του ἂν δὲν δινόταν μιὰ μικρὴ πρωθύτερος περιγραφή τοῦ ξεσπάσματός του, μὲ σχόλια

θειά, αὐτοί. Μὴ δὲν τὸ ἐξερεις πὼς διὸ φορὲς τοὺς συχᾶρεσα; Ἔεε, σὺν τριτῶσε τὸ κακό!...

— Ναί, τρίτωσε, μὰ ὄχι κι ἔτσι. Πάδια, χεῖρα, ποτώω, Παναγία μου!

Ἔφερε τὸ «φυσοῦνι» στὸ στόμα του ἐκείνος, φύσηξε μὲ φου

Ρῶσοι ἀξίωματικὸι τῆς σοβιετικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς στὴν Ἀθήνα, παραμονές τῶν Δεκεμβριανῶν. Στὴ μέση, ὁ καπετάνιος τοῦ ἐλαστικῶ Α' Σώματος Στρατοῦ Σπ. Κωτσᾶκης ἢ Νέστορας καὶ ὁ ὑπασπιστὴς του λοχαγὸς Ἀθ. Ἀθηνέλης (ἀνάπηρος πολεμικῆς διαθεσιμότητος)

μας δὲν εἶχε τὴν ἴδια ἐντύπωσι. Ἐξακολουθοῦσε νὰ θεωρῇ τὸν ἐαυτὸ του καὶ τὴν ομάδα του ἀνεξάρτητο καπετανάτο. Οἱ δύο ομάδες συνεργάσθηκαν μαζί του, ὅπως καὶ μὲ τὸν Ζέρβα καὶ τοὺς Ἀγγλους, στὸ μεγάλο σαμποτάζ τοῦ Γοργοποτάμου. Χωρίζοντας, πάλι πιστεῖει ὁ Βελουχιώτης — ὕστερα ἀπὸ νέες ἐξηγήσεις — ὅτι τὸν ἀναγνωρίζουν γιὰ ἀρχηγό τους. Ἄλλὰ πάλι μαθαίνει, ὅταν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ κεφαλοχώρι Μαυρολιθάρη, ὅτι ὁ Τζιβάρας κάνει ὅτι θέλει. Δὲν τὸν λογαριάζει γιὰ ἀρχηγό του. Ἰώρα πιά, τὸν καταδικάζει, δὲν θὰ τὸν χάριστῃ...

Γιὰ τὸ τέλος τοῦ λησταντάρτη ἐκείνου καὶ τῆς ομάδος του (Τζιβάραιοι καὶ Ἀγουριδαῖοι) ἀναγράφεται σὲ φιλοεπισμικὸ βιβλίον:

Η ΦΡΙΚΗ ΤΗΣ ΘΕΙΑΚΟΥΛΑΣ

Τὸ πέρασμά του ἀπὸ τὸ Μαυρολιθάρη — τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1943 — ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ΕΛΑΣ τὸ σημάδεψε μ' ἓνα ἀκόμη «καίματῳ ὀρόσημο», ἓνα ἐξοπισμὸς τῆς ἀρχῆς του μὲ ἀφηνιασμό ἀγρίων, ἐνστικτων. Δὲν ἐγνώριζε μήπως ὅτι κατέβαινε γιὰ νὰ λογοδοτήσῃ καὶ γιὰ τοὺς ἀφηνιασμοὺς ἐκείνους; Ἀσφαλῶς τὸ ἐγνώριζε. Ἴσως ὅμως γι' αὐτὸ νὰ

καὶ κρίσεις θεατῶν του καὶ τοῦ ἴδιου.

Δύο μῆνες σχεδὸν ἀργότερα ξεαναπέρας ἀπὸ τὸ Μαυρολιθάρη γυρίζοντας ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ἐμεινε σ' ἓνα κοινὸ «κατάλυμα», σ' ἓνα ἀπ' ὅλα τὰ σπιτία ὅπου μοιράσθηκαν οἱ ἀντάρτες του. Στὸ τζάκι τὸ βράδυ σκόλιζε τὴν φωτιά μὲ τὸ «φυσοῦνι» κουβεντιάζοντας μὲ τὸν νοικοκύρη καὶ τοὺς δικούς του. Ὁ λόγος ἦρθε καὶ σ' ὅτι εἶχε γίνεῖ στὶς 4 Φεβρουαρίου μὲ τοὺς Ἀγουριδαίους καὶ τοὺς Τζιβαραιοὺς. Ἡ πεθερὰ τοῦ σπιτονοικοκύρη χωρὶς κανένα ἐνδοιασμό, δὲν τοὺς ἀπέκρυψε τίς ἐντυπώσεις τῆς.

— Τίτανε κείνο, γιέμ' πού σ' ἔπιασε, δαιμονικό; Μόνο πού τὸ συλλογιέμαι... Ὡ, μπόο... Ποτώω!

Καὶ αὐθόρμητα, ἐνστικτωδῶς, ἀνασήκωσε τὴν μάλλινη ποδιά τῆς καὶ τὴν ἔφερε στὰ μάτια τῆς, σὺν γιὰ νὰ ἀποφύγῃ νὰ ξαναδῇ τὸ φοβερὸ θέαμα.

— Θειακούλα, δὲν γινόταν ἀλλοιῶς, ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνῃ.
— Ὄχι ἔτσι γιέμ', ὄχι ἔτσι!
— Δὲν παίρουν ἀπὸ λόγια,

σκωμένα μάγουλα τὴν φωτιά, τὴν σκόλισε, ἀνασήκωσε ὕστερα τὸ κεφάλι του καὶ ρώπησε τὴν γυναῖκα:

— Καὶ δὲν μου λές, θειακούλα, ἐσύ μὲ φοβήθηκες, ἐὰ πὸ δικού σου», μὲ φοβήθηκες καθόλου;

— Ἐγώ; Γιατί νὰ σὲ φοβῆθῶ ἐγώ; Τζιβαρσαίνα εἴμ' ἐγώ;

— Βλέπεις, τὸ βλέπεις; Αὐτὸ εἶναι, θειά, αὐτὸ εἶναι!

Ἐκείνο ἴταν», κατὰ τὴν νοστροπία του!

Τὸν ἴδιο καιρὸ καὶ τὰ ἴδια εἶχε συμφωνήσει μὲ τοὺς Ἀγουριδαίους, ὅπως καὶ μὲ τοὺς Καραλιβαναιοὺς: Νὰ σταματήσουν τίς ληστείες, νὰ γίνουν ἀντάρτες. Παραστράτησαν, μὰ τοὺς τὸ «χάρισε», ὅταν κατέβηκε ξεανὰ στὴν «Μαυρολιθάρητικὴ γούρνα», γιὰ τὸν Γοργοποτάμο. Ταὺς «ὀρμήνεψε» καὶ τοὺς προειδοποίησε φεύγοντας πὼς ἄλλη συχᾶρεσι δὲν θάχουν. Ὄταν ξεμάκρυνε πρὸς τὴν Εὐρυτανία, ξεἀφώρισαν τὰ παλιά, μὲ περισσότερο βέβαια μάλισα. «Λοχαγὸς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς» ἐμφανίζεται ἀπὸ

την μιά μεριά ο καπετάνιος τους, από την άλλη χαμηλότερα, στην Κάνιανη, ρημάζει ολόκληρα κοπάδια ζωεπιτόμων που τα κατεβάζουν προς την Αθήνα, τους παίρνει και τα ρολόγια και τα παπούτσια ακόμα. Αυτό ήταν το κατηγορητήριο του 'Αρη και Φικαλέα ή καταδικαστική του απόφασις. Θάνατος, μάλιστα θάνατος: Παρουσία όλου του χωριού, οι δεκατρείς «επίσκοποι» (1. 'Αγουρίδης, Ν. Αγουρίδης, Σ. Τζιβάρος) μαζί και η Ολγα Τζιβάραινα, που δεν υπέστηρε από τους άλλους, κατακομματιάζονται...

Κατά τους αντίπαλους του Ε. Α. Μ., η σφαγή των 'Αγουριδαιών έγινε αποκλειστικά διά πολιτικούς λόγους. Διότι δεν έδενοντο την πλήρη ένταξί τους στον ΕΛΑΣ.

'Επέδρασε βέβαια και η τάσις τους να θεωρούν τον 'Αρη άσκόνητα μόνον «φιλήν επικυριάρχον» στην ομάδα τους. Και να όμιλούν περί ιδικής των, απ' ευθείας συνδέσεως με το ΣΜΑ. ('Ο Τζιβάρος φερούσε και στολή λοχαγού, με το Σ. Μ. Α. στο δίκωχο). 'Αλλά και οι ληστείες τους είναι γεγονός. Χωρίς το γεγονός να δικαιολογή τον φοικαώδη τειματισμόν των. Διά τον όπτερον όλο το Μαυρολίθари και όνι μόνο η Θειακούλα, θα αισθάνεται φρίκην.

ΠΡΟ ΤΟΥ ΨΑΡΡΟΥ

Δέν είναι άγνωστον σε κανένα τό μαρτυρικό τέλος του συνταγματάρχου Δημητρίου Ψαρρού και έκαστοντάδος συμπολεμιστών του (άξιωματικών και άπλών άντερτών). Και δέν θα τό παραλείψωμεν όταν φθάσωμεν εις αυτό, κατά χρονολογικήν σειράν. 'Αλλά ό φόνος του Ψαρρού και των άξιωματικών του, δέν είναι τό πρώτον εις τό είδος του έγκλημα (άξιωματικών φόνος). Προηγούνται άλλα χρονολογικάς, τό όποια μένου άγνωστα εις τό πολύ κοινόν. Διότι όταν διεπραχθήσαν δέν έγιναν άμέσως γνωστά με την κατοικήνη κατάστασιν (έλλειψις συγκοινωνιών και έπικοινωνιών). 'Η Κοζάνη, ή Σιάτιστα, ή Χαλκιδική ή ό 'Εβρος, ήσαν πολλά μεμαρτυρημένα και άπομονωμένα, τότε, περιχαρά...

Τις πρώτες ήμέρες του Μαρτίου 1943, ό Βελουχιώτης εύρίσκειται, έν παρανομία, ρασοφόρος διά να μη θυσιάση την γενιάδα του, εις την πρωτοευσαν. 'Εκλήθη — ύποτίθεται — με σκοπόν να λογοδοτήση διά τας έγκληματικάς πράξεις του και να κρίθη άν πρέπει να επανεέλθ εις την θέσιν του ή να καθαιρεθή.

Τις ίδιες ήμέρες εδώ, τό ΕΑΜ με τό πατριωτικόν του προσωπείον, εύρίσκειται εύθυραμισμένον με τας λοιπάς οργανώσεις εις τόν άγώνα διά την μεταίωσιν της πολιτικής επιστρατεύσεως. Δηλαδή της στρατολογίας έργατών διά τας έργοστάσιας της Γερμανίας.

Τόν άγώνα εκείνον τόν κατευθύνει, άκαμπτος και άπτόητος, ό

'Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός. Με άποτέλεσμα, ύστερα από την πανεθνική κινητοποίησην, να και φθούν οι Γερμανοί. Να δηλώσουν ότι μεταιώνεται ή πολιτική επιστρατεύσις.

Τις ίδιες μέρες, πολύ μακριά από την Αθήνα, στην Σιάτιστα και την Κοζάνη, τό ΕΑΜ εμφανίζεται με τό ίδιο πατριωτικό προσωπείον.

'Η Ιταλική κατοχή είναι αρκετά χαλαρή, στην ζώνη τους της Δυτικής Μακεδονίας. Ένα σύσταγμα τους άχωρωμένο μέσα στα Γρεβενά άποφεύγει όσο του είναι δυνατόν, την άποστολή τμημάτων του στα χωριά. Δέν υπάρχει κατοχικός στρατός στην Σιάτιστα. Στην περιοχή, όπου διαλύθηκαν πολλές ελληνικές μονάδες κατά την γερμανικήν εισβολήν, υπάρχουν αρκετά όπλα. Τά έκρυψαν και τά διεφύλαξαν οι χωρικοί.

Την 3η Μαρτίου, μία φάλαγγ από δέκα φορτηγά Ιταλικά αυτοκίνητα πρόκειται να περάση από την Σιάτιστα κατευθυομένη προς τά Γρεβενά, διά τόν άνεφοδιασμόν του εκεί συντάγματος.

'Ενθουσιώδεις νέοι της μεγάλης κωποτάλας — άνευ πολιτικών διακρίσεων — άποφασίζουν να χτυπήσουν την φάλαγγα, ή όποία εμφανίζεται την επομένη 4 Μαρτίου. 'Υστερα από πολύωρον σύγκρουσιν και αρκετές άπώλειες, παραδίδονται οι συνοδοί τών αυτοκινήτων 90 Ιταλοί στρατιώτες.

'Ο όπλισμός τους και ή άλλη λεία τών φορτηγών αυτοκινήτων, είναι πολύτιμη για την εποχή. 'Αλλά δέν είναι δυνατόν να μη άποβλέψουν οι κατακτητά εις άντίποινα κατά της Σιατιστής. Θα επανεέλθουν την επομένη. Συναγεμίζονται τόν γύρω χωριά, σημαίνουν οι Σιατιστιανοί. Να σπεύσουν οι ένστολοι να τους βοηθήσουν.

Η ΥΒΕ

'Η έκκλησις φθάνει και στο Τσοτύλι. Μόνιμοι και έφεδοσι άξιωματικοί άνήκοντες εις την Υ. Β. Ε. ('Υπερασπιστάι Βορείου 'Ελλάδος) έχουιν ώργανωμένο ένα αξιόλογο μαχητικό τμήμα εκεί. Δέν τους έρώτησαν εκείνοι που άπεφάσισαν να χτυπήσουν τά Ιταλικά αυτοκίνητα, χωρίς να ύπολογίσουν και τας συνεπείας.

'Αλλά τώρα κινδυνεύει ή Σιάτιστα και οι άξιωματικοί δέν κωφισουν εις τας έκκλησεις τών κατοίκων της. Σπεύδουν εκεί, όπου συρρέουν ένστολοι και από άλλα χωριά. 'Αναλαμβάνουν την διεύθυνσιν της μάχης, ή όποία αρχίζει την επομένη. Με ένα ατιμαρόν έκδικητικό Ιταλικό τάγμα από τά Γρεβενά, που προσπαθεί να κυριεύση την Σιάτιστα. Μετά διήμερον άγώνα, τό έγκλωβισμένον τάγμα παραδίδεται με όλον τόν όπλισμόν του (600 άνδρες, λάφυρα και δύο πυροβόλα τών 75 χλσ.).

(Συνεχίζεται)

9-4-1975

3ον

Πανηγυρίζει ό λαός της περιοχής Πανικοβάλλονται οι Ιταλοί της φρουράς Γρεβενών. 'Ενθουσιασμένοι από την πανεθνική ένότητα αρκετοί άξιωματικοί δέχονται να προσφέρουν τας υπηρεσίας των εις τόν ΕΛΑΣ (ταγματάρχης Γ. Μάντζος κ. ά.). 'Αλλά ή Ιταλική διοίκηση, δέν είναι δυνατόν να έγκαταλείψη τά δύο τάγματα (δύο μετά την αίχμαλωσία του τρίτου), που εύρίσκονται στα Γρεβενά.

Δεκαπέντε ήμέρες μετά τό πάθημα, ολόκληρη ταξιαρχία με πυροβολικό, φθάνει στην πόλι, από τό Μέτσοβο και Καλαμπάκα. Παραλαμβάνει τά δύο άπομονωμένα τάγματα και όλη ή δύναμις (έξι τάγματα) φεύγει προς την άντίθετον κατεύθυνσιν (Σιάτιστα — Κοζάνη). Κατά την έξοδον της, λαφυραγωγεί και τά δύο πυροβόλα που είχε χάσει τό αίχμαλωτισμένο τάγμα.

Τά Γρεβενά, όμως, μένουν έλεύθερα πλέον. Και έλεύθερος ό λαός — άς είναι και έτσι, με την διαφυγή τών Ιταλών — εορτάζει την έθνικήν επέτειον, την 25 Μαρτίου. Δέν τό θέλει έτσι όμως ή κομμουνιστική οργάνωσις. Ατή, άναζητεί ύπευθύνους διά την διαφυγή τών Ιταλών. Και τους εύρίσκει εις τά πρόσωπα τών άξιωματικών εκείνων, που προσεχώρησαν εις τόν ΕΛΑΣ. Συλλαμβάνονται και έκτελούνται οι ταγματάρχαι Μάντζος, Πόρτης, ό λοχαγός Χατζής και δέκα έφεδροι. Με την κατηγορία συνωμοσίας διά την διάλυσιν και καταστροφήν του στρατού των. 'Η θανάτωσις των όμολογείται σε κομμουνιστικό φυλλάδιο (μπροσούρα), που έκυκλοφόρησε μερικούς μήνες άργότερον:

«... 'Οπόσο ό ΕΛΑΣ στην περιοχή Γρεβενών περνάει για ένα διάστημα δύσκολοις στιγμής. Τό ΕΑΜ έπιζητούσε πάντοτε, έντονα και άποφασιστικά, να πλαισιώση τόν άγώνα του λαού, με άξιωματικούς (αυτό πραγματικά τό έπιζητούσε). Γι' αυτό δέν δίστασε να δεχθή και τους άξιωματικούς της αντιδραστικής οργανώσεως ΥΒΕ της Κοζάνης, στους όποιους προσέφερε ήγετικές θέσεις στον ΕΛΑΣ Μακεδονίας. Οι άξιωματικοί εκείνοι, έποφειλούνται, παίρνουν τις ήγετικές θέσεις, με σκοπό να τόν διαλύσουν.

'Ετσι, οι άξιωματικοί Μάντζος, Πόρτης, Χατζής, αναλαμ

ΤΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΟΝ
ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ

Με την κατοχή της Ελλάδος από τα φασιστικά στρατεύματα της Γερμανίας, Ιταλίας και Βουλγαρίας, άρχισε και η παθητική αντίστασις του ελληνικού λαού, ενώ η νόμιμος ελληνική κυβέρνηση, συνέχιζε από την Μέση Ανατολή, τόν πόλεμον παρά τὸ πλευρὸ τῶν συμμάχων. Ἡ ὄργανωσις κινήματος ἐθνικῆς ἀντιστάσεως — και γιά δυναμικὲς ἐνέργειες κατὰ τῆς ξένης κατοχῆς — ἐτέθη σχεδὸν ἀμέσως ὑπὸ συζήτησι. Ἡ σκέψις πού ἐπρυτάνευσε ἦταν: παρενόχλησις τῶν κατακτητῶν, ἀλλὰ και ἐξασφάλισις τοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ ἀντίποινα, ταυτόχρονα με τὴν ἐπιβοήθησι μέτρων γιά τὴν ὑλικὴ του συντήρησι. Ὡ-

ρισμένα δραματικὰ γεγονότα τοῦ 1941 (ὅπως ἡ ὁμαδικὴ σφαγὴ τῆς Δράμας - Δοξάτου ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους τὸν Σεπτέμβριο, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὑποπιτῆ ἐξέγερσι, πού προεκάλεσαν τὰ ἐκεῖ ἠγετικά στελέχη τοῦ ΚΚΕ), ἐπεισαν τοὺς πλέον ὑπευθύνους παράγοντας τοῦ τόπου, ποιά θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ὀργανωτικὴ μορφή τῆς ἀντιστάσεως.

α) Ἐνίσχυσις τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων μας στὴ Μέση Ἀνατολή.

β) Ὁργάνωσις δικτύων κατασκοπεύσας, γιά τὴν συλλογὴ χρησίμων πληροφοριῶν στοὺς Συμμάχους.

γ) Συγκρότησις «μυστικοῦ στρατοῦ» (αὐτὸ ἔγινε με ἐπιτυχία στὴν κατεχομένη Πολωνία), ἀπὸ τὰ στελέχη τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, πού παρέμεναν στὴ χώρα.

δ) Δημιουργία ἐθνικῆς ὀργανώσεως διαφωτίσεως και προπαγάνδας, γιά τὴν διατήρησι τοῦ ἠθικοῦ και τοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ.

ε) Ἀνάπτυξις ἀνταρτικῶν ὁμάδων, σὲ καιρία, ἀλλὰ και προσφερόμενα γιά παρόμοια ὑπόθεσι, σημεία τῆς χώρας, γιά τὴν ἄσκησι πιέσεως στὶς δυνάμεις κατοχῆς.

Τὸ κύριον βάρος θὰ ἐπίπτετο στὸ τρίτο σημεῖο, τὸ ὁποῖο ὅμως τελικὰ δὲν ἐμορφοποιήθη, κυρίως λόγῳ ἀδιαφορίας, ἀντιδράσεων ἢ ὑπολογισμένων καθυστερήσεων τῶν Ἀγγλῶν. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸ ὅτι περὶ τὰ τέλη τοῦ 1941, οἱ Βρεταννοὶ πράκτορες ἐ χρηματοδότησαν τὸ οὐσιαστικὰ ἀνυπαρκτὸ τότε ΚΚΕ, με ἕνα ποσὸ πέντε χιλιάδων χρυσῶν λίρων, ὅπως ἀναφέρεται στὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Γ. Ἰωαννίδη, πού ἐδημοσίευσε ἡ «Αὐγὴ», τὸν Ἰουλιό - Αὐγούστο 1976. Το ποσὸν ἦταν γιά τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τεράστιο (συνολικὰ τὸ ΚΚΕ ἔλαβε ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς, διαρκουσίης τῆς κατοχῆς, ἐνα ἑκατομμυρίῳ χρυσῶν λίρας, χωρὶς νὰ διαθέτῃ οὔτε μιὰ γιά τὴν συντήρησι τῶν ἀνταρτῶν, ὅπως ἀπεκάλυψε ὁ Κομνηνὸς Πυρομαγλοῦ και ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὰ λογιστικὰ στοιχεῖα τοῦ Φορέιν Ὀφφίς). Με αὐτὴ τὴν ὑλικὴ δύναμι τὸ ΚΚΕ ἀνέπτυξε τὸν ΕΛΑΣ και τίς ἄλλες ὀργανώσεις του, με σκοπὸ κυρίως τὴν κατάληψι τῆς ἐξουσίας, μετὰ τὴν ἀποχώρησι τῶν κατακτητῶν. Τὸ ἐβεβαίωσε ὁ Γ. Σιάντος, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΚΚΕ, στὸ στρατηγὸ Γεμπο, συνεργάτη τοῦ στρατάρχου Τιτο, και τὸ ὁμολογεῖ ὁ Κώστας Καραγιώργης, κορυφαῖος ἠγέτης τοῦ ΚΚΕ και τοῦ ΕΛΑΣ - ΕΛΑΣ, πού τὸν ἐξώντωσαν, μετὰ τὸν συμμοριτοπολέμο, οἱ ἴδιοι οἱ συντροφοὶ του, στὴν Ρουμανία, ὅπου εἶχε ἀφελῶς καταφύγει.

Ἐθνικὸ εὐτύχημα

(Με τὴν ἐξέλιξι πού ἐπῆρε ἡ μορφή ὀργανώσεως τῆς ἀντιστάσεως, ὅπως τῆς ἐθνικὸ εὐτύχημα τὸ ὅτι ἐσπευσε πρώτος ὁ Ναπολέων Ζέρβας στὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου, νὰ συγκροτήσῃ τίς ἀνταρτικὲς του ὁμάδες. Ἀκολούθησαν ὁ Δημ. Ψαρρὸς και τὸ 5/42. Σύνταγμα ἀνταρτῶν, πού ἐδόλοφονήθησαν τὴν ἄνοιξι τοῦ 1944 ἀπὸ τὸν ΕΛΑΣ, καθὼς και ἄλλες ἀνταρτικὲς ὁμάδες, ὅπως στὴν Πελοπόννησο, πού εἶχαν τὴν ἴδια τυχὴ με τὸ 5/42).

Ὁ ΕΛΑΣ ἦταν πανίσχυρος ὅταν ἐπλησίαζε ἡ ἀποχώρησις

«Ο κ. Π. Κανελλόπουλος με τόν "Αρη Βελουχιώτη εἰς Πάτρας. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἶπε: «'Απεσιώπησα τὰ ἐγκλήματα τῶν κομμουνιστῶν...»

τῶν Γερμανῶν ἀπό τήν Ἑλλάδα, συνεπεία τῶν ἐξελίξεων στά εὐρωπαϊκά μέτωπα τοῦ πολέμου. Καί ἀπό τόν Αὐγούστο τοῦ 1944, ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ ΚΚΕ εἶχε ἀποφασίσει τήν καταληψί τῆς ἐξουσίας, ἀμεσῶς μετὰ τήν γερμανική ἀποχώρησι, ὅπως εἶχε ἀποκαλύψει ὁ ἴδιος ὁ Μπαρτζώτας (Φάνης), γραμματεὺς τότε τῆς ΚΟΑ — «Κομμουνιστική Ὀργάνωσις Ἀθῆνας». Ὁ ἴδιος, «ὑπουργός», μετὰ τῶν συμμοριτῶν τῶν Ζαχαριάδη, Παρτσαλίδη καί Βαφειάδη, ἔγραφε τό 1949, ὅτι «ἡ Ἀθήνα ἔπρεπε καί μποροῦσε νά καταληφθῆ στίς 12 Ὀκτώβρη 1944» — τήν ἡμέρα πού τήν ἐγκατέλειψαν οἱ Γερμανοὶ ναζί. Ἀλλά τὰ πράγματα ἐπῆραν ἄλλη ἐξέλιξι.

Τό ΚΚΕ, παρά τήν παντοδυναμία του, ἔλαβε τελικά μέρος στήν «κυβέρνησι ἐθνικῆς ἐνότητος» τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου, ὅπως εἶχε ἀποφασισθῆ στή συνόδῳ τοῦ Λιδάνου καί ὑπέγραψε τήν συμφωνία τῆς Γκαζέρτας, βάσει τῆς ὁποίας οἱ δυνάμεις τοῦ ΕΛΑΣ,

ὅπως ἄλλωστε καί τοῦ ΕΔΕΣ, ὑπήγοντο ἀπ' εὐθείας ὑπό τῆς διαταγῆς τοῦ Βρεταννοῦ στρατηγοῦ Σκόμπυ. Τυπικά παρητέιο ἡ Κ.Ε. τοῦ ΕΛΑΣ ἀπό τῆς ἐξουσίας τῆς! Ἔτσι ἄνοιγε ὁ δρόμος γιά τήν ἀνάικακτη ἀπελευθέρωσι καί τήν ἐγκατάστασι στάς Ἀθῆνας τῆς νομίμου κυβερνήσεως. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἂν τό ΚΚΕ καί ὁ ΕΛΑΣ ἀντιδρούσαν γιά τήν ἐφαρμογή τῶν σχεδίων του, θά ἀντιμετωπίζοντο ὡς στασιαστές!

Ἔγκρισι ἀπό τόν Στάλιν

(Ὁ Τσώρτσιλ ἔχει διακηρύξει καί στή Βουλή τῶν Κοινοτήτων, ἀλλά καί στάς Ἀθῆνας, τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1944, παρουσία τῶν Σιάντου καί Παρτσαλίδη, ὅτι ἡ παρουσία καί ἡ εὐθύνη τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων στήν Ἑλλάδα εἶχε τήν ἔγκρισι τοῦ ἴδιου προσωπικά τοῦ Στάλιν, ὅπως καί τοῦ Ρούζβελτ. Εἶναι περιεργό τό πῶς δέν ἔλαβαν αὐτό τό σημαντικό γεγονός ὑπ'

ὄψιν τούς οἱ ἡγέτες τοῦ ΚΚΕ, ὅταν ἀπεφάσιζαν τό δεκεμβριανό πραξικόπημα τοῦ 1944 — ἔστω καί τήν τελευταία στιγμή, ὅταν εὐρίσκετο ὡς συννομιλητῆς τούς στάς Ἀθῆνας ὁ Τσώρτσιλ... Καί πῶς δέν ἐπηρεάσε τῆς ἀποφάσεις τούς τό μήνυμα τοῦ Δημητρώφ, ἀπό τήν Μόσχα, διαρκούντος τοῦ δεκεμβριανοῦ κινήματος, ὅτι δέν πρέπει νά περιμένουν τήν παραμικρή ἐνίσχυσι ἢ συμπαράστασι ἀπό τήν Σοβιετική Ἐνωσι ἢ ἄλλους παράγοντες τοῦ κομμουνισμοῦ!

Ἡ κομμουνιστική ἡγεσία ἰσχυρίζεται ὅτι τό μήνυμα Δημητρώφ ἔφθασε καθυστερημένα στά χέρια τῆς καί ὅτι ἂν τό εἶχε ὑπ' ὄψιν, κατά τῆς ἀγγλοελληνικῆς συνομιλίας τῶν Ἀθηνῶν, τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1944, θά ἀναπροσάρμοζε τήν τακτική τῆς! Πράγματι, ἀκόμη καί ἔπειτα, τήν ὥρα τῆς ἤττης τους, θά εἶχαν οἱ κομμουνισταί τήν εὐκαιρία πού τούς προσέφερε ὁ ἴδιος ὁ Τσώρτσιλ, νά ἐπανέλθουν στήν κυβέρνησι Παπανδρέου, νά διατηρήσουν τήν νομιμότητά τους καί νά μὴν ἐκθέσουν στίς τόσες καί μετέπειτα περιπέτειες καί ταλαιπωρίες τὰ μέλη τους καί τούς περιστάσιακούς, κατά τήν κατοχή, ὁπαδοῦς τοῦ ΕΑΜ, ΕΛΑΣ καί ΕΠΟΝ).

Ἄκατάλληλοι οἱ ἡγέτες τοῦ ΚΚΕ

Τό πόσον οἱ ἡγέτες τοῦ Κ.Κ.Ε. ἦσαν ἀκατάλληλοι γιά τόν χειρισμό τῶν κρίσιμων προβλημάτων καί ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἀλλά καί ἀνενημερωτοί γιά τήν διεθνή συσχέτισι τῶν δυνάμεων (π.χ. συμφωνία Τσώρτσιλ - Στάλιν, στίς 12

Ὀκτωβρίου 1944, στήν Μόσχα, ὅποτε καί ἀπεφασίσθη, νά διαταχθοῦν τά ὑπό κομμουνιστική διοίκηση βουλγαρικά φασιστικά στρατεύματα νά φύγουν ἀπό τήν Μακεδονία καί τήν Θράκη), ἀποδεικνύεται ἀπό τό ὕψος τους καί τίς θέσεις πού ὑπεστήριξαν στήν συνδιάσκεψη ὑπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Δαμασκηνό, στίς 27 Δεκεμβρίου 1944:

« Ἀρχιεπίσκοπος: Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς εἶπον χθές ὅτι θά κατέθετον καί θά παρέδιδον τά ὄπλα εἰς νέαν κυβέρνησιν, εἰς τήν ὅποιαν θά ἠδύναντο νά ἔχουν ἐμπιστοσύνην. Τοῦς παρακαλοῦμεν νά ἀναπτύξουν τās ἀπόψεις των.

Σιάντος: Αὐτό εἶναι σημεῖον πού ἀφορᾷ μόνον ἐμᾶς καί τοῦς Βρεταννοῦς. Δέν πρόκειται νά παραδώσωμεν κανένα ὄπλον πρῖν σχηματισθῆ κυβέρνησις πού θά ἐκπροσωπῇ ὁλόκληρον τόν ἑλληνικόν λαόν. Σεῖς δέν εἰσθε ἀρμόδιοι διά νά μᾶς καλῆτε νά καταθέσωμεν τά ὄπλα. Εἶναι ὁ πολιτικός κόσμος διατεθειμένος νά σχηματίσῃ νέαν κυβέρνησιν; Ἐάν ναί, ἔχει καλῶς.

Καφαντάρης: Διατί ὅλη αὐτή ἡ φασαρία, ἐάν δέν ἔχετε τήν διάθεσιν νά καταθέσετε τά ὄπλα;

Σιάντος: Ζητοῦμεν ἀπό τήν νέαν κυβέρνησιν νά συμφωνήσῃ καί μέ τό πρόγραμμα πού προτείνομεν καί νά ἔχῃ τήν σύνθεσιν πού ἐμεῖς θέλομεν, καί τότε θά καταθέσωμεν τά ὄπλα.

Παπανδρέου: Οὐδεῖς θά εἰ-

“Ἐνα ἀπό τά πολλά θύματα τῆς ἐγκληματικῆς μανίας τῶν δολοφόνων τοῦ ΚΚΕ, ἦταν καί ἡ μεγάλη ἡθοποιός Ἑλένη Παπαδάκη. Τήν ἔσφαξαν, στίς 21 Δεκεμβρίου 1944, στά διϋλιστήρια τῆς ΟΥΛΕΝ.

ΣΤΗΝ ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Μνήσθητι, Κύριε: Γιά τήν ὥρα πού ἡ λεπίδα τοῦ φονιά ἄστραψε, κι' ὅλος ὁ Θεός τῆς Τραγωδίας ἐφάνη.

Μνήσθητι, Κύριε: Γιά τήν ὥρα πού ἄξαφνα κ' οἱ ἐννιά ἀδελφές, ἔσκυψαν νά τῆς βάλλουνε τῶν αἰῶνων τὸ στεφάνι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

ναί περισσότερον εὐτυχῆς ἀπό ἐμέ, ἐάν ἡ παραίτησίς μας διευκολύνῃ τήν εἰρηνευσιν τῆς Ἑλλάδος.

Παρτσαλίδης: Εἶπαμε χθές σαφῶς, ὅτι τό πρῶτο βῆμα εἶναι ἡ Ἀντιβασιλεία. Βλέπω ὅτι σήμερα τήν ἀποφεύγετε.

Π. Ράλλης: Ἀποτελεῖ τοῦτο ὄρον;

Παρτσαλίδης: Ναί. Εἶναι ὁ πρῶτος καί κύριος ὄρος μας.

Κανελλόπουλος: Ὁ κ. Σιάντος ἐξεκίνησε ἀπό κάτι τό ἀπαράδεκτον καί ἐπιθυμῶ νά γνωρίζω, τί λέγει ἐπ' αὐτοῦ ὁ πολιτικός κόσμος τῆς χώρας. Εἶπεν (ὁ Σιάντος) ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι πόλεμος μεταξὺ τῶν Βρεταννῶν καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Εἶναι, τάχα, πόλεμος κατὰ τῶν Βρεταννῶν ἢ

σύλληψις χιλιάδων γυναικῶν καί παιδιῶν καί ἡ ἀπαγωγή των εἰς τό στρατόπεδον τῶν Θηβῶν καί ἄλλου ὑπό τρομερᾶς συνθήκας; Αὐτό εἶναι γερμανική μέθοδος. Εἶναι φασισμός. Ἐχετε τὸν λαόν μαζί σας, ὅπως λέτε, κ. Σιάντο. Πῶς ὁμῶς συμβαίνει ὥστε χιλιάδες νά εἰσέρχωνται καί νά καταφεύγουν εἰς τήν ἰδικήν μας ζώνην... καί οὐδεὶς εἰς τήν ἰδικήν σας; Ἡ ψευδῆς κυριαρχία σας ἐπὶ τοῦ λαοῦ ἔληξε.

Ὄταν ἦλθα ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, ἀπεσιώπησα τὸ γεγονός τῶν χιλιάδων φωνῶν πού εἶχατε διαπραξεί ἐκεῖ, καθὼς καὶ τὰς φυλακίσεις. Ἐσκεφθῆκα τότε, ὅτι ἐπρεπε νά ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὰς παρελθούσας εὐθυνὰς σας καὶ δι' αὐτὸ δέν

Ὁ Γ. Παπανδρέου, πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως Ἐθνικῆς Ἐνότητος, εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, τὴν πρῶτην ἡμέραν τῆς ἐπανόδου εἰς τὰς Ἀθήνας (18.10.1944) ἐνῶ ἀκούει τὴν προσφώνησιν τοῦ δημάρχου Σκληροῦ — μέ τὰ νῶτα πρὸς τὸν φακόν. Δεξιά, ὁ στρατηγὸς Σκόμπυ.

ὠμίλησα. Καί θά ἤμεθα εὐτυ-
χεις, εἴν εἶχατε εἰσέλθει ἐκ-
τοτε εἰς τόν νόμιμον πολιτικόν
βίον. Ἐμφανίζεσθε κατέχοντες
τόσα ὄπλα καί πολεμφοδία,
ὥστε ἀπορεῖ κανεῖς πῶς δέν
τά ἐξηντλήσατε μαχομένοι
τούς Γερμανούς, ἀφοῦ λέτε ὅ-
τι ἐπολεμήσατε ἐναντίον των.
 Δέν ὑπάρχει παρα μόνον μία
 λύσις: οἱ ἐπαναστάται πρέπει
 νά καταθέσουν τά ὄπλα των.
 Μόνον ἔτσι θά λυτρωθοῦμε ἀ-
 πό τον φασισμόν.

Παρτσαλίδης: Διακόπτει τόν κ. Κανελλόπουλον, γελῶν δυνατά.

Κανελλόπουλος: Μή γελάς,
Παρτσαλίδη. Εἶσαι ἀρκέτα εὐ-
φυής δια νά γνωρίζης ὅτι εἶ-
σαι φασίστας καί εἰμαι ἀρκε-
τα τίμιος δια νά εἰμαι δημο-
κρατικός. Ὁ καθένας ἀπορεῖ,
πῶς καί διατί ὠχυρώσατε τό-
σα κτίρια ἐντός των Ἀθηνῶν,
ἐνώ κατά τό διάστημα τῆς κα-
τοχῆς δέν ἦτο οὔτε ἓνα μονα-

Ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος καί Ἀντιβασιλεὺς Δαμασκηνός.

δικό ὠχυρωμένον. Ὅταν ἐμεῖς ἐφροντίσαμε καί εἰργαζόμεθα δια τήν ἰδικήν σας ἀσφάλειαν καί συνεπράτταμεν κατά τρόπον ἄδολον μαζί σας, σεῖς ὠχυρώνετε τήν Ἀθήνα. Ἀσπλοὶ ναῦται, κύριε Σιάντο, οἱ ὅποιοι ἐπολέμησαν εἰς τὰ πελάγη δια τήν δόξαν τῆς Ἑλλάδος καί δια τήν ἐλευθερίαν ἐπὶ τόσα ἔτη, ἐδέχθησαν τήν δολοφονικήν ἐπίθεσίν σας ἐκ τῶν νῶτων.

Σιάντος: Εἶπα χθές, καί ἐπανολαμβάνω σημερα, ὅτι πρέπει νά βροῦμε μίαν λύσιν πού θά μάς βγάλη ἀπ' ὄλα αὐτά. Ἄς μὴ γάνουμε τόν καιρὸ μας μέ τό παρελθόν. Συλλαμβάνουμε ἀνθρώπους, διότι ἔχομεν ἀνάγκην νά κατοχυρώσωμεν τήν ἰδικήν μας ἀσφά-

λειαν. Σεῖς κυβερνᾶτε μόνον ἀπό τήν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος ἕως τήν Ὀμόνοια καί ὅμως προβαίνετε καί σεῖς σέ συλλήψεις. Μᾶς ρωτᾶτε γιατί ὠχυρώσαμε τήν Ἀθήνα. Ἐνῶ μάς ἀπασχολοῦσε ὁ ἀφοπλισμὸς ἐπίσασαμε πολλά αὐτοκίνητα μέ ὄπλα δια τήν ὀργάνω-

σιν Χ. Δέν εἶμαστε κουτσι. Ὁχυρώσαμε τήν Ἀθήνα δια νά ἀμυνθοῦμε.

Κανελλόπουλος: Ποῦ τούς εἶδατε τούς Χίτες; Παρακαλῶ, Μακαριώτατε, νά ἀπαγορεύσετε τά ψέματα!.

Εἰς τόν σημεῖον τοῦτο παρενέβη ὁ Γ. Παπανδρέου. Σχετικῶς ὁ Παν. Κανελλόπουλος γράφει τά ἑξῆς:

«Ἐνας πολὺ ἐπιτυχῆς χειρισμὸς τῶν ζητημάτων ἀπὸ τόν Παπανδρέου ἀνάγκασε τόν Σιάντο, ὕστερα ἀπὸ μιά ἀπεγνωσμένη προσπάθεια ὑπεκφυγῆς, νά πῆ τούς ὄρους του. Κ' ἦταν οἱ ὄροι τέτοιοι πού ἐμείναν ὄλοι ἐμβρόντητοι. Ἐπείσθησαν γιὰ τό μάταιον τῶν συζητήσεων καί οἱ πῖο εὐπιστοὶ. Ἐτσι λύθηκε ἡ συνεδρία σι μέ τήν συνειδήσιν ὄλων ὅτι δέν ὑπάρχουν δυνατότητες συμδιδασμοῦ. Πρὶν λυθῆ ἡ συνεδρίασι, σηκώθηκε ὁ Πλαστήρας, πού καθόταν πλάϊ μου, καί εἶπε σ' ὄλους τούς ἡγέτες καί ἀντιπροσώπων τοῦ πολιτικοῦ κόσμου: „Ἄν θέλετε σεῖς νά συζητήσετε τέτοιους ὄρους, ἐγὼ παίρνω τό καπέλλο μου καί φεύγω ἀπὸ τήν Ἑλλάδα».

Ἡ εὐκαιρία πού ἐχάθη

Οἱ κομμουνισταὶ ἔχασαν ἔτσι τήν μεγάλη πολιτικὴ εὐκαιρία τους, ἐνῶ ἡ ὥρα γι' αὐτούς, γιὰ τήν ὀλοκληρωτικὴ συντριβὴ τους, ἦταν 12 παρά ἓνα! Ἀλλὰ πῶς ἄρχισαν καί πῶς ἐξελιχθησαν τὰ αἱματηρὰ καί ἀποφασιστικῆς σημασίας, γιὰ τήν Ἑλλάδα καί τό μέλλον της, γεγονότα τοῦ Δεκεμβρίου 1944; Θά τὰ ἐξιστορήσουμε, κυρίως χάριν τῶν νεωτέρων, μέ ἱστορικὴ ἀκρίβεια καί πολιτικὴ ἀντικειμενικότητα. «Τὸ ἔθνος — ἔλεγε ὁ Σολωμὸς — πρέπει νά μάθῃ νά θεωρῇ ἔθνικόν ὅ,τι εἶναι ἀληθές».

ΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ: Ἡ συνέχεια

Ὁ Δ. Παρτσαλίδης — θλιβερὸς «πρωθυπουργὸς» τῶν συμμοριτῶν ἀργότερα καί ὑποψήφιος βουλευτῆς Καβάλας τῆς «Συμμαχίας» κατὰ τὰς προσφάτους ἐκλογὰς τῆς 20ῆς Νοεμβρίου — πρὸς τόν ὅποιον ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος εἶπε τὸ 1944: «Μή γελάς, Παρτσαλίδη... Ἐξέρεις ὅτι σεῖς οἱ κομμουνισταὶ εἰσθε φασίστες.»

Τρίτη 6 Δεκεμβρίου 1977. 20Ν.- ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΑΡΧΙΖΕΙ ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Ο «Έλεύθερος Κόσμος» ήρχισεν από τής Κυριακής τήν δημοσίευσιν μιᾶς ἀντικειμενικῆς καὶ ἀποκαλυπτικῆς ἐξιστορήσεως τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος τοῦ 1944. Τὸ πρῶτον δημοσίευμα ἀφιερῶθη εἰς μίαν

κατατοπιστικὴν περιγραφὴν τοῦ πολιτικοῦ πλαισίου καὶ τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν πού ἐπεκράτουν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῶν πρακτικῶν μιᾶς συσκέψεως πού εἶ-

χε τότε πραγματοποιηθῆ. Ἀπὸ σήμερον, τὸ ἱστορικὸν ἀνάγνωσμα εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀφήγησιν τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐγκληματικοῦ ὀργίου τῶν κομμουνιστῶν, οἱ ὅποιοι ἐπὶ 33 ἡμέρας αἱματοκύλησαν τὴν πρωτεύουσαν.

γελόπουλος (ὑπουργὸς καὶ ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ἐκ μέρους τῆς ΠΕΕΑ. Ὁ Ἥλιος Τσιριμώκος, ὡς ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὁ Ν. Ἀσκούτσης, ὡς ὑπουργὸς Δημοσίων Ἔργων καὶ ὁ στρατηγὸς Σαρηγιάννης, ὡς ὑφυπουργὸς Στρατιωτικῶν, ἐκ μέρους τοῦ ΕΑΜ. Στὴν ἴδια κυβέρνησι συμμετείχαν ὁ Π. Κανελλόπουλος (ὑπουργὸς Ναυτικῶν), ὁ Θ. Τσάτσος Ἐφοδιασμοῦ, ὁ Γ. Καρτάλης ἄνευ Χαρτοφυλακίου, ὁ Π. Γαρουφαλιάς ἐπὶ τοῦ Τύπου καὶ ὁ Στ. Στεφανόπουλος ἐπὶ τῶν Μεταφορῶν. Περί τὰ τέλη Ὀκτωβρίου ἐφθάσε στὰς Ἀθήνας καὶ ἡ Ὀρεινὴ Ταξιαρχία - Ρίμινι, ὑπὸ τὸν Θρ. Τσακαλώτο.

Θύματα τῆς κομμουνιστικῆς θηριωδίας στὸ Περιστέρι. «Ἦσαν φρικτὰ κακοποιημένα καὶ ἀκρωτηριασμένα τὰ θύματα», εἶπε ὁ Σιτρίν, ὅταν ἀρχίσαν νὰ ἀνακαλύπτονται οἱ ὁμαδικοὶ τάφοι τῶν δολοφόνων

Ἡ κυβέρνησις «ἐθνικῆς ἐνόητος» ὑπὸ τὸν Γεώργιο Παπανδρέου ἐφθάσε στὰς Ἀθήνας, στὶς 18 Ὀκτωβρίου 1944 — ἐνῶ οἱ Γερμανοὶ εἶχαν ἀποχωρήσει ἀπὸ τὶς 12 Ὀκτωβρίου. Στὴν κυβέρνησι μετείχαν: ὁ Μ. Πορφυρογένης, ὡς ὑπουργὸς Ἐργασίας καὶ ὁ Ι. Ζεῦγος, ὡς ὑπουργὸς Γεωργίας, ἐκ μέρους τοῦ ΚΚΕ. Ὁ Ἄλ. Σβώλος καὶ ὁ Ἄγγ. Ἀγ-

Στὶς 5 Νοεμβρίου, ὁ Γ. Παπανδρέου καὶ ὁ στρατηγὸς Σκόμπυ, ὁ ὁποῖος βάσει τῆς συμφωνίας τῆς Γκαζέρτας ἦταν ὁ ἀρχηγὸς ὄλων τῶν ἀνταρτικῶν καὶ ἀντιστασιακῶν ὀργανώσεων, ἀπεφάσισαν α) νὰ ἀποστρατευθοῦν ὁ ΕΛΑΣ καὶ ὁ ΕΔΕΣ ἀπὸ τὶς 10 Δεκεμβρίου καὶ β) νὰ διαλυθῆ ἡ ἐσμηκὴ «Πολιτοφυλακὴ» ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1944.

Στις 22 Νοεμβρίου, ο Γ. Παπανδρέου έδηλώνει: «Έκπρυσαιμεν, έλευθεριαν και νόμον. Και θα τηρήσωμεν την έπαγγελίαν μας. Όσοι τολμησουν να θεθούν αντίμετωποι της λαϊκής κυριαρχίας, της έλευθερίας του λαού, θα συντριβούν. Το κράτος θα υπερασπίσει τα δίκαια και του Έθνους και του λαού μας». Την Δευτέρα 27

Νοεμβρίου, οι ύπουργοί Σβώλος, Τσιριμώκος και Ζεύγος, έπεδωσαν στον Γ. Παπανδρέου το κείμενο της συμφωνίας για την άποστράτευσι των άνταρτικών ομάων και την διαλυσι της Πολιτοφυλακής. Αλλά αίφνιδίως, την έπομένη, Τρίτη 28 Νοεμβρίου, ο κομμουνιστής ύπουργος Ζεύγος έπεσκέφθη τον Παπανδρέου και του άνεκοίνωσε ότι το ΚΚΕ δεν δέχεται το πρό είκοσιτετραώρου κείμενο συμφωνίας! Σχετικώς, ο Γ. Παπανδρέου έδήλωσε:

«Ο Ζεύγος έτέλει υπό το κράτος μεγάλης νευρικό-

τητος. Μου έδήλωσε ότι το ΚΚΕ δεν άποδέχεται πλέον την συμφωνίαν, την όποιαν ο ίδιος μου είχεν έγχειρίσει την προηγούμενη ήμέραν... Κατάπληκτος του έδήλωσα ότι πρόκειται περι πλήρους ύπαναχωρήσεως και ότι ή κυβέρνησις έμμένει εις την γενομένην συμφωνίαν. Ο Ζεύγος, τότε, εις κατάστασιν έξάψεως, έσπευσε να φύγη, χωρίς καν να με άποχωρήση. Άπεκόμισα την έντύπωσιν, ότι ο Ζεύγος είχεν άποσταλή, με την έντολην να έπιφέρη την ρήσιν».

Βαλκανική... υπόδειξις

Την Πέμπτη 30 Νοεμβρίου, ο Γ. Παπανδρέου προέβη σε μία ακόμη δήλωσι: «Αί προθεσμίας της άποστρατεύσεως της Έαμικής Πολιτοφυλακής, καθώς και της άποστρατεύσεως των άνταρτικών ομάδων, είναι άμετακίνητοι. Θέλω να έλπίζω ότι το Κ.Κ.Ε. δεν θα θελήση να ώθήση την χώραν εις τον εμφύλιον πόλεμον, διότι το προσκαλούμεν να ύπογράψη το ίδικόν του κείμενον!». Το βράδυ της ίδιας ήμέρας, ο

Άλ. Σβώλος έπεσκέφθη τον Γ. Παπανδρέου, του έξέφρασε την λύπη του για την ύπαναχώρησι του ΚΚΕ — την όποιαν άπέδωσε σε ξενην, άν όχι σοβιετική, πάντως... βαλκανική υπόδειξι— αλλά δεν είχε την πολιτική τόλμη να παραμεινη στην κυβέρνησι και άκολούθησε τους έκπροσώπους του ΚΚΕ στην παραίτησι... Την ίδια άτολμία — δεν άποκλείεται δε και καιροσκοπισμό— έπέδει και οι άλλοι ύπουργοί του ΕΑΜ. Παραιτήθησαν...

Τα γεγονότα άρχισαν να έξελίσσονται ραγδαία. Από την 1η Δεκεμβρίου ο «έφεδρικός» ΕΛΑΣ Άθηνών έτέθη σε έπιφυλακή. Και άνταρτικές ομάδες του ΕΛΑΣ έκινούντο προς το λεκανοπέδιο της Αττικής και ίσυνέκλιναν προς τας Άθηνας. Το βράδυ της 2ας Δεκεμβρίου το ΚΚΕ, άγνοώντας όλα τα πολιτικά όργανα του ΕΑΜ)ΕΛΑΣ — όλους τους «συναγωνιστές» του της κατοχής και τους ύπουργούς του στην κυβέρνησι— άνεκοίνωσε σοβαρές άποφάσεις, που έσημειναν την έναρξι της ένόπλου δράσεως:

— Άνασύστασις της Κεντρικής Έπιτροπής του ΕΛΑΣ

(Σιάντος, Μάντακας, Χατζημιάλης).

— Διαταγή στην έαμική «Πολιτοφυλακή» να μη παραδώση ύπηρεσία και όπλισμό στην κρατική Έθνοφυλακή, που είχε άποτελεσθή από την κλάσι του 1936.

— Κήρυξις γενικής άπεργίας, σε όλόκληρη την Ελλάδα (άκόμη και στα λιμάνια, όπου οι σύμμαχοι ξεφόρτωναν χιλιάδες τόννους τροφίμων και φαρμάκων, για τον λαό που ύπέφερε...).

Έπίθεσις κατά του πρωθυπουργού

Την άλλη ήμέρα, την 3η Δεκεμβρίου, ο Ζεύγος έγραψε στον «Ριζοσπάστη»:

«Τώρα, το λόγο έχουν οι μαρπουτοκαπιτισμένοι μαχητές του ΕΛΑΣ, που τους ζητούν να παραδώσουν τα τιμημένα και κερδισμένα, σε μάχες, όπλα τους...».

Το πρωί της άποφράδος αυτής Κυριακής, μία όμας του «έφεδρικού» ΕΛΑΣ, υπό την διοίκησι κάποιου Προβελύγιου, άπεπειράθη να συλλάβη τον πρωθυπουργό και τα μέλη

της κυβερνήσεως, που συνεδρίασαν στο σπίτι του Γ. Παπανδρέου, στην όδο Βασιλεισσης 2οφιας 14. Οι άνδρες του ΕΛΑΣ άρχισαν τους πυροβολισμούς και έρριψαν χειροβομβίδες, αλλά αντιμετώπισθησαν από μικρή άστυνομική δυναμι υπό τον τότε άστυνομό β' Γ. Κανελλάκη. Αργότερα, έγινε παρά την κυβερνητική απαγόρευσι συλλαλητήριο του ΕΑΜ (με άπόφασι της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. και όχι της Κ.Ε. του ΕΑΜ...) και ειδικές ομάδες της ΟΠΛΑ έπέτεθησαν στο Σύνταγμα κατά των άστυνομικών οργάνων, τα όποια και άντέστησαν σ.η.ν ένοπλη προσβολη. Υπήρξαν θυματα και έχυθη αίμα... Οι ήγέτες του ΚΚΕ ύπελόγιζαν, ότι το πρα-

ξικόπημά των θα έπετύγχανε εντός της πρώιας της Κυριακής, με την αίχμαλωσία του πρωθυπουργού και των μελών της κυβερνήσεως, με την ταυτοχρονη κατάληψη της πρωτεύουσης, από τις «λαϊκές μαζες»! Το σχεδιό τους προσέκρουσε στο άπροσπτο, γι' αυτούς, της αντίστάσεως των άστυνομικών ομάδων. Αλλά ο τρομερός και αίματηρός Δεκεμβριος είχε άρχισει.

Τά άνατριχιαστικά «χωνιά» του ΕΑΜ — ΕΛΑΣ, άρχισαν από το βράδυ να ρίχνουν τα έμπρηστικά τους συνθήματα, με ταυτόχρονης άπειλής: «ΕΡΧΕΤΑΙ Ο ΟΡΕΣΤΗΣ» (δηλαδή, ή πανίσχυρη 11 Μεραρχία του ΕΛΑΣ, που είχε καπετάνιο, ουσιαστικό άρχηγό και έμπιστο του Σιάντου, τον καπεταν Όρέστη, Άνδρέα Μούντριχα). Και το πρωί της έπομένης, είχε κατακοκκινίσει ή πόλις των Άθηνών, με τις ίδιες τοιχογραφίες: «ΕΡΧΕΤΑΙ Ο ΟΡΕΣΤΗΣ». Ο λαός

Ή άγρίως δολοφονηθείσα κορυφαία ήθοποιός Έλένη Παπαδάκη. «Τέτοιες περιπτώσεις ήταν σφάλματα», είπε ο Ζαχαριάδης, όταν έγινε άπολογισμός του ένγκληματικού όργιου του ΚΚΕ.

της πρωτεύουσης είχε παγώσει. Οι μάχες είχαν άρχισει, σε όλες τις συνοικίες, με στόχους κυρίως τα άστυνομικά τμήματα. Άνατιναξις πολυκατοικιών και άναστροφή τράμ και αυτοκινήτων, για την δημιουργία όδοφραγμάτων, συλληψεις ύπόπτων, έκτελέσεις καθ' όδόν, όμηροι μέσα στην βαρρυχειμωνιά, για τα Κρώρα...

30^Ο Ο ΔΗΜΗΤΡΩΦ ΚΑΙ ΤΑ «ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ»

Μεταξύ των όμηρων ο μεγάλος ηθοποιός Αίμιλιος Βεακής. Και μεταξύ των δολοφονηθέντων ο καθηγητής Κορώνης, αρχιτέκτων της φιλεργατικής πολιτικής του Ελευθερίου Βενιζέλου και η μεγάλη καλλιτέχνις Ελένη Παπαδάκη... Η πρωτεύουσα άρχισε να ζη τις τραγικότερες ημέρες της ιστορίας της. Αίμα, πείνα, κρύο, χωρίς ηλεκτρισμό, αγωνία για συγγενείς και φίλους, τρομοκρατία και βασανισμοί άθων!

Ο Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός υπέλογισε τον αριθμό των πάσης φύσεως θυμάτων, κατά το δεκεμβριανό κίνημα, σε 65.000. Μονον στο λεκανοπέδιο της Αττικής εφανεύθησαν, από την ΟΠΛΑ, 15.685 άνδρες, γυναίκες και παιδιά. Ο ίδιος ο «Ριζοσπάστης» έγραψε, στις 5 Απριλίου 1945 και τα εξής:

«Έγινε ένα κίνημα, που όλοι αναγνωρίζουν πως δεν έπρεπε να γίνει, ότι έπρεπε να αποφευχθεί... Και, δυστυχώς, κατά το κίνημα αυτό έγιναν όσα έγιναν, εναντίον αμάχων και άθων...».

Έξ άλλου, στην 12η Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ (25-27 Ιουνίου 1945), ο Ν. Ζαχαριάδης, ομιλών ές ονόματος του Πολιτικού Γραφείου, είπε:
«Έγιναν αγριότητες και τετοιές έκαμαν και μέλη του ΚΚΕ. Τέτοια μέλη, που είτε προβοκατόρες ήσαν, είτε δεν ήσαν αξία να είναι μέλη του κομματος. Φυσικά οι πράξεις που έκαμαν τα μέλη του κομματος, δημισυρουνη εϋθύνης για το ίδιο... Περιπτώσεις όπως του καθηγητή Κορώνη, είτε της ηθοποιού Παπαδάκη, δεν μπορούν να δρουν δικαίωση και πρέπει να καταδικασθούν ανοιχτά». Για την σύλληψη των όμηρων, ο αρχηγός του ΚΚΕ είπε, επίσης: «Τό λάθος δεν είναι ότι διατάχθηκε η όμηρία

από τ' άπάνω. Τό λάθος είναι ότι διατάχθηκε η όμηρία χωρίς πειθαρχία και σχέδιο και εκφυλίστηκε σε εξωπολιτική πράξη». Αργότερα, στο 7ο συνέδριο του ΚΚΕ, 11-6 Οκτωβρίου 1945), ο γραμματέας της «Κομμουνιστικής Οργάνωσης Αθήνας» — ΚΟΑ, ο Μπαρτζώτας, είπε τα εξής: «Έχουμε άκομα τό Δεκέμβρη και τις υπερβάσεις του. Μέσα στό λάθος που έγιναν τό Δεκέμβρη, έχουμε και πολλά που άφορούν τ.ν ΚΟΑ. Τό Δεκέμβρη και σε πολλές περιπτώσεις, μας έφυγε ή κατάσταση από τα χέρια μας».

Ο Όρεσθης — Ανδρέας Μούντριχας — εις τό μέσον, ο όποιος προεκάλεσεν ούσιαστικώς την άποτυχία του ΚΚΕ. Άριστερά, ο καπετάν Διαμαντής και δεξιά, ο καπετάν Γιώτης, ο σημερινός αρχηγός του ΚΚΕ, Χαρίλαος Φλωράκης, όλίγον πρό τής επιθέσεως κατά των Αθηνών.

Τά έγκλήματα που διεπράχθησαν κατά τό δεκεμβριανό κίνημα από τό ΚΚΕ, τά διεκτραγωδεί στην έκθεσί της και ή υπό τόν Ούλντερ Σιτριν άποστολή των υπό σοσιαλιστικό έλεγχο Έργατικών Συνδικατών της Μεγάλης Βρεταννίας. Στην έκθεση αυτή, άφου άναφέρεται ότι «ό ΕΛΑΣ ενδιαφερόταν πιδό πολύ να επιστρέψει στην Αθήνα και να καταλάβη την έξουσία, παρά να πολέμηση τους Γερμανούς», τονίζονται και τά ακόλουθα:

«Επισκεφθήκαμε τό Περιστέρι, προάστιο της Αθήνας, όπου σε ένα χώρο δίπλα στο νεκροταφείο, είδαμε πτώματα, που είχαν έκταφη από ταφρους. Περιπου 250 πτώματα ήσαν άραδισμένα για να τά αναγνωρίσουν οι δικοί τους και υπήρχαν και άλλες τάφοι, που άκομα δεν είχαν άνοιχθεί... Όλοι οι νεκροί ήσαν θύματα ώργανωμένης δολοφονίας. Όλοι τους είχαν εκτελεσθή ομαδικά. Ούτε βρεταννικά, ούτε ελληνικά στρατιωτικά τμήματα δρισκονταν στην περιοχή, όταν έγιναν οι εκτελέσεις. Οι ιατρικές εξετάσεις δείχνουν ότι ο θάνατος είχε συμβή ένα μήνα νωρίτερα από τις 21 Ιανουαρίου

1945 είχαν έκταφη σε ώρισμένες περιοχές πτώματα 1.050 ανδρών και 158 γυναικών...».

Άλλη άνατριχιαστική περιγραφή προέρχεται από τόν Βρεταννό δημοσιολόγο Φ. Α. Βοϊτ, ο οποίος μαρτυρεί τα εξής: «Τά θύματα των σφαγών του Δεκεμβρίου, περιλαμβάνουν ολοκληρες οικογενείες. Πολλά πτώματα εύρέθησαν φρικτά παραμορφωμένα, με εξωρρυγμένους τους οφθαλμούς, σχισμένα τά στοματα και κομμένες τίς μύτες». Μεταξύ των δολοφονηθέντων από την ΟΠΛΑ και την «Πολιτοφυλακή» του ΕΛΑΣ, περιλαμβάνονται και 246 συνδικαλιστικά στελέχη, που είχαν άγωνισθή κατά του καθεστώτος της φασιστικής κατοχής, για την επίβίωση της εργατικής τάξεως και την ματαιώσει της πολιτικής έπιστρατεύσεως και την άποστολή εργατών στη Γερμανία ή «έθελοντών» στό Άνατολικό Μέτωπο κατά των Ρώσων... Ήρείς, διδάσκαλοι, καθηγητές, σπουδαστές, παλαισί πολεμιστές, μέλη του ΕΔΕΣ και της έθνικής αντίστασεως, άκόμη και όπαδοί της έαμτικής ΕΛΔ, υπήρξαν θύματα της άνηλεούς κομμουνιστικής σφαγής, σε όλόκληρη την Έλλάδα, κατά την

διάρκεια του δεκεμβριανού κινήματος.

Οί κομμουνισταί ύπουργοί τής κυβερνήσεως Παπανδρέου, άφοδ έπήραν πίσω τήν ύπογραφή τους γιά τήν διάλυσι των άνταρτικών μονάδων του ΕΛΑΣ και του ΕΔΕΣ και τής «Πολιτοφυλακής», παρητήθησαν αίφνιδίως, χωρίς δικαιολογίες, ούσιαστικά από τις 28 Νοεμβρίου. Τί συνετέλεσε στην άλλαγή τής στάσεώς τους; Ο Άλ. Σβώλος απέδωσε τήν μεταστροφή του ΚΚΕ σέ ύπόδειξι κάποιου βάλκανικου παράγοντος (θά ήταν πιό εύκολο νά έλεγε των Ρώσων, μιά και στας Άθήνας εύρίσκετο ό Σοβιετικός συνταγματάρχης Ποπάφ, πού εύρίσκετο από τήν κατοχή στά βουνά, γιά τον ΕΛΑΣ). Ο Σβώλος άνέφερε τήν ύποψία του στον Γ. Παπανδρέου και, εκ των ύστερων, φαίνεται, ότι είχε δίκιο! Όπως άποδεικνύεται από τά έπίσημα άρχεία του ΚΚΕ, τό κόμμα αυτό δέν είχε άμεση έ-

έβδομάδα του Νοεμβρίου, παρά 4.500 Βρεταννοί — και από αυτούς μονον 1.600 μαχιμοί, από τους οποίους είχαν προώθηθι στην Άθινα οι 800 — 1000! Έτσι ή γραμμή άλλζει. Ο Πανίσχυρος ΕΛΑΣ θά άντιμετωπίε οχι τρεις βρετανικές μεραρχίες, άλλα ένα βρετανικό τάγμα!

(Ο Δημητρώφ έγνώριζε τήν συμφωνία Ισώρτσιλ - Στάλιν τήν άρχη τοίλ - Στάλιν των άρχων Οκτωβρίου 1944, στην Μόσχα, γιά τήν δυτική έπιτροή στην Έλλάδα, καθώς και ότι ή διαταγή του στρατάρχου Τολμπουκιν γιά τήν άποχώρησι των βουλγαρικών στρατευμάτων από τήν Μακεδονία και Θράκη, έδθη κατόπιν πίεσεων του Ισώρτσιλ προς τον Στάλιν...

ΑΥΡΙΟΝ: Η συνέχεια

Ο Δημητρώφ κατά φωτογραφίαν τής έποχής. Έπαγίδευσε και έξώθησε τήν άφελή ήγεσίαν του ΚΚΕ εις τό κίνημα, διά νά ώφεληθι ή Βουλγαρία.

πτικοινωνία (μέ άσύρματο, συν δέσμους κ.ά.) μέ τό σοβιετικό Κ.Κ., άλλα μέ τό Κ.Κ. Βουλγαρίας και προσωπικά μέ τον Δημητρώφ... Αυτός ειδοποίησε τον Σιάντο, μεσούντος του κινήματος, νά μήν περιμένη διεθνή κομμουνιστική συμπαράστασι και αυτός έξώθησε τό Κ.Κ.Ε. στην άνάληψι ένόπλιου δράσεως, άρχικώς. Τί άκριβώς συνέβη;

Η ήγεσία του ΚΚΕ έδεχθη νά ύπογράψι τήν Συμφωνία τής Γκαζέρτα, που έσημαινε ύπαγωγή του ΕΛΑΣ στον στρατηγό Σκόμπυ, γιάτι είχε πεσει θυμα μίας «μπλόφας»! Επίστευσε στην άνακριθι διαβεβαίωσι, πού τής διεδιδάσθη από πράκτορες των συμμαχών (πάντοτε ξένοι πράκτορες έμφανίζονται νά θεωρούνται κομματικοί ήγέτες και μετά... άποκαλύπτονται και καταγγέλλονται), ότι, μέ τήν άπελευ-

θέρωσι, θά έφθαναν στην Έλλάδα τρεις ισχυρές βρετανικές μεραρχίες, μέ άνύλογη ύποστήριξι ναυτικών και αεροπορικών δυνάμεων! Η συγκρούσις του ΕΛΑΣ μέ μία τέτοιαν συνθέσεως βρετανική στρατιά, άπεκλείετο και γιά στρατιωτικούς και γιά πολιτικούς λόγους. Το ΚΚΕ διεπίστωσε ότι ή πληροφορία είναι έποκριθις, περί τά τέλη Νοεμβρίου, άκριβώς κατά τήν ήμέρα τής ύπαναχωρήσεως του Ζεύγου, από τήν άρχική συμφωνία συγκρατήσεως εθνικού στρατού και κρατικής άστυνομικής δυνάμεως! Πράγματι, διεσταύρωσε ότι στην Έλλάδα δέν ύπήρχαν τήν τελευταία

Η ΘΥΣΙΑ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η θυσία αίματος των αξιωματικών και των άνδρων των Σωμάτων Άσφαλείας, διά τήν άπόκρουσι τής κομμουνιστικής έπιδρομής, τον Δεκέμβριον του 1944, ύπήρξε τεραστία:

ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗ: Νεκροί 620, τραυματία 370.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ: Νεκροί 138, τραυματία 200.

Και όπως όρθώς έτόνισεν, ό άποδοκιμασθεις από τό ύπουργείον Τύπου, ύπουργός Δημοσίας Τάξεως κ. Άν. Μπάλκος 'έή λήθη δέν μπορεί νά είναι μονόπλευρος' «λήθη» δέν είναι ή λιθιότης: ούτε ή άμνηστία, συνεπάγεται άμνηστία...».

ανα

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Ο ρόλος του Σαράφη και οί δισταγμοί του Σιάντου

Είναι πράγματι περίεργο τό γιατί ο Σιάντος και τό ΚΚΕ δέν ἐχρησιμοποίησαν τό στρατηγό Στ. Σαράφη στό μέτωπο τών Ἀθηνών, κατά τά δεκεμβριανά τοῦ 1944. Ἀλλά περίεργο μόνον γιά τούς ἀπλοϊκοὺς ἀξιωματούχους τοῦ ΕΛΑΣ, πού ἐξακολουθοῦν νά συζητοῦν ἄν τούς προδωσε ἢ ὄχι ὁ Παταξῆσης, ἄν πταίη ἢ ὄχι ὁ Νικηφόρος, γιά τήν παράδοσι τοῦ 2ου Συντάγματος τοῦ ΕΛΑΣ, τήν πρώτη ἡμέρα τοῦ κινήματος, στήν Φιλοθέη. Γιατί ὁ Σιάντος, πού φαίνεται ὅτι ἔκανε τήν δική του πολιτική, σάν χωρικός Θεσσαλός καί ὄχι σάν ρωσόδουλος, μέσω Δημητρώφ, ἐγνώριζε γιά τόν Σαράφη ὅτι:

- α) Ἐφυγε ἀπό τήν Ἀθήνα γιά τό δουρό, μέ εἰδική ἄδεια τοῦ Τάση Ταβουλάρη, ὑπουργοῦ Ἀσφαλείας τοῦ 1. Ράλλη, β) Εἶχε συμφωνήσει γιά τήν ἀντιστασιακή ὀργανωσι 3Α νά ὀργανώσῃ ἀνεξάρτητες ἀπό τόν ΕΛΑΣ ἀνταρτικές ὀμάδες. γ) Ἐχρηματοδοτήθη μέ σημαντικό ποσό χρυσῶν λιρῶν ἀπό τόν Γιάννη Τσιγγάντη. δ) Συνελήφθη αἰχμάλωτος ἀπό τόν ΕΛΑΣ, ἐξευτελίσθη δημοσίως καί ἀμέσως ἐδέχθη νά γίνῃ ἀρχιστρατηγός του. ε) Πρὶν ἀπο τήν 1 κοζέβτα, κατά τήν πρώτη μετάδοσί του στό Κάιρο, εἶχε ἀνησυχητικές, γιά τό ΚΚΕ, σχέσεις καί ἐπαφές μέ τούς Ἀγγλους...

Ἀπό τό ἡμερολόγιο τοῦ κ. Π. Κανελλοπούλου, πού ἐγράφη σέ χρόνο ἀνυποπτο, φαίνεται τώρα ὅτι ὁ Σιάντος εἶχε μάλλον δίκιο τότε νά μὴν ἐμπιστευτεῖται τόν ἀρχιστρατηγό τοῦ ΕΛΑΣ. Στίς 15 Μαΐου 1944, ἐν ὄψει τοῦ συνεδρίου τοῦ Λιβάνου, ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος ἔγραφε καί τά ἐξῆς ἀποκαλυπτικά γιά τίς ἀμφιβολίες καί τούς δισταγμούς, ἴσως, τοῦ Σαράφη:

Καρίβας

«Συζητήσεις εἶχα αὐτές τίς μέρες μ' ἄλους. Δυό μακρές συνεντεύξεις εἶχα μέ τόν Ἀσκούση καί τόν Σαράφη πού θρίσκειται ἐδῶ μέ τή στολή τοῦ στρατηγού. Κι οἱ δυό μου φάνηκαν πολὺ ὑποχωρητικοί, τουλάχιστον στό λόγια. Τούς μίλησα μέ εὐλικρίνεια. Τούς εἶπα ὅτι ἡ ἔκωση ἄλων μας δέν συμβιβάζεται μέ τήν μονοπώλιακή κατόχη καί διαχείριση ενός δυναμικοῦ ὀργανοῦ βίας στό χέρι τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κομματός. Τό παραδέχθηκαν. Δέν μίπηκα στίς τεχνικές λεπτομέρειες, πού σχετίζονται μέ τόν μετασχηματισμό τοῦ ἀνταρτικοῦ σώματος τοῦ ΕΛΑΣ σέ ἐθνικό στρατό. Ὡστόσο, εἶπα τοῦ Σαράφη ὅτι, ἄν τό στρατηγεῖο πού θά ἰδρύσουμε θά ἀπαιτήσῃ μέτρα, σάν παράδοσι ὀπλων ἢ διασκορπισμό δυνάμεων, ἄλα αὐτά θά πρέπει νά γίνουν. Ὁ Σαράφης δέν φαίνεται ν' ἀποδίδει μεγάλη σημασία στήν ιδιότητα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ΕΛΑΣ, καί προτιμᾷ — ἔτσι νομίζω — νά ξεφυγε ἀπ' ὅλη αὐτή τήν κατάστασι. Ὅλοι ζητᾷν διέξοδο, ἀκόμα καί οἱ κομμουνιστές. Ἀφοῦ μου διηγήθηκε ὁ Σαράφης τήν ἀρχική σύλληψή του ἀπό τόν ΕΛΑΣ, ὅταν μαζί μέ τόν ταγματάρχη Κωστόπουλο εἶχαν μπεῖ σ' ἕνα χωριό γιά νά διαπραγματευθοῦν κάτι μέ τόν ΕΛΑΣ κι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ τελευταίου, παρασπονδώντας, τούς ἀφόπλισαν κοιμισμένους καί τούς συλλάβανε τή νύχτα στό κρεβάτια τους, λέω τοῦ Σαράφη: «Αὐτή ἡ ἱστορία πού μου τήν ἔχει διηγηθεῖ μέ τόν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπο κι ὁ Κωστόπουλος, εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἀτιμία πού μπορεῖ νά ὑπάρξει. Ἄν δέν ἔχουμε ἐμπρακτες ἐγγυήσεις ὅτι δέν μποροῦν νά ξαναγίνουν τέτοιες ἀτιμίες, ἡ συμφωνία μας εἶναι ἀδύνατη. Αὐτό πού σᾶς ἔκαμε ὁ ΕΛΑΣ πρὶν γίνετε ἀρχηγός του, δηλαδή τό νά σᾶς συλλάβει τή νύχτα στό χωρο ὅπου χωρὶς συνοδεία εἶχατε πάει γιά διαπραγματεύσεις, εἶναι τό ἴδιο σάν νά σᾶς συλλαμβάναμε ἐμεῖς ἄλους σας ἐδῶ καί νά σᾶς κλείναμε φυλακή». Ὁ Σαράφης ἀναγκάσθηκε νά ὁμολογήσῃ ὅτι ἔτσι εἶναι».

Ὁ κ. Π. Κανελλόπουλος εἶχε καταλήξει ἀπό τότε στό συμπέρασμα (σχεδόν ταυτόχρονα μέ τόν καπετάν Ὁρέστη, πού ἄν καί ἄνθρωπος τοῦ «ΟΜΗΡΟΥ», μάλλον δέν τόν ἐγνώριζε ὁ πρῶην πρωθυπουργός), ὅτι «ὁ Σαράφης δέν φαίνεται νά ἀποδίδῃ μεγάλη σημασία στήν ιδιότητα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ΕΛΑΣ καί προτιμᾷ — ἔτσι νομίζω — νά ξεφυγε ἀπ' ὅλη αὐτή τήν κατάστασι! Καί ἀναγκάστηκε νά ὁμολογήσῃ ὅτι δέν μπορεῖ νά ἔχῃ κανεῖς μεγάλη ἐμπιστοσύνη στό ΚΚΕ... Ἄν ὅμως ἔτσι εἶχαν τό πράγματα, γιατί ὁ Σιάντος, πού κατὰ τὸ ΚΚΕ, ἦταν «πράκτορας τῆς Ἰντέλιτζενς Σέρβις» καί ἔτοιμος νά προδῶσῃ τόν ΕΛΑΣ, νά φέρῃ μέσα στό πόδια του ἕναν ἄλλο ἀγνώστων ἐξαρτήσεων «πράκτορα»; Δέν τοῦ ἔφθαναν ὁ στρατηγός Μπακιρτζής στήν Θεσσαλονίκη καί ὁ καπετάνιος τῆς 11 Μεραρχίας, πού ἐπίσης ἔκαναν τήν δική τους πολιτική; Ἐκείνοι πού ἔχασαν, μέσα ἀπό τά χέρια τους, τήν εὐκαιρία νά ἀποικιοποιήσουν τήν Ἑλλάδα, ἄς ἀναλύσουν κι αὐτές τίς περιπτώσεις, ὅπως τοῦ Σαράφη... Θά διδαχθοῦν!

Μετά τιμῆς Π—Α.

40Ν ΤΙ ΘΑ ΣΥΝΕΒΑΙΝΕ ΑΝ ΕΠΕΤΥΓΧΑΝΑΝ...

Πράγματι, η ήγηση του ΕΛΑΣ τότε διεστράωσε ότι στην Ελλάδα δεν υπήρχαν την τελευταία εβδομάδα του Νοεμβρίου, παρά 4.500 Βρεταννοί — και από αυτούς μόνον 1.600 μαχημοί, από τους οποίους είχαν προωθηθή στην Αθήνα οι 800 — 1000! Έτσι η γραμμή αλλάζει. Ο Πανίσχυρος ΕΛΑΣ θα αντιμετώπιζε όχι τρεις βρετανικές μεραρχίες, αλλά ένα βρετανικό τάγμα!

(Ο Δημητρώφ εγνώριζε την συμφωνία Τσώρτσιλ - Στάλιν των αρχών Οκτωβρίου 1944, στην Μόσχα, για την δυτική επίρροη στην Ελλάδα, καθώς και ότι η διαταγή του στρατάρχου Τολμπουκιν για την αποχώρησι των βουλγαρικών στρατευμάτων από την Μακεδονία και Θράκη, έδότη κατόπιν πιέσεων του Τσώρτσιλ προς τον Στάλιν... Ο Βούλγαρος κομμουνιστής ήγέτης επίστευε ότι θα παραινετο η κατοχή των βουλγαρικών φασιστικών στρατευμάτων, υπό κομμουνιστική πλέον διοίκησι και ότι η αποχώρησι των θα εγίνετο ύστερα από διαπραγματεύσεις και συμβιβασμό, σε βάρος της ελληνικής εδαφικής ακεραιότητος. Ήταν σε θέσι ο Δημητρώφ να χρησιμοποιή το ΚΚΕ ως ιδικό του εθνικιστικό όργανο — ακόμη και εν άγνοια του Στάλιν... Και το ΚΚΕ δεν εγνώριζε από τις αγγλοσοβιετικές διαπραγματεύσεις ή τας διεθνείς εξελίξεις, παρά μόνον όσα του ελεγε ο Δημητρώφ...).

ΘΑ ΕΠΩΦΕΛΕΙΤΟ Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Μόνον αν καταλάμβανε το ΚΚΕ την εξουσία θα είχε ελπίδες ο Δημητρώφ να επιτύχη, ότι άργότερα διεξεδίκησε υ-

πέρ της Βουλγαρίας και εις βάρος της Ελλάδος (έξοδο στο Αίγαίο και αποζημιώσι 80 εκατομμυρίων δολαρίων για έργα των στρατευμάτων κατοχής στη Βορειο Ελλάδα...). Το σχέδιο του θα επετύγχανε,

χωρίς αντίδρασι του Στάλιν, αν οι Βρεταννοί δεν μετέφεραν ενισχύσεις στην Ελλάδα και αν η κατάληψις της εξουσίας από το ΚΚΕ επαιρνε την μορφή «λαϊκομετωπική», με την διύρυνσι του ΕΑΜ, διά της

Τό εγκλημα, ό τρόμος, τό αίμα, τό δολοφονικόν μέτρον τής δημρίας, έκαμαν τήν Αθήνα νά ζήση τά 33 χειρότερα ήμερονύκτια τής ιστορίας τής. Τό ΚΚΕ, είναι πάντοτε δοσίλογον έναντι του Έθνους. Οι Αθηναίοι, διά νά μη πυροβοληθούν, εβάδιζαν, όταν κατ' ανάγκην έπρεπε νά εξέλθουν από τας οικίας των, με τά χέρια ύψηλά. Οι δολοφόνοι του Σιάντου, καιροφυλακτούσαν στίς γωνίες

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Κατά τό δεκεμβριανό κίνημα, οί κομμουνισταί του ΕΛΑΣ άνετίναξαν και τήν κατοικίαν του μεγάλου μας συγγραφέως Γρηγορίου Ξενοπούλου, αφού προηγουμένως τήν είχαν λεηλατήσει, είχαν καταστρέψει τήν βιβλιοθήκην του και είχαν διασκορπίσει τά χειρόγραφα του — που ήταν περιουσία του Έθνους...

συμμετοχής και μερικών συνδοιπόρων — που θα έξεκαθαρίζοντε άργότερα, ακριβώς όπως έγινε και στίς άλλες χώρες τής Ανατολικής Ευρώπης. Αλλά η άποφασιστικότης του Τσώρτσιλ... εματαίωσε τά σχέδια. Ο ίδιος ο Στάλιν άνησύχησε και ο Δημητρώφ έσπευσε νά διατάξη τον Σιάντο νά τερματίση τήν νοπλη ρήξι. Τό μήνυμα του Δημητρώφ έφθασε στίς χέρια του Σιάντου μετά τήν αγγλοελληνική διάσκεψι των Αθηνών, με συνέπεια νά συτειχισθή η πολιτική τύφλωσις τής κομμουνιστικής ήγησης. Συμβιβασμός τής ακόμη και εκείνη τήν στιγμή, τήν τελευταία εβδομάδα του Δεκεμβρίου, θα εσήμαινε νίκη του ΚΚΕ. Τό πρώτο βήμα προς

τήν τελική του επικράτησι. Ο Δημητρώφ έπαιξε «κορώνα - γραμματο» τό ΚΚΕ και τίς κατοχικές του δυνάμεις, χάριν των ιδικών του εθνικών συμφερόντων, ενώ ο Στάλιν τό είχε ήδη θυσιάσει στην ποδιά του Τσώρτσιλ, προκειμένου νά εξασφαλίση άνεσι κινήσεων για τήν αποικιοποίησι τής Ανατολικής Ευρώπης και κυρίως τήν επίβολή τής παντοδυναμίας του στην Πολωνία.

(Για να είμεθα ιστορικά ακριβείς, το ΚΚΕ έπεσε θύμα τών μονίμων σχεδόν ανταγωνισμών Δημητρώφ - Στάλιν. Οί ανταγωνισμοί αυτοί έφθασαν στα κατακορυφά τους όταν ο ίδιος ο Στάλιν απέδοκιμασε την συμφωνία Γίτο - Δημητρώφ, για την Ομοσπονδία μεταξύ Γιουγκοσλαβίας και Βουλγαρίας, που έγινε εν αγνοία του! Που να υποπτευθούν τέτοιες «άστικές» ανακτορικές συνωμοσίες, στην σοβιετική αυτοκρατορία, οί ηγέτες τού ΚΚΕ...).

**ΠΑΡΕΜΕΡΙΣΘΗΣΑΝ
ΣΑΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΡΗΣ**

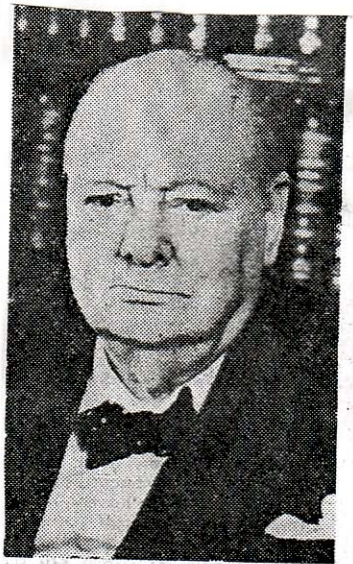
Τό ΚΚΕ άρχισε τό δεκεμβριανό κίνημα μέσα σέ άτμοσφαιρα συγχύσεως. Η ήγεςία της ανταρσίας ανέληφθη από τόν ίδιο τόν Σιάντο, ο οποίος παραμέρισε τόν στρατηγό Σαράφι και τόν Αρη Βελουχιώτη και τούς έστειλε στην Ηπειρο για να έξοντώσουν τόν Ζέρβα! Στην Μακεδονία, οί δυνάμεις του ΕΛΑΣ υπό τόν καπετάν Μάρκο και τόν Μπακιρτζή, έμειναν ακίνητες! Ο Σιάντος θα καταλάμβανε τάς Αθήνας μέ τίς έντός της πόλεως δυνάμεις τού ΕΛΑΣ και τήν προέλασι κυρίας της ΙΙ Μεραρχίας μέ τόν καπετάν Ορέστη. Μέσα στάς Αθήνας, τό δήθεν πανίσχυρο έαμικό κίνημα είχε τροφοδοτήσει τόν Ε-

ΛΑΣ μέ 2.500 άνδρες μόνον (στά χαρτιά υπήρχαν και 18.000 έφεδροι τού ΕΛΑΣ, αλλά άοπλοι). Τά στοιχεία αυτά αναφέρονται στην έκθεση τού Α' Σώματος τού ΕΛΑΣ πρós τόν Σιάντο, μετά τήν συντριβή τού δεκεμβριανού κινήματος. Σύμφωνα μέ τήν ίδια έκθεση, που υπογράφει ο Ι. Πυριόχος, εϋθύς μετά τήν άπελευθέρωσι, οί δυνάμεις τού ΕΛΑΣ στάς Αθήνας, έφθασαν στους 6.250 ένοπλους. Και κατά τήν διάρκεια τού κινήματος (ΙΙ Μεραρχία, ΧΙΙΙ Μεραρχία, VII Ταξιαρχία και άλλα δύο συντάγματα) έφθασαν στους 15.250 συνολικά.

**Η ΔΥΝΑΜΙΣ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Από τήν άλλη πλευρά, της νομίμου κυβερνήσεως και τών Άγγλων, υπήρχαν οί ακόλουθες δυνάμεις (όπως τίς υπελόγιζαν οί ηγέτες τού ΕΛΑΣ): 15.000 Έλληνες και, μέχρι τέλους τούς άγώνος, 15.000 Βρετανοί. Οί αριθμοί αυτοί είναι υπερβολικοί, γιατί συμπεριλαμβάνουν τούς άνδρες τών Αστυνομικών Τμημάτων, που είχαν καταλάβει, από τής πρώτης στιγμής, οί κομμουνιστάι καί άλλες δυνάμεις που δέν έχρησιμοποιήθησαν. Ούσιαστικά υπήρχαν ή Ορεινή Ταξιαρχία και τό Σύνταγμα Χωροφυλακής Μακρυγιάννη.

ΑΥΡΙΟΝ: Η συνέχεια

Ο Τσώρτσιλ, ο οποίος είχε τονίσει εις τόν Στάλιν ότι δέν πρόκειται να άνεχθί κομμουνιστοποίηση τής Ελλάδος. Ο Στάλιν είχε συμφωνήσει, Άλλ' οί - ως συνήθως άκατατόπιστοι και άφελείς - ηγέται τού ΚΚΕ, είχαν ήδη έξαπολύσει τό ένκληματικόν των όργιον, όταν ήλθαν - μέ καθυστέρησι και αυτές - οί όδηγίες τού Δημητρώφ από τήν Σόφια.

50Ν ΤΙ ΘΑ ΣΥΝΕΒΑΙΝΕ ΑΝ ΕΠΕΤΥΓΧΑΝΑΝ...

Τό θράδυ τής 3ης Δεκεμβρίου, ο ΕΛΑΣ είχε την πρώτη και ίσως μοιραία άποτυχία του. Στην περιοχή Φιλοθέης - Ψυχικού έπεσε σε ένεδρα τό 2ο Σύνταγμα τής ΙΙ Μεραρχίας και παρεδόθη στους Άγγλους, ενώ έπρόκειτο να έκτελέση κρίσιμη και σημαντική άποστολή.

(Τό Σύνταγμα αυτό του ΕΛΑΣ, με διοικητή τόν Παπαζήση, πρώην αιχμάλωτο αξιωματικό του ΕΛΑΣ — όπως και ο Σαραφής — παρεδόθη, κατόπιν συμφωνίας του διοικητού του με τούς Άγγλους, όπως έχει άποκαλύψει ο στρατηγός Σπαής, ύφυπουργός Στρατιωτικών στην κυβέρνηση Παπανδρέου. Ο Παπαζήσης, προφανώς δεν ήθέλησε να συμβάλη στην μετατροπή τής Ελλάδος σε κομμουνιστική δικτατορία).

Η τελευταία προσπάθεια του ΕΛΑΣ να καταλάβη τό κέντρο τής πόλεως τών Αθηνών (ούσιαστικά Γουδί - Σύνταγμα - Ομόνοια - Μακρυγιάννη), απέτυχε και αυτή. Η ΙΙ Μεραρχία, λέγει ο Πυριόχος, ήγετης του Α' Σώματος του ΕΛΑΣ, δεν εξέτελεσε έγκαιρως τόν διαταχθέντα αίφνιδιασμό, πού απέβλεπε στην κατάληψη τής πόλεως, διά τής έξοντώσεως τών έθνικών δυνάμεων στό Γουδί. Άλλά ή αίφνιδιαστική κίνησι τής ΙΙ Μεραρχίας, για τα ζημερώματα τής 7ης Δεκεμβρίου, πού είχε άποφασισθή από τόν Σιάντο και τόν Ορέστη στο στρατηγείο του ΕΛΑΣ στη Χασιά, δεν έγινε έγκαιρως, με άποτελεσμα, από εκείνη την στιγμή, να έχη χάσει την μάχη τών Αθηνών τό ΚΚΕ.

ΤΟ «Έλευθερος Κόσμος» έχει άποκαλύψει τά σχεδόν μυθιστορηματικά παρασκήνια αυτής τής έπιχειρήσεως. Ο καπετάν Ορέστης,

στόν όποιο προσωπικά έστήριζαν όλες τες έλπίδες τους οί κομμουνιστές («ΕΡΧΕΤΑΙ Ο ΟΡΕΣΤΗΣ...»), είχε συγκροτήσει τες άνταρτικές του ομάδες στην Άττική, κατ' έντολήν και με ένίσχυσι του «ΟΜΗΡΟΥ», τής αντιστασιακής οργανώσεως, πού είχε συγκροτήσει ο πρώην ύπουργός Έπ. Τσέλλος, με συνεργάτες τούς στρατηγούς Κιτριλάκη, Δόξα κ.ά. Ο Ορέστης δεν θέλησε να παίξη τό παιγνίδι τών όπαδών τής κομμουνιστικής δικτατορίας. Καί ήταν φυσικό να αντίδραση όπως οί συνθη-

→ λιτζενς Σέρβις...]

→ Η μάχη τών Αθηνών είχε ούσιαστικά κριθή, από την πρώτη έβδομάδα του δεκεμβριανού πραξικοπήματος: τό «άτύχημα» Παπαζήση, ή «καθυστερήσις» του καπετάν Ορέστη, ή άνεκτικότης και ή περιέργη έμπιστοσύνη του Σιάντου πρós τόν καπετάνιο τής ΙΙ Μεραρχίας... Χειρότερη, και από κάθε άποψι, οργανώσις πραξικοπήματος δεν μπορούσε να γίνη!

Η έκταφη τών χιλιάδων θυμάτων τής κομμουνιστικής θηριωδίας. Είς την φωτογραφίαν μας ή άδελφή του υπαλλήλου τής Τηλεφωνικής Άνδρ. Βελάση, την στιγμήν πού άναγνωρίζει τό πτώμα του κατακρουρηθέντος από την ΟΠΛΑ άδελφού τής.

→ κες εκείνης τής ώρας του έπέτρεπαν. Έτσι έστέρησε από τό ΚΚΕ την νίκη!

→ ΤΟ Γιάννης Ιωαννίδης, δεύτερος στην ήγεσία του κατοχικού ΚΚΕ, σε συνομι-

λία πού είχε με τόν Σιάντο στη Χασιά, έζήτησε να συλληφθή ο Ορέστης, να δικασθή συνοπτικά και να έκτελεσθή, ως κυριος και μοναδικός ύπεύθυνος, για την ήττα. Ο Σιάντος συμφώνησε. Άλλά την άλλη ήμερα είπε στον Ιωαννίδη (όπως αναφέρεται στα όσα έδημοσίευσε ή «Αύγή» — Ιούλιος, Αύγουστος 1976), ότι ο Ορέστης... άρνείται να πάη στη Χασιά! Δηλαδή, ο Σιάντος δεν είχε την δυναμι ή δεν ήθελε να τόν συλλάβη; Στο σημείο αυτό δημιουργείται σε πολλούς ή ύποψία, ότι ο Σιάντος, όταν εύρέθη πρós τών πυλών, έσύρθη από τόν Ορέστη ή ήνέχθη τες σκόπιμες παραλείψεις του. Άργότερα τό ΚΚΕ κατήγγειλε τόν Σιάντο ως πράκτορα τής Ίντέ-

Οί κομμουνιστάι άφψαν χιλιάδας οικογενειάρχας στόν δρόμο με τες συνεχείς ανατινάξεις οπιτιών. Στην φωτογραφία μας μία εικόνα τής τότε Αθίνας πού οί παλιότεροι θα την ένθυμούνται με φρίκη.

"Αν τὸ 2ο Σύνταγμα τοῦ ΕΛΑΣ δὲν παρεδίδετο στοὺς Ἀγγλους καὶ ἂν ἡ ΙΙ Μεραρχία τοῦ Ὁρέστη ἐκτελοῦσε ἐγκαιρῶς τὴν αἰφνιδιαστικὴ ἀποστολὴ τῆς, ἡ πρωτεύουσα θὰ εἶχε πέσει στὰ χέρια τοῦ ΚΚΕ,

πρὸ τοῦ προφθάσων οἱ Ἄγγλοι νὰ φέρουν τὶς ἀπαραίτητες στρατιωτικὲς ἀμυντικὲς δυνάμεις, ἀπὸ τὴν Ἰταλία καὶ τὴν Μέση Ἀνατολή. Καὶ οἱ κομμουνιστὰί, γιὰ νὰ μὴ δημιουργήσουν ἄλλα προβλήματα στὶς ἀγγλοσοβιετικὲς σχέσεις, θὰ ἐσπευδαν νὰ συγκροτήσουν μιὰ κυβέρνησι ἐνυπότακτο «λαϊκοῦ μετώπου», μέχρις ὅτου, σὲ ἄλλη εὐκαιρία, καὶ μετὰ τὴν «τσεχοσλοβακικὴ» μέθοδο, ἐγκαθιστοῦσαν τὴ δική τους ἀποκλειστικὰ δικτατορία. Ἡ Ἑλλάς θὰ ἦταν «λαϊκὴ δικτατορία» καὶ δεδομένου ὅτι οἱ τοῦ ΚΚΕ ἦσαν κομμουνιστὲς καὶ... διεθνιστὲς μὲσω Δημητρώφ, θὰ εἶχε ἀκρωτηριασθῆ καὶ ἐδαφικῶς, σύμφωνα μὲ τὶς βουλγαρικὲς διεκδικήσεις σὲ βάρος τῆς (ἀμετανόητοι οἱ κομμουνιστὲς, ὑπεσχέθησαν τὶς ἴδιες σχεδὸν παραχωρήσεις, κατὰ τὴν διάρκειά τοῦ συμμοριτοπολέμου, μὲ τὴν ἀποφασί τῆς 5ης Ὀλομελείας καὶ μετὰ τὴν συγκροτήσι τῆς «κυβερνήσεως» Παρτσαλιδῆ που εἶχε ὡς μέλη καὶ Βουλγαρομακεδόνες).

Ἡ ἥρωικὴ ἀποφασιστικότης τῆς Ὁρεινῆς Ταξιαρχίας, τῶν Χωροφυλάκων τοῦ Μακρυγιάννη, τῶν Ἐθνοφυλάκων καὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς Αστυνομίας καὶ ἡ σθεναρὴ βρετανικὴ στάσις, ἀπέτρεψαν τὴν ἀνεπανόρθωτὴ ἐθνικὴ συμφορὰ. Ἦταν εὐτύχημα, ἐξ ἄλλου, ὅτι ἡ παρομιμωδῆς ἀνικανότης τῆς κομμουνιστικῆς ἡγεσίας καὶ ἡ δι-ἀβρωσις κορυφαίων κλιμακίων τῆς, συντέλεσαν ἐπίσης, στὴν βαρυτάτῃ ἦττα τῶν πραξικοπηματιῶν. Παρὰ ταῦτα, ἂν τὴν 27ῃ Δεκεμβρίου 1944, ἐδέχοντο ὁ Σιάντος καὶ ὁ Παρτσαλιδῆς, τὶς συμβιβαστικὲς προτάσεις τῆς ἐλληνικῆς ἡγεσίας, μὲ τὴν συγκατάθεσι τοῦ Τσῶρτσιλ, τὸ ΚΚΕ, σὲ λίγους μῆνες ἢ σὲ ἓνα χρόνον, θὰ ἀντεπιτίθετο μὲ σίγουρη τὴν ἐπιτυχία! Ἀλλὰ, δὲν εἶχαν φθάσει οἱ «συμβουλές» τοῦ Δημητρώφ — εἶχαν καὶ αὐτὲς περιέργους καθυστερήσεις. Οἱ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Ο ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΑΙ Ο κ. ΦΛΩΡΑΚΗΣ

Κύριε Διευθυντά,
Ὁ «Ἐλεύθερος Κόσμος» ἐδημοσίευσε μιὰ φωτογραφία παραγόντων τῆς ΙΙ Μεραρχίας τοῦ ΕΛΑΣ, ποὺ ἂν ἤθελε μπορούσε νὰ καταλάβῃ τοὺς πέντε-ἕξι ἐλεύθερους δρόμους τῶν Ἀθηνῶν, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944. Οἱ παράγοντες εἶναι: ὁ καπετὰν Ὁρέστης, ὁ Διαμαντῆς καὶ ὁ κ. Χ. Φλωράκης. Ὁ ἴδιος ὁ σημερινὸς ἀρχηγὸς τοῦ ΚΚΕ, ἔχει δηλώσει στὸ «Βῆμα» ὅτι δὲν ἐξετελέσθη ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς, χάρις σὲ ἓνα ἀξιωματικὸ-στῆλεχος τοῦ «ΟΜΗΡΟΥ» καὶ ὅτι «βγήκε στὸ βουνό, μὲ τὸν Ὁρέστη, στὴν Ἀττικὴ». Δὲν ὠμίλησε, ὁμῶς, ποτὲ μέχρι σήμερα ὁ κ. Χ. Φλωράκης, ὑφιστάμενος καὶ συνεργάτης τοῦ καπετὰν Ὁρέστη, γιὰ τὴν παράδοσι τοῦ 2ου Συντάγματος τοῦ Παπαζήση στοὺς Ἀγγλους, τὴν πρώτη ἡμέρα τοῦ δεκεμβριανοῦ κινήματος ἢ γιὰ τὰ ὅσα ὁ Γιάννης Ἰωαννίδης (ὕπαρχηγος τοῦ Σιάントῦ) κατηγοροῦσε τὸν Ὁρέστη καὶ ἐξήγησε τὴν ἐκτέλεσί του. Γιατὶ ὁ κ. Χ. Φλωράκης ἀρνείται τὴν συμβολὴ του στὸ ξεκαθάρισμα τῶν αἱματηρῶν γεγονότων τοῦ Δεκεμβρίου, στὰ ὁποῖα ἐπαιξε κάποιον ρόλο καὶ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ γνωρίζῃ; Ὁχι, βέβαια, ἀπὸ μετριοφροσύνη...

Μετὰ τιμῆς
Λ. ΜΩΡΑ-Ι-ΤΗΣ

33 ἡμέρες τοῦ δεκεμβριανοῦ κινήματος ἦταν ἡμέρες, καὶ κυρίως νύκτες, αἱματηρῆς κολάσεως, ἀνατριχιαστικῶν ἀγριοτήτων καὶ ἀγωνίας γιὰ τὸ μέλλον. Τότε ἐκρίθη ἡ τύχη τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἐθνους, καὶ τοῦ λαοῦ. Ποτὲ ἄλλοτε, οὔτε μὲ τὸν συμμοριτοπόλεμον, ἐπλησίασαν τόσο κοντὰ στὴν ἐξουσία οἱ κομμουνιστὲς! Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τότε κατέχονται ἀπὸ «ρεβανιστικὴ» ψυχολογία. Θεωροῦν τὴν ἐξουσία δικαιοματικὰ δική τους, ἀφοῦ τὴν ἔχασαν «μπουνταλάδικα» — ὅπως θὰ ἔλεγε καὶ ὁ Κώστας Καραγιώργης — μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τους. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι πολιτικὴ ἀφέλεια νὰ ἐπαναπαύεται κανεὶς στὴν ἀπατηλὴ συνθηματολογία τῆς ἄκρας Ἀριστερᾶς, ποὺ αἱματοκύλησε τρεῖς φορές τὸν τόπον, πράγμα ποὺ δὲν ἔκαμαν, τούλαχίστεν, τὰ ἄλλα κομμουνιστικὰ κόμματα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης (τὸ δεκεμβριανὸ κίνημα δὲν εἶχε τὴν συμπαράστασι οὔτε τοῦ Τορέζ, ἡγέτη τοῦ ΚΚ Γαλλίας, οὔτε τοῦ Τολιάττι, ἡγέτη τοῦ ΚΚ Ἰταλίας...).

Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς, ὅτι ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια καὶ ὕστερα ἀπὸ τόσα παθήματα, ἡ κομμουνιστικὴ ἡγεσία θὰ εἶχε προβῆ σὲ κάποια λογικὴ αὐτοκριτικὴ. Ἀντιθέτως, καὶ τὸ δεκεμβριανὸ κίνημα καὶ τὸν συμμοριτοπόλεμον, τὰ θεωρεῖ τὸ ΚΚΕ ὡς συνέχεια τῆς «ἐθνικῆς ἀντιστάσεως», ὡς «ἐθνικὸ, ἀντιϊμπεριαλιστικὸ ἀγῶνα τοῦ λαοῦ...». Ἔτσι καὶ τὸ ἔθνος δὲν λησμονεῖ καὶ γνωρίζει ποιοὺς ἔχει ἀπέναντί του...

Τ Ε Λ Ο Σ